

ธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม

โดย
นางสาวศรียุญา ลานทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

GOOD GOVERNANCE AND THE RESULT OF THE THIRD ROUND EXTERNAL QUALITY
EVALUATION OF SMALL-SIZED SCHOOL UNDER NAKHON PATHOM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICES

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Education Program in Educational Administration

Department of Educational Administration

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2015

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ ธรรมบาลีกับผลการ
ประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครปฐม ” เสนอโดย นางสาวศรีธัญญา ลานทอง เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร
2. อาจารย์ ดร.นุชนรา รัตนศิริประภา

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วัฒนอมศักดิ์)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.จุฑารัตน์ นิรันดร)

...../...../.....

..... กรรมการ

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร) (อาจารย์ ดร.นุชนรา รัตนศิริประภา)

...../...../.....

55252395 : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ : ธรรมาภิบาล / การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม

ศรียุญา ลานทอง : ธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ. วาที่ พ.ต. ดร.นพดล เจนอักษร และ อ. ดร.นุชนรา รัตนศิริระประภา. 255 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม 2) ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม 3) ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 80 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน ครู จำนวน 1 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับธรรมาภิบาล ตามแนวทางของสถาบันพระปกเกล้า และการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามตามแนวทางการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. 2.

55252395 : MAJOR : EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD : GOOD GOVERNANCE / THE THIRD ROUND EXTERNAL QUALITY EVALUATION

SARINYA LANTHONG : GOOD GOVERNANCE AND THE RESULT OF THE THIRD ROUND EXTERNAL QUALITY EVALUATION OF SMALL – SIZED SCHOOL UNDER NAKHON PATHOM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICES. THESIS ADVISORS : ASST.PROF.MAJ NOPADOL CHENAKSARA, RTAR., Ph.D., AND NUCHNARA RATTANASIRAPRAPHA, Ph.D. 255 pp.

The purposes of this research were to know 1) the good governance of small – sized school under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Offices 2) the result of the third round external quality evaluation of small – sized school under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Offices and 3) the relationship between good governance and the result of the third round external quality evaluation of small – sized school under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Offices. The sample were 80 school under Nakorn Pathom Primary Educational Service Area Office 1 and 2. The respondents from each school were the director, teacher and basic education institution board totally 320. The instrument was a questionnaire about good governance from King Prajadhipok's institute and the third round external quality evaluation from The Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization). The statistical used to analyze the data were frequency (f), percentage (%), arithmetic mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.) and Pearson's product moment correlation coefficient.

The findings of this research were as follows :

- 1) The good governance of small – sized school under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Offices, as a whole and as individual, were at a high level.
- 2) The result of the third round external quality evaluation of small – sized school under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Offices, as a whole and as individual, were at a high level.
- 3) There was significantly relationship between the good governance and the result of the third round external quality evaluation of small – sized school under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Offices at .01 level.

Department of Educational Administration

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature

Academic Year 2015

Thesis Advisors' signature 1. 2.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม” สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.นุชนรา รัตนศิริระประภา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วัฒนอมศักดิ์ ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.จุฑารัตน์ นิรันดร์ ผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ ดร.อรพรรณ ตูจันดา ดร.จันทิมา อัสชะสวัสดิ์ ดร.สุริยะ รูปหมอก และดร.จิรวรรณ สุรเสียง ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ ตลอดทั้งให้คำแนะนำ แก้ไข ที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 และเขต 2

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับกำลังใจ ความช่วยเหลือ การดูแลและแรงผลักดันเป็นอย่างมากจากคุณพ่อเสนาะ และคุณแม่นิภาพรรณ ลานทอง และครอบครัวของข้าพเจ้าที่เป็นกำลังใจ ให้คำปรึกษาและอยู่เคียงข้างผู้วิจัยอยู่เสมอ ขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเป็นอย่างยิ่งที่มีส่วนทำให้งานวิจัยเรื่องนี้ประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	3
ปัญหาของการวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
ข้อคำถามของการวิจัย.....	11
สมมติฐานของการวิจัย.....	11
ขอบข่ายเชิงมนที่ค้นสรุปของการวิจัย.....	12
ขอบเขตของการวิจัย.....	16
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	18
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	19
ธรรมาภิบาล.....	19
ความหมายของธรรมาภิบาล.....	19
แนวคิดการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี.....	22
บรรษัทภิบาล (Good Corporate Governance).....	29
องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล.....	32
ธรรมาภิบาลกับการบริหารการศึกษา.....	40
ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม.....	46
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพของสถานศึกษา.....	46
การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.....	48
ความสัมพันธ์ของการประกันคุณภาพภายในกับการประกันคุณภาพภายนอก...	50

บทที่	หน้า
การประเมินคุณภาพภายนอก.....	52
มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรก...	53
มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ. 2549 – 2553).....	59
มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558).....	68
โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม.....	101
โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1.....	101
โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2.....	101
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	103
งานวิจัยในประเทศ.....	103
งานวิจัยต่างประเทศ.....	115
สรุป.....	117
3 การดำเนินการวิจัย.....	119
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	119
ระเบียบวิธีวิจัย.....	120
แผนแบบการวิจัย.....	120
ประชากร.....	120
กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	121
ผู้ให้ข้อมูล.....	121
ตัวแปรที่ศึกษา.....	122
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	124
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	126
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	126
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	127
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	127
สรุป.....	128
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	129

บทที่	หน้า
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	129
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม.....	131
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม.....	162
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม.....	197
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	200
สรุปผลการวิจัย.....	200
การอภิปรายผล.....	201
ข้อเสนอแนะ.....	212
รายการอ้างอิง.....	215
ภาคผนวก.....	223
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย และรายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย.....	224
ภาคผนวก ข หนังสือขอตกลงเครื่องมือวิจัย และรายชื่อสถานศึกษา (ทดลองเครื่องมือวิจัย).....	227
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์การทดลองเครื่องมือวิจัย.....	230
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และรายชื่อสถานศึกษา (กลุ่มตัวอย่าง).....	236
ภาคผนวก จ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	240
ประวัติผู้วิจัย.....	255

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ความสอดคล้องระหว่างตัวบ่งชี้และมาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ.....	69
2	น้ำหนักตัวบ่งชี้.....	71
3	ข้อมูลทางกายภาพ จำนวนครู นักเรียน ของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1.....	101
4	ข้อมูลทางกายภาพ จำนวนครู นักเรียน ของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2.....	102
5	จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 และ เขต 2.....	121
6	ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	130
7	ค่ามัธยผลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น โดยภาพรวม.....	132
8	ค่ามัธยผลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านหลักนิติธรรม.....	134
9	ค่ามัธยผลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านหลักคุณธรรม.....	137
10	ค่ามัธยผลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านหลักความโปร่งใส.....	140
11	ค่ามัธยผลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านหลักการมีส่วนร่วม.....	143
12	ค่ามัธยผลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านหลักความรับผิดชอบ.....	146
13	ค่ามัธยผลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านหลักความคุ้มค่า.....	149
14	ค่ามัธยผลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านหลักองค์กรแห่งการเรียนรู้.....	152
15	ค่ามัธยผลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านหลักการบริหารจัดการ.....	155

ตารางที่	หน้า
16	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านหลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์..... 158
17	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านหลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร..... 160
18	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก สามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวม..... 163
19	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก สามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านผู้เรียนมีความสุขกายและสุขภาพจิตที่ดี..... 166
20	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก สามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ พึงประสงค์..... 168
21	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก สามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง..... 170
22	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก สามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น..... 172
23	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก สามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน..... 174
24	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก สามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ..... 177
25	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก สามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการ พัฒนาสถานศึกษา..... 180
26	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก สามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านพัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดย สถานศึกษาและต้นสังกัด..... 183

ตารางที่	หน้า
27	คำชี้แจงมติ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก สามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธาน/ วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา..... 186
28	คำชี้แจงมติ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก สามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผล สะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา..... 189
29	คำชี้แจงมติ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก สามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริม บทบาทของสถานศึกษา..... 192
30	คำชี้แจงมติ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก สามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับ มาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนว ทางการปฏิรูปการศึกษา..... 195
31	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอก สามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม. 198

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	ขอบข่ายเชิงมนทัศน์สรุปของการวิจัย.....	15
2	ขอบเขตของการวิจัย.....	17
3	การก่อเกิดและเสริมสร้างธรรมาภิบาล.....	25
4	หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (GG Framework).....	38
5	ภาพรวมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.....	44
6	องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	50
7	ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก.....	51
8	ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานและตัวบ่งชี้ต่างๆ ในลักษณะห่วงโซ่แห่งคุณภาพ.....	70

บทที่ 1

บทนำ

ในปัจจุบันสถานการณ์ด้านการเมืองเศรษฐกิจสังคมการบริหารงานของรัฐทั้งภายในและต่างประเทศมีความเปลี่ยนแปลงไปมากและเป็นไปอย่างรวดเร็วกว้างขวางทั้งนี้ก็เนื่องมาจากความก้าวหน้าทางด้านการสื่อสารเทคโนโลยีการถ่ายโอนข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วสู่ประชาชนในขณะที่สภาพแวดล้อมได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์แต่ระบบการบริหารงานของภาครัฐและสังคมไทยโดยรวมที่ผ่านมาไม่สอดคล้องไม่ทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจากวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ.2540 ได้ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของสังคมโดยสาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งเกิดจาก การบริหารจัดการในระดับชาติและระดับองค์กรทั้งในภาครัฐและเอกชน มีความบกพร่องและขาดประสิทธิภาพ รวมถึงการกระทำผิดทุจริตและขาดจริยธรรม ส่งผลให้ประเทศไทยมีการบังคับใช้และปรับแก้กฎหมายต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนภายในประเทศ ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ซึ่งได้วางรากฐานของธรรมาภิบาล โดยมีหลักการที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างความโปร่งใสในการบริหารประเทศ การตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกกระบวนการ ตั้งแต่การร่วมรับรู้ ร่วมคิดไปจนถึงการร่วมดำเนินการ ร่วมตรวจสอบอย่างกว้างขวางและครอบคลุมในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติลงไปถึงระดับท้องถิ่นชุมชนระดับเบียด้านนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 (ยกเลิกเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ.2547) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้วางกรอบเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ไว้ดังนี้หมวด 4 มาตรา 74 วรรคหนึ่ง บุคคลผู้เป็นข้าราชการ พนักงานลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม อำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชน ตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 78 (4) และ (5) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินนโยบายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ดังต่อไปนี้ (4) พัฒนาระบบงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพคุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ (5) จัดระบบงานราชการและ

งานของรัฐอย่างอื่นเพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 ได้วางหลักการว่าการบริหารราชการจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจ และทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น กระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวกและสนองตอบความต้องการของประชาชนการจัดสรรงบประมาณ และการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ต้องคำนึงถึงหลักการตามวรรคหนึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมของแต่ละภารกิจเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรานี้ พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการและการสั่งการให้ส่วนราชการและข้าราชการปฏิบัติก็ได้ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดขอบเขตของคำว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และวางแนวทางในการปฏิบัติราชการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้ คือ 1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน 2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ 3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ 4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น 5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ 6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ และ 7) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ¹

ดังนั้น แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2559) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี จึงหันมาเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และในการพัฒนาคนจะต้องพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพเพื่อให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจและสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จากทิศทางใหม่ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2559) ได้กล่าวไว้อีกว่า การที่จะพัฒนาสังคมไทยขณะนี้และในอนาคตให้เป็นสังคมฐานความรู้ที่การเรียนรู้ ความรู้และนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมและสร้างสภาพการณ์เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของคนส่วนใหญ่ในประเทศ

¹สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, การส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี, เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2557, เข้าถึงได้จาก http://www.opdc.go.th/special.php?spc_id=3&content_id=2225

โดยยึดหลักการให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดและตัดสินใจในกิจกรรมสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับตนเองและชุมชน ท้องถิ่น การสนับสนุนให้สังคมทุกส่วนและทุกระดับได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และการสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อความสำเร็จ ในการปฏิบัติเช่นนี้จะทำให้เกิดพลังชุมชน ท้องถิ่นที่เข้มแข็ง อันจะเป็นฐานรากที่มั่นคงในการพัฒนาประเทศอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืนตลอดไป²

ตั้งที่กระแสพระราชดำริที่พระราชทานแก่ข้าราชการทุกหมู่เหล่า ได้นำมาเป็นข้อคิดสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยนำหลักธรรมมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพได้แก่ ฉันทะความพึงพอใจโดยให้บุคลากรทุกคนได้ทำงานอย่างที่ท่านเองชอบ ปฏิบัติงานด้วยความวิริยะอุตสาหะมีความเพียรพยายามในการทำงาน ทำงานด้วยความคิดก่อนทำ การทำงานด้วยความไตร่ตรองมีความรอบคอบถูกต้องรวดเร็ว การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของโรงเรียนในการเป็นแบบอย่างที่ดีที่จะนำโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสู่ความสำเร็จ ต้องมีคุณลักษณะของผู้นำที่สำคัญได้แก่ มีความซื่อสัตย์ มีความยุติธรรม มีความมุ่งมั่นขยันอดทน มีความรับผิดชอบสูง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีภาวะผู้นำสูง เป็นคนกล้าคิดกล้าเปลี่ยนแปลงกล้าตัดสินใจ มีคุณธรรมจริยธรรม มีวุฒิภาวะทางอารมณ์สูง เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และมีความจริงใจ โดยใช้การบริหารที่เน้นแบบการมีส่วนร่วมการบริหารโดยยึดประชาธิปไตย การสร้างทีมงานหลัก 5 ส. เทคนิคการวิเคราะห์แบบ SWOT การบริหารแบบ TQM การบริหารระบบคุณภาพ ISO 9002 จนสามารถบริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสพกับความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารที่เป็นมืออาชีพใช้หลักธรรมาภิบาล ใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญในการนำเทคนิควิธีทฤษฎีและหลักการต่างๆ ที่หลากหลายมาบูรณาการ เพื่อปรับใช้กับการบริหารจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์สถานที่ระยะเวลา และปัจจัยแวดล้อมจึงจะประสพกับความสำเร็จและมีประสิทธิภาพในที่สุด³

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงปี พ.ศ. 2539-2540 แนวคิดเรื่องการบริหารจัดการที่ดีได้เผยแพร่สู่สังคมไทยโดยองค์กรพัฒนาในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งนักวิชาการที่ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหาร

²สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559): ฉบับสรุป, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2545), 3 – 4.

³สมเกียรติ พ่วงรอด, ธรรมาภิบาล กับการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ, เข้าถึงเมื่อ 8 สิงหาคม 2557, เข้าถึงได้จาก suthep.cru.ac.th/mgnt68.doc

จัดการที่ดีในการสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยได้หยิบยกปัญหาที่เป็นผลกระทบจากการมีระบบบริหารจัดการที่ไม่ดี และแนวทางสร้างระบบที่ดีขึ้นมา เป็นประเด็นในการสร้างความเข้าใจและระดมความเห็นจากประชาชนในภาคส่วนต่างๆ ของสังคม เป็นผลให้ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม เกิดการตื่นตัวในเรื่องดังกล่าวอย่างกว้างขวาง องค์กรต่างประเทศที่ให้เงินกู้และเงินช่วยเหลือ เช่น ธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ได้นำหลักการมาภิบาลมาใช้เพื่อให้ประเทศกำลังพัฒนาเป็นแนวปฏิบัติเพื่อนำเงินไปใช้อย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีหลักการของการมีธรรมาภิบาลหลายหลักการแตกต่างกันออกไป แต่ก็มักมีหลักการพื้นฐานคล้ายกัน หลักการพื้นฐานที่สำคัญคือ หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส สำนึกรับผิดชอบ และประสิทธิภาพประสิทธิผล ในส่วนของประเทศไทยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีให้เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ได้กำหนดแนวทางเพื่อสร้างการบริหารจัดการที่ดีในยุทธศาสตร์การพัฒนาประชาธิปไตย โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาประสิทธิภาพของภาคราชการ การสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคประชาชน เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ ตลอดจนการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างภาครัฐกับประชาชนเพื่อให้เกิดการประสานร่วมมือกันในการพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ยังคงให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องกับการสร้างระบบบริหารจัดการที่ดี โดยได้ขยายกรอบการดำเนินงานให้ครอบคลุมทุกภาคส่วนของสังคม ได้แก่การสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีในภาคธุรกิจเอกชน การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของกลไกตรวจสอบ ทั้งที่จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 และกลไกตรวจสอบสาธารณะในภาคประชาชนรวมทั้งการปลูกจิตสำนึกของประชาชนในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมความพอดี เพื่อเป็นรากฐานสำคัญของการสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีในสังคมไทย ผลการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมาของหน่วยงานราชการจัดว่ามีความสอดคล้องกับทิศทางของแผนพัฒนาฯ ในหลายส่วนโดยเฉพาะเรื่องการปฏิรูประบบราชการที่ได้มีการจัดทำแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐรวมทั้งระบบงบประมาณและระบบกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นเครื่องมือสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง และมีการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและท้องถิ่นตามแนวทางการกระจายอำนาจแต่ยังไม่สามารถบอกได้อย่างชัดเจนถึงประเด็นสำคัญในเรื่องของการบริหารจัดการที่ดี แต่ได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่ได้ระบุแนวทางในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีไว้ 6 ประการคือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักความคุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 และ 9 และใช้เป็นหลักการในการดำเนินการให้มีผลในทางการสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี⁴ ซึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้กำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยไว้ 5 ยุทธศาสตร์ ซึ่งในยุทธศาสตร์ข้อที่ 5 เป็นเรื่องของการบริหารการ

⁴ถวิลวดี บุรีกุล, **ธรรมาภิบาล: หลักการเพื่อการบริหารรัฐแนวใหม่**, เข้าถึงเมื่อ 9 สิงหาคม 2557, เข้าถึงได้จาก kmccenter.rid.go.th/kmc11/file/file_abstract/abstac.../abs_010954-1.pdf

จัดการประเทศ ได้กำหนดไว้ว่ายุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการมุ่งเน้นสร้างความเป็นธรรมในสังคมอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างการพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลให้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตในสังคมไทย⁵ และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) ได้ระบุว่าในการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการประเทศเพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบราชการและข้าราชการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล เพิ่มประสิทธิภาพการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาระบบและกลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างมีส่วนร่วมส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมและสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรควบคู่ไปกับปลูกจิตสำนึกค่านิยมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลแก่ประชาชนทุกกลุ่ม จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม ในการสานสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมให้มีคุณค่าร่วมและตระหนักถึงผลประโยชน์ของสังคมและเสริมสร้างการบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพโปร่งใส มีระบบตรวจสอบและการรับผิดชอบที่รัดกุม โดยสร้างค่านิยมใหม่ที่ยอมรับร่วมกันบนฐานของความไว้วางใจและเกื้อกูลกันในสังคม ส่งเสริมวัฒนธรรมการเมืองที่มีธรรมาภิบาล นำไปสู่การเป็นประชาธิปไตยที่ถูกต้องและเหมาะสม เสริมสร้างระบบบริหารราชการให้เข้มแข็งมีประสิทธิภาพมีระบบถ่วงดุลอำนาจการตรวจสอบที่เข้มงวดและรอบด้าน พัฒนาข้าราชการให้มีคุณภาพสูงมีคุณธรรมจริยธรรมทางอาชีพ และมีความรับผิดชอบ ปฏิรูปการเมืองไทยทั้งระบบให้เป็นประชาธิปไตยของมวลชน สร้างความเท่าเทียมในกระบวนการยุติธรรมและเพิ่มช่องทางในการรับข้อร้องเรียน และให้ความช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้เสียหายและผู้ได้รับผลกระทบจากกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งสนับสนุนการใช้สื่อเพื่อสังคมทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่นและสังคมออนไลน์ให้เป็นพลังหนุนเสริมการพัฒนา⁶

ในด้านการศึกษานั้นสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้จัดทำข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 – 2561) ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วน มีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ ตลอดจนมีการนำระบบและ วิธีการบริหารจัดการแนวใหม่มาใช้ ควบคู่กับการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีการบริหารจัดการการเงินและงบประมาณที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (demand side) โดยให้ผู้เรียนเลือกรับบริการ จึงกำหนดแนว

⁵ธีระพล อรุณะกสิกร และคนอื่นๆ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) (กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2550), 14 – 15.

⁶ธีรพงษ์ มหาวิโร, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. (2555 – 2559) (กรุงเทพฯ: เดอะบุ๊กส์, 2555), 10 – 11.

ทางการปฏิรูปที่เน้นการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ให้สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา โดยกำหนดมาตรการต่างๆ ดังนี้ 1) ให้มีกลไกขับเคลื่อนการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่และสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตามศักยภาพความพร้อม 2) ให้มีการกระจายอำนาจตามศักยภาพความพร้อม โดยมีแผนการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจแบบขั้นบันไดตามศักยภาพความพร้อม รวมทั้งมีแผนส่งเสริมเขตพื้นที่และสถานศึกษา ให้มีความเข้มแข็งและความพร้อม โดยมีเกณฑ์การประเมินเพื่อจัดกลุ่มตามศักยภาพความพร้อม 3) สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมการบริหารเชิงคุณภาพ และสนับสนุนสถานศึกษาที่มีความพร้อมให้ สามารถบริหารจัดการได้อย่างอิสระ คล่องตัว เป็นสถานศึกษา นิติบุคคลเต็มรูป และในระดับอุดมศึกษาให้พัฒนาสู่การเป็นสถาบันในกำกับของรัฐ 4) พัฒนาภาวะผู้นำผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยให้มีแผนพัฒนาภาวะผู้นำตามช่องทางปกติและกลไก สนับสนุนส่งเสริมด้วยช่องทางพิเศษ มีการกำหนดคุณสมบัติ การเข้าสู่ตำแหน่ง เส้นทางความก้าวหน้า และระบบการจูงใจ 5) ปรับและพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารูปแบบใหม่ที่เน้นยุทธศาสตร์เชิงวิชาการ โดยลดภาระงานเชิงธุรการ และการสั่งการ แต่เน้นการให้คำปรึกษา ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษา ในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น สร้างกลไกป้องกันการดำเนินการ เข้าสู่ตำแหน่งโดยไม่ชอบธรรม 6) ส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ และประเภท โดยยึดพื้นที่เป็นฐาน (area - based) ทั้งระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด พื้นที่พิเศษ เช่น จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น ให้มีคณะกรรมการการศึกษาจังหวัด เพื่อประสานและบูรณาการการพัฒนาการศึกษาทุกระดับและประเภท/สังกัด ให้เกื้อกูลกันตลอดจนพัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม และมีระบบการตรวจสอบที่มี ประสิทธิภาพโดยดำเนินการ

1) ทบทวนระบบการบริหารโดยองค์คณะบุคคล ในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา ทั้งวิธีการได้มาของผู้บริหาร และคณะกรรมการต่างๆ องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

2) ปรับระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู ให้สามารถบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และสามารถส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาครู และวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงที่มีคุณค่า เป็นที่ยอมรับนับถือในสังคม สร้างกลไกการเข้าสู่ตำแหน่งโดยยึดหลักธรรมาภิบาล 3) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งในการบริหารจัดการโดยองค์คณะบุคคล ในระดับ/ประเภทต่างๆ ทั้ง กรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการสภา สถาบันอุดมศึกษา และอื่นๆ ให้มีบทบาทในการบริหารจัดการศึกษามากขึ้นตามหลักธรรมาภิบาล มีความรับผิดชอบ โปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษา⁷ แผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

⁷กระทรวงศึกษาธิการ, ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2552), 22 – 25.

ประถมศึกษานครปฐมเขต 1 เป็นนครแห่งคุณภาพการศึกษา โรงเรียนและผู้เรียนมีคุณภาพได้มาตรฐานและพัฒนาสู่สากล โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ซึ่งพันธกิจในข้อที่ 4 ได้กำหนดว่าเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยมีเป้าประสงค์ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีความเข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาลและเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับสากล โดยดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา⁸ เช่นเดียวกับกลยุทธ์ในการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ที่ระบุไว้ในกลยุทธ์ที่ 5 เช่นกัน

จากทั้งหมดที่ได้กล่าวมาจะเห็นได้ว่าภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพราะเมื่อพิจารณาหลักการของธรรมาภิบาลแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าการบริหารสถานศึกษาที่เน้นหลักการมีส่วนร่วมหลักความโปร่งใส สำคัญรับผิดชอบและประสิทธิภาพประสิทธิผลนั้นจะนำมาซึ่งคุณภาพที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพทัดเทียมในระดับสากลต่อไป

ปัญหาของการวิจัย

โลกในปัจจุบันมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วส่งผลต่อการพัฒนาระบบสื่อสารมวลชนทำให้กระแสข้อสนเทศแผ่กระจายครอบคลุมพื้นที่ส่วนต่างๆ ของโลกอย่างรวดเร็วจนได้ชื่อว่า “โลกไร้พรมแดน” ผลของการเปลี่ยนแปลงทำให้เกิดกระแสสำคัญๆ ที่เข้าสู่ความเป็นสากลรวมทั้งการจัดการศึกษา ขณะเดียวกันก็อาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ หลายประการเช่น ความสับสนในข้อสนเทศ ข้อจำกัดด้านการใช้เทคโนโลยี รวมทั้งการรับกระแสวัฒนธรรมโดยขาดการกลั่นกรองและการยั้งคิด จนกระทั่งวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ดึงามเอกลักษณ์ไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ได้รับการอนุรักษ์ไว้เท่าที่ควร ในขณะที่สังคมโลกต้องการด้านคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่างไปจากเดิม ดังนั้นระบบการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพที่ยั่งยืนและ

⁸สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (เอกสารกลุ่มนโยบายและแผน ลำดับที่ 2/2557, 2557), 32 – 33.

สามารถรักษาเอกลักษณ์ไทยไว้ จากการศึกษาวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหาร และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย พบว่า การบริหารและการจัดการศึกษาจะบรรลุตามเป้าหมายของการศึกษา ย่อมต้องอาศัยความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างมาก กล่าวคือ จะต้องเป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรมเป็นที่ยอมรับ กอปรทั้งมีความฉลาดทางสติปัญญา ทางอารมณ์ และความฉลาดทางคุณธรรม รวมทั้งปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้บริหารจึงจะนำไปสู่ความมีสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจำนวนไม่น้อยที่ยังขาดลักษณะดังกล่าว ดังจะเห็นได้จากการวิพากษ์วิจารณ์จากสื่อมวลชนมากมายเช่น เป็นผู้บริหารโรงเรียนที่ไม่เอาไหน ทำงานที่โรงเรียนน้อยมาก ส่วนมากมักออกไปนอกโรงเรียน แต่เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนน้อย วิ่งตามเจ้านายหรือนักการเมือง เพื่อประโยชน์ต่อตนเองเป็นหลัก สนใจงานวิชาการน้อย ยึดวัฒนธรรมบริหารเดิมๆ ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารไม่โปร่งใส ผู้บริหารที่คอร์รัปชั่นทั้งเวลา และทรัพยากรอื่นของโรงเรียน ผู้บริหารที่เบียดบัง ชมเชงครู อาจารย์ เป็นต้น⁹ ซึ่งปัญหาความล้มเหลวของการศึกษาไทยไม่ได้มีสาเหตุมาจากการขาดแคลนทรัพยากรที่จำเป็นแต่เกิดจากการขาด “ประสิทธิภาพ” ในการใช้ทรัพยากรอันเนื่องมาจากการขาด “ความรับผิดชอบ” ของระบบการศึกษาต่อนักเรียนและผู้ปกครองการปฏิรูปคุณภาพการศึกษา จึงควรเริ่มต้นด้วยการสร้างความรับผิดชอบของผู้จัดการศึกษา ทั้งภาครัฐโรงเรียนและครู¹⁰ ปัญหาต่างๆ ที่อยู่ภายในองค์กรได้แก่ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชั่น ปัญหาการมีผู้บริหารที่เป็นเผด็จการ บริหารโดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้มีส่วนร่วม ผู้บริหารขาดความรับผิดชอบต่อ ขาดความโปร่งใสในการบริหารบริหารโดยไม่ยึดความเสมอภาคเป็นธรรม บริหารโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างไม่คุ้มค่า บุคลากรมีความรู้สึกถึงความเหลื่อมล้ำของสถานภาพหรือมีความไม่

⁹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย (กรุงเทพฯ: สำนักนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา ศาสตร์ และวัฒนธรรม, 2545), 136-137.

¹⁰อัมมาร สยามวรา และคนอื่นๆ, “การปฏิรูปการศึกษาแบบใหม่:สู่การศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง” (เอกสารในการสัมมนาวิชาการประจำปี 2554 เรื่องยกเครื่องการศึกษาไทย:สู่การพัฒนาคุณภาพอย่างทั่วถึง ร่วมจัดโดย มูลนิธิชัยพัฒนา, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงานปฏิรูปและมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ณ ห้องบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์บี โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์เซ็นทรัลเวิลด์, 15 กุมภาพันธ์ 2555), 16.

มั่นคงในงานเป็นต้น¹¹ประกอบกับข้อมูลสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามได้ดังนี้ ในภาพรวมผลการประเมินของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7,042 โรง ไม่ได้รับรอง จำนวน 2,119 โรง ผลการประเมินสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามขนาดและระดับคุณภาพ พบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 300 คน อยู่ในระดับพอใช้ 400 โรง ต้องปรับปรุงจำนวน 2 โรง และต้องปรับปรุงเร่งด่วนจำนวน 2 โรง ซึ่งหากจำแนกผลตามการรับรองมาตรฐานพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามไม่ผ่านการรับรองมากที่สุดถึง 1,500 โรง จากสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 4,654 โรง โดยผลการประเมินจำแนกตามตัวบ่งชี้พบว่า กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 5 สถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ ผลการประเมินสถานศึกษาเฉพาะที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2,119 โรง พบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กมีผลการประเมินในระดับพอใช้สูงกว่าขนาดอื่นๆ หากพิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามจำแนกตามตัวบ่งชี้และระดับคุณภาพ พบว่าตัวบ่งชี้ที่ 3, 4, 6 และ 12 มีผลการประเมินส่วนใหญ่ในระดับดี (ร้อยละ 49.93 – ร้อยละ 74.42) ส่วนตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน สถานศึกษาส่วนใหญ่มีผลการประเมินในระดับต้องปรับปรุงสูงสุด (ร้อยละ 89.92) รองลงมา คือ ระดับพอใช้ และระดับต้องปรับปรุงเร่งด่วน (ร้อยละ 6.61 และร้อยละ 3.45 ตามลำดับ) ซึ่งมีข้อเสนอแนะแก่สถานศึกษามีดังนี้ 1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น จัดสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นให้สอดคล้องกับกรอบสาระท้องถิ่นของเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2551 2) จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎกระทรวงฯ และตามประกาศของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) จัดโครงการ กิจกรรมและจัดกระบวนการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับการพัฒนาเทคนิคการเรียนการสอนที่หลากหลาย การพัฒนาสื่อ

¹¹วีระยุทธ พรพจน์ธนาศ, “องค์ประกอบของธรรมาภิบาลในโรงเรียน,” *นักรบริหาร* 34, 1 (มกราคม – มิถุนายน 2557): 80-88.

นวัตกรรม และส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ¹² ประกอบกับรายงานผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ที่ระบุว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ขับเคลื่อนและหากระบวนการที่หลากหลายมาแก้ปัญหาและพัฒนาแต่ก็ยังไม่สามารถบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพตามที่กำหนดได้ และในปีการศึกษา 2555 โรงเรียนขนาดเล็กหลายโรงมีค่าเฉลี่ยใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้อยู่ในลำดับท้ายๆ และผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามจาก สมศ. มีโรงเรียนขนาดเล็กเข้ารับการประเมิน 6 โรง ไม่ผ่านการรับรอง จำนวน 5 โรง ซึ่งเป็นผลมาจากมาตรฐานด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด¹³ เช่นเดียวกับรายงานผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ที่ระบุว่าโรงเรียนที่เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามจาก สมศ. จำนวน 40 โรง มีโรงเรียนที่ไม่ผ่านการรับรองจำนวน 4 โรง ซึ่งเป็นผลมาจากมาตรฐานด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด¹⁴ ประกอบกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามแล้วครบทุกโรงเรียน ผลการประเมินพบว่าโรงเรียนที่ไม่ได้รับการรับรอง จำนวน 32 โรง คิดเป็นร้อยละ 25.81 ในจำนวนโรงเรียนที่ไม่ได้รับการรับรอง ส่วนใหญ่ไม่ผ่านมาตรฐานที่ 5 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน¹⁵

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งนี้เนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัด และ สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี

¹²สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ. 2554 (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2556), 7-51.

¹³สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, รายงานการจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ 2556. เข้าถึงเมื่อ 15 ธันวาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://www.esanpt1.go.th/web2009/uploads/14-2557.rar>

¹⁴สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2, รายงานการจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ 2556 (นครปฐม: กลุ่มนโยบายและแผน), 2556, 66.

¹⁵สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ประจำปีงบประมาณ 2558 (นครปฐม: กลุ่มนโยบายและแผน), 2557, 20.

เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ดังนั้นการดำเนินงานตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องมีความบทบาทสำคัญในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้โรงเรียนมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาในระดับสากลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาการวิจัย และสามารถตอบปัญหาดังกล่าวได้ชัดเจน ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. เพื่อทราบธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม
2. เพื่อทราบผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม

ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดข้อคำถามสำหรับการวิจัยไว้ดังนี้

1. ธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม อยู่ในระดับใด
2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม อยู่ในระดับใด
3. ธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานทางการวิจัยไว้ดังนี้

1. ธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม อยู่ในระดับปานกลาง

3. ธรรมชาติกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม มีความสัมพันธ์กัน

ขอขยายเชิงมโนทัศน์สรุปของการวิจัย

ธรรมชาติกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเชิงระบบ (systems approach) ของแคทซ์ และคาห์น (Katz and Kahn) ที่ได้กล่าวไว้ว่า องค์กรเป็นระบบๆ หนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) และผลผลิต (output) โดยองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนนี้จะมีความสัมพันธ์กัน จะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่ได้ เมื่อส่วนหนึ่งมีปัญหาส่วนอื่นก็จะหยุดชะงักไปด้วย ในขณะที่เดียวกันระบบจะต้องมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ระบบยืนยาวได้ นอกจากนี้ระบบยังมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม (context) โดยระบบจะได้รับตัวป้อนจากสภาพแวดล้อมและระบบจะสร้างผลผลิตให้กับสภาพแวดล้อม¹⁶

สำหรับปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผู้วิจัยได้นำแนวคิดของสุนันทา เลานันทน์ ที่ได้กล่าวไว้ว่าองค์กรเป็นระบบเปิด (Open system) มีความสัมพันธ์ได้ต่อกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร การปฏิสัมพันธ์ขององค์กรกับสภาพแวดล้อมมักจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยนำเข้า (input) ได้แก่ 1) คน 2) เงิน 3) วัสดุอุปกรณ์ และ 4) การจัดการ โดยปัจจัยเหล่านี้จะถูกแปรเปลี่ยนโดยกระบวนการ (process) ซึ่งได้แก่การบริหารจัดการเรียนการสอน และการนิเทศ ให้ได้มาซึ่งผลผลิต (output) นั่นคือ การดำเนินการตามมาตรฐานด้านผู้เรียนของโรงเรียน และถ้ามีข้อบกพร่องบางอย่างเกิดขึ้นก็สามารถนำกลับแก้ไข (feed back) โดยผ่านกระบวนการต่างๆ อีกครั้ง ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้มีกระบวนการต่างๆ ที่ต่อเนื่องกัน และจะมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม (context) ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ได้แก่ สภาพทางสังคม สภาพทางเศรษฐกิจและสภาพทางการเมือง เป็นต้น¹⁷

สำหรับกระบวนการทางการศึกษานั้น จะมีส่วนสัมพันธ์กับโครงสร้างของระบบการบริหารและการจัดการซึ่งเป็นตัวกำหนดแนวทางและกระบวนการในการจัดการ เพื่อนำปัจจัยต่างๆ

¹⁶Daniel Katz and Robert L.Kahn, *The social psychology of organizations*, 2nd ed.(New York:John Wiley and son,1978), 20.

¹⁷สุนันทา เลานันทน์, *การพัฒนาองค์กร* (กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์รุ่งพัฒนา,2531),32-41.

หรือ ตัวบ่อนมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งมีนักวิชาการและหน่วยงานต่างๆ ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลไว้ดังนี้ คณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ (UNESCAP) ได้จัดทำกรอบแนวทางในการส่งเสริมธรรมาภิบาลแบ่งออกโดยเป็น 8 องค์ประกอบคือ 1) ความรับผิดชอบ 2) ความโปร่งใส 3) การตอบสนองที่รวดเร็ว 4) ความเท่าเทียม 5) ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 6) การปฏิบัติตามหลักกฎหมาย 7) การมีส่วนร่วม และ 8) การมุ่งเน้นความเป็นเอกฉันท์¹⁸ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงหลักธรรมาภิบาลว่าเมืององค์ประกอบที่สำคัญ 6 ประการดังนี้ 1) หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่างๆ 2) หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดถือในความถูกต้องดีงาม 3) หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ 4) หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ แสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาของประเทศ 5) หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาของบ้านเมือง และกระตือรือร้นช่วยแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะรับผลจากการกระทำของตนเอง 6) หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัด ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าบริการให้มีคุณภาพแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน¹⁹ อานันท์ ปันยารชุน ได้เสนอความเห็นว่างค์ประกอบของธรรมาภิบาล เพื่อสร้างองค์การภาครัฐและเอกชนให้มีประสิทธิภาพนั้นประกอบด้วย 1) ความรับผิดชอบและมีเหตุผลที่จะอธิบายได้ 2) ต้องมีการมีส่วนร่วมของประชาชน 3) ต้องมีการคาดการณ์ได้ 4) จะต้องมีความโปร่งใส 5) จะต้องมีความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบทั้งสี่ข้างต้น 6) มีระบบกฎหมายที่มีความยุติธรรมต่อสังคมและปัจเจกชน 7) มีผู้ใช้กฎหมายที่มีความยุติธรรมและเที่ยงธรรมอย่างแท้จริง 8) สื่อที่เป็นอิสระและรับผิดชอบต่อธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารที่บริหารงานให้มีประสิทธิภาพซึ่งสถาบันพระปกเกล้าได้พัฒนาจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและ

¹⁸UNESCAP, What is good governance ?, accessed August 10, 2014, available from <http://www.unescap.org/resources/what-good-governance>

¹⁹“ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542,” ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116, ตอนที่ 63 ง (10 สิงหาคม 2542):15.

²⁰สุทธิวรรณ ตันติรัตนวงศ์, **ประมวลสาระชุดทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 11 – 15 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1)** (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2553), 34.

สังคมที่ดี พ.ศ. 2542 และปรับปรุงเพิ่มเติมตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 จำแนกองค์ประกอบหลักของการบริหารจัดการที่ดีได้ 10 หลักการ ดังนี้

- 1) หลักนิติธรรม
- 2) หลักคุณธรรม
- 3) หลักความโปร่งใส
- 4) หลักการมีส่วนร่วม
- 5) หลักความรับผิดชอบ
- 6) หลักความคุ้มค่า
- 7) หลักการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
- 8) หลักการบริหารจัดการ
- 9) หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- 10) หลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร²¹

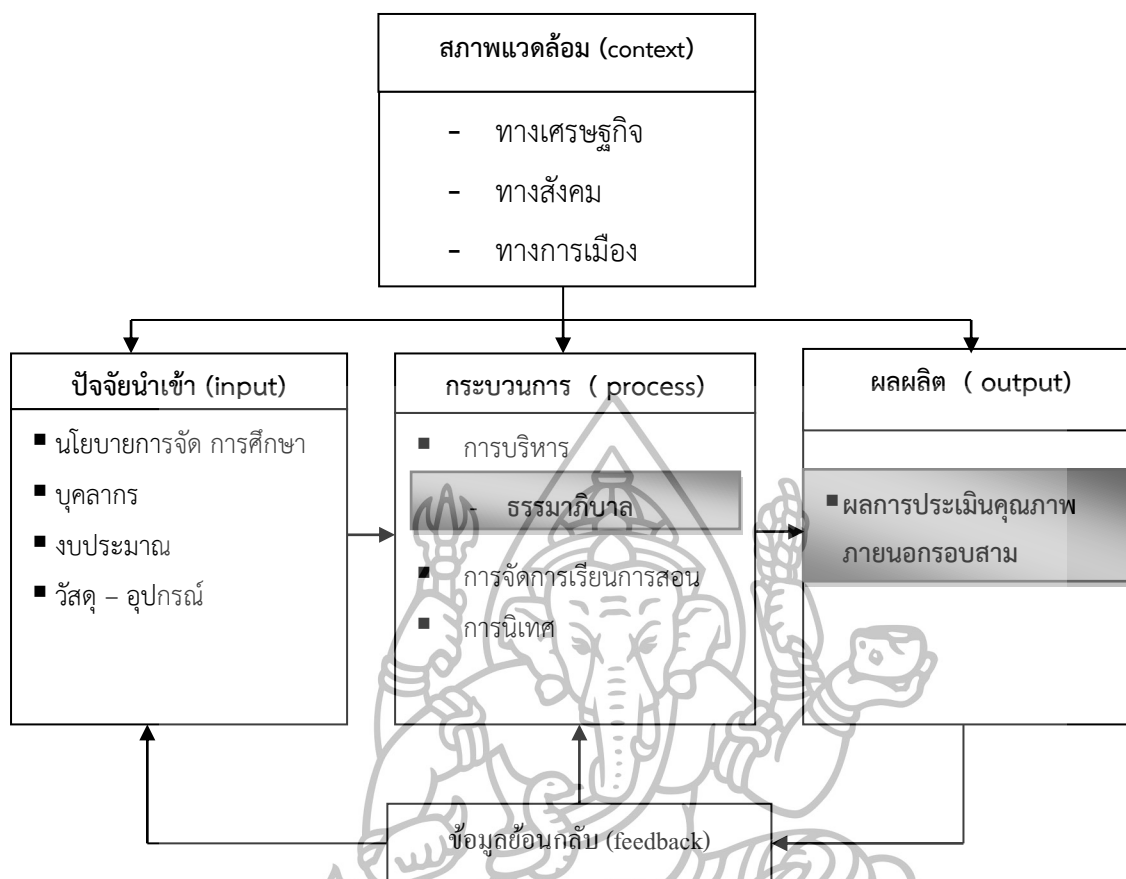
สำหรับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้วิจัยนำเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- 1) ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
- 2) ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
- 3) ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- 4) ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น
- 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
- 6) ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 7) ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษา
- 8) พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด
- 9) ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา
- 10) ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา
- 11) ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา
- 12) ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานรักษา มาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา²²

จากแนวคิดหลักการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล เป็นกระบวนการบริหารหนึ่งในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ เพื่อส่งผลให้เกิดผลผลิต คือ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกที่สะท้อนถึงคุณภาพของสถานศึกษา ทั้งทางด้านผู้เรียน ด้านครู ด้านผู้บริหาร ด้านการบริหารจัดการ และผลของการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงนำหลักการดังกล่าวมาเป็นขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย โดยสามารถนำเสนอ ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 1

²¹สถาบันพระปกเกล้า, **ทศธรรม : ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี** (กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, 2549), 153 – 156.

²²สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), **คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนขนาดเล็ก (พ.ศ. 2554 – 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน 2554)** (กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน), 2555), 17 – 18.

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงมนทัศน์สรุปของการวิจัย

ที่มา: Daniel Katz, and Robert L. Kahn, *The Social Psychology of Organizations*, 2nd ed. (New York: John Wiley and Son, 1978), 20.

: สุนันทา เลาพันธ์, *การพัฒนาองค์กร* (กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์รุ่งพัฒนา, 2531), 39.

: สถาบันพระปกเกล้า, *ทศวรรษ : ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี* (กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, 2549), 153 – 156.

: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน 2554)* (กรุงเทพฯ :สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน), 2555), 17 – 18.

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยโดยมุ่งศึกษาธรรมชาติกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมและสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักของการบริหารจัดการที่ดีของสถาบันพระปกเกล้าที่ระบุหลักธรรมาภิบาลไว้ 10 หลักการ ดังนี้ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า 7) หลักองค์กรแห่งการเรียนรู้ 8) หลักการบริหารจัดการ 9) หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 10) หลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำหรับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียน ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ประกอบด้วย 1) ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี 2) ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ 3) ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 6) ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 7) ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา 8) พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด 9) ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธาน/วิสัยทัศน์พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา 10) ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา 11) ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา 12) ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานรักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ดังแสดงในแผนภูมิที่ 2

ธรรมาภิบาล (X_{tot})	ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม(Y_{tot})
<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักนิติธรรม (X_1) 2. หลักคุณธรรม (X_2) 3. หลักความโปร่งใส (X_3) 4. หลักการมีส่วนร่วม (X_4) 5. หลักความรับผิดชอบ (X_5) 6. หลักความคุ้มค่า (X_6) 7. หลักองค์กรแห่งการเรียนรู้ (X_7) 8. หลักการบริหารจัดการ (X_8) 9. หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (X_9) 10. หลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (X_{10}) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี (Y_1) 2. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (Y_2) 3. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Y_3) 4. ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น (Y_4) 5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (Y_5) 6. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_6) 7. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา (Y_7) 8. พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด (Y_8) 9. ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา (Y_9) 10. ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา (Y_{10}) 11. ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา (Y_{11}) 12. ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานรักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา (Y_{12})

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา: สถาบันพระปกเกล้า, ทศวรรษ : ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า, 2549), 153 – 156.

: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน 2554) (กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน), 2555), 17 – 18.

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันดังนี้

ธรรมาภิบาล หมายถึง การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชน และทุกภาคส่วนด้วยระบบการบริหารจัดการที่ดีให้มีประสิทธิภาพ ตามหลักในการบริหารงาน จัดหาทรัพยากร วิชาการ ข้อมูลสารสนเทศ การจัดการกำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ประสานและสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ การบริหารจัดการ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้โดยคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ และความเป็นธรรมเป็นสำคัญ

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม หมายถึง คุณภาพของสถานศึกษา เป็นการที่สถานศึกษาสามารถดำเนินงานต่างๆ ตามภารกิจหน้าที่ของสถานศึกษาโดยใช้ทรัพยากร ปัจจัยต่าง ๆ รวมถึงกำลังคน อย่างคุ้มค่าที่สุด มีการสูญเสียเปลืองน้อยที่สุด มีลักษณะของการดำเนินงานไปสู่ผลตามวัตถุประสงค์ได้อย่างดีโดยประหยัดทั้งเวลา ทรัพยากร และกำลังคน มีระบบการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการผลิตและการบริการได้ตามเป้าหมาย มีความสามารถในการใช้กลยุทธ์ เทคนิควิธีการ และเทคโนโลยีอย่างฉลาด ทำให้เกิดการทำงานที่เหมาะสม มีความราบรื่นในการดำเนินงาน มีปัญหาอุปสรรคและความขัดแย้งน้อยที่สุด บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการทำงานอันทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ประกอบด้วย ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธาน/วิสัยทัศน์พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานรักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม หมายถึง โรงเรียนของรัฐที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 120 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 52 โรงเรียน และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 46 โรงเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 98 โรงเรียน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นหลักการ ทฤษฎี แนวคิดต่างๆ ประกอบด้วยหลักธรรมาภิบาล ประสิทธิภาพของสถานศึกษา และการประกันคุณภาพ ภายนอก งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ความหมายของธรรมาภิบาล

แนวความคิดเรื่องของการบริหารจัดการ ซึ่งใช้คำว่า “Governance” มีความหมายกว้างกว่าแนวความคิดเรื่องการปกครอง ซึ่งใช้คำว่า “Government” และความหมายของ Good Governance ตามจุดเริ่มต้นของศัพท์คำนี้ ธนาคารโลกเองก็ให้ความหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการจัดการพัฒนานั่นเอง อย่างไรก็ตาม Good Governance เองยังถูกให้ความหมายเสมือนว่าเป็น Democratic Governance ด้วย โดยประการแรก ระบบการเมืองที่เป็นประชาธิปไตย จะเป็นเงื่อนไขอันแรกของการเกิด Good Governance และ ประการที่สอง เงื่อนไขและสภาพประชาธิปไตยที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละระบบการเมืองจะเป็นเงื่อนไขของการปฏิบัติใช้ให้เกิดผลจริงของ Good Governance สำหรับภาษาไทย คำว่า Governance ได้มีการนำใช้อย่างหาข้อสรุปที่เห็นพ้องต้องกันได้ยาก จากที่มาจากคำว่า “Good Governance” มีการใช้ในทางวิชาการว่าเป็น “ธรรมาภิบาล” แต่ในส่วนราชการตามที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกา ใช้คำว่า “การบริหารจัดการบ้านเมือง (ที่ดี)” แทน ซึ่งเป็นการรวมคำภาษาอังกฤษ 2 คำเข้าด้วยกัน คือ administration ที่หมายถึง การบริหาร และคำว่า management หมายถึงการจัดการ¹ ดังนั้นวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความหมายของธรรมาภิบาลไว้อย่างหลากหลาย โดยธนาคารโลก (World Bank) ได้อธิบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลที่ดีหรือธรรมาภิบาล (Good Governance) ว่า “เป็นลักษณะและวิถีทางของการใช้อำนาจในการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจและทางสังคมของประเทศเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนซึ่งครอบคลุมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ การบริหารจัดการภาครัฐธรรมาภิบาลจะรับผิดชอบรอบตัวบทกฎหมายเกี่ยวกับการ

¹อัมพร อารังลักษณ์, *การบริหารปกครองสาธารณะ (Public Governance) การบริหารรัฐกิจในศตวรรษที่ 21* (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต, 2553), 22.

พัฒนาความโปร่งใสและข้อมูลข่าวสาร”² เช่นเดียวกับคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ (UNESCAP) ได้ให้ความหมายของคำว่ากำกับดูแลที่ดีหรือธรรมาภิบาล (Good Governance) คือกระบวนการในการตัดสินใจและกระบวนการซึ่งการตัดสินใจได้รับการนำไปปฏิบัติ (หรือไม่ปฏิบัติ)³ ส่วนสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติได้ทบทวนและให้นิยามความหมายของการกำกับดูแลที่ดีหรือธรรมาภิบาล (Good Governance) ว่าคือการใช้อำนาจทางการเมืองการบริหารและเศรษฐกิจในการดำเนินภารกิจกิจกรรมต่างๆ ของประเทศในทุกระดับ โดยมีกลไกกระบวนการสถาบัน ซึ่งประชาชนและกลุ่มต่างๆสามารถแสดงออกถึงความต้องการผลประโยชน์การใช้สิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย การประสานและประนีประนอมความแตกต่าง โดยผ่านกลไก กระบวนการ และสถาบันเหล่านั้น คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้สรุปความหมายของธรรมาภิบาลว่า ธรรมาภิบาลหมายถึง วิธีการที่ดีที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรหรือประเทศให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม โปร่งใส ยุติธรรมและตรวจสอบได้และมีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาสังคม นำมาซึ่งความเจริญในด้านต่างๆ เพื่ออำนวยประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ⁴ ธรรมาภิบาลในสังคมไทยนั้น ปัญญา ฉายะจินดาวงศ์และรัชณี ภูตระกูล สรุปว่าธรรมาภิบาล (Good Governance) หมายถึงการบริหารจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อการพัฒนาของประเทศโดยมีการเชื่อมโยงองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนของสังคมคือภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมและให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคมการเมืองอย่างสมดุล ส่งผลให้สังคมดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติตลอดจนมีการใช้อำนาจในการพัฒนาประเทศชาติให้เป็นไปอย่างมั่นคงยั่งยืนและมีเสถียรภาพ⁵ สำหรับธรรมาภิบาลในการบริการองค์กรนั้น สัมมา รัตนธัญ ได้กล่าวว่าธรรมาภิบาลหมายถึง การบริหารจัดการดูแลประโยชน์ซึ่งกันและกันระหว่างภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเอกชนและประชาชนทั่วไปในทุกๆ ด้านและทุกระดับเพื่อให้มีการวางกรอบการทำงานอย่างเป็นระบบที่มีความสัมพันธ์ มี

²World Bank, *Governance and Development* (Washington D.C.: The world Bank, 1992), 1.

³Adrian Leftwich, *Stages of Development : On the Primacy of Politic in Development*. (Cambridge: Polity Press, 2000), 105.

⁴คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, *การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)* (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553), 28.

⁵ปัญญา ฉายะจินดาวงศ์ และรัชณี ภูตระกูล, *ธรรมาภิบาล Good Governance กับสังคมไทย*, เข้าถึงเมื่อ 12 สิงหาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://202.29.39.4/goodgovru/ggover.html>

วิธีการและมีเครื่องมือที่ก่อให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่ดีด้วยความเป็นธรรม เคารพสิทธิอย่างเสมอภาค มีระบบและการใช้กฎหมายที่ยุติธรรม มีความรับผิดชอบเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมีความโปร่งใส มีความคงเส้นคงวาสามารถตรวจสอบได้ รับรู้ได้ เมื่อตัดสินใจแล้วเปิดเผยเหตุผลได้ การใช้อำนาจมีที่มาที่ไปอย่างเปิดเผยชัดเจนและสามารถสั่งการได้อย่างไม่มีข้อจำกัด⁶ สำหรับความหมายของธรรมาภิบาล มีผู้ศึกษาหลักการดังกล่าวและได้สรุปความหมายไว้หลายท่านดังเช่น พระมหาลำพึง ธีรปัญญา กล่าววาทธรรมาภิบาล หรือ Good Governance หมายถึง การบริหารจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจ และสังคมเพื่อการพัฒนาประเทศไทยโดยมีการเชื่อมโยงองค์ประกอบ 3 ส่วนของสังคมเข้าด้วยกัน คือภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมและให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างสมดุล ซึ่งจะส่งผลให้สังคมดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ตลอดจนการใช้อำนาจในการบริหารราชการแผ่นดินให้มีความแข็งแกร่ง มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ โปร่งใส ยุติธรรม และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาประเทศชาติเป็นไปอย่างมั่นคง ยั่งยืน และมีเสถียรภาพ⁷ นิยม รัฐมฤต กล่าววาทธรรมาภิบาล หรือ good governance ในภาษาอังกฤษ หมายถึง หลักการบริหารจัดการที่ดี อันเกี่ยวข้องกับนโยบายของส่วนราชการและพฤติกรรมของบุคลากรในองค์การ⁸ ไพศาล ตั้งสมบุญญ์ ได้กล่าววาทธรรมาภิบาล ทำหน้าที่เป็นกลไก เครื่องมือ และแนวทางการดำเนินงานที่เชื่อมโยงของภาคเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยเน้นความจำเป็นของการสร้างความร่วมมือจากภาครัฐภาคเอกชน และภาคประชาชน อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้ประเทศมีพื้นฐานระบอบประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง มีความชอบธรรมของกฎหมาย มีเสถียรภาพ มีโครงสร้างและกระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน⁹ ดุจดาว จิตใส ได้กล่าววาทธรรมาภิบาล หมายถึง การสร้างธรรมาภิบาลเพื่อการปฏิรูปการบริหารการปกครอง

⁶สัมมา รณิธย์, **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา** (กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง, 2553), 162.

⁷พระมหาลำพึง ธีรปัญญา (เพ็ญภู), “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน นวมินทราชูทิศมัธยมจังหวัดนครสวรรค์” (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554), 11.

⁸นิยม รัฐมฤต, **ธรรมาภิบาล**, เข้าถึงเมื่อ 12 สิงหาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://www.kpi.ac.th/wiki/index.php>

⁹ไพศาล ตั้งสมบุญญ์, “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548), 16.

ประเทศให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการกระตุ้นและเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกฝ่ายทุกระดับ ร่วมกันพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า เพื่อให้ประเทศมีพื้นฐานระบอบประชาธิปไตยที่เข้มแข็งมีความชอบธรรมของกฎหมายมีเสถียรภาพ มีโครงสร้างและกระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ อันนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน¹⁰ สุทธิพร บุญส่งได้ให้ความหมายธรรมาภิบาลว่าหมายถึง การจัดการบริหารประเทศที่ดีทุกๆ ด้านและทุกระดับ ซึ่งรวมถึงการจัดระบบองค์กรและกลไกของคณะรัฐมนตรี ส่วนราชการ องค์กรของรัฐและรัฐบาลที่ไม่ใช่ส่วนราชการการบริหารราชการส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น องค์กรที่ไม่ใช่รัฐบาล องค์กรเอกชน ชมรมและสมาคมเพื่อกิจกรรมต่างๆ นิติบุคคลภาคเอกชนและภาคประชาชน มีการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างๆ¹¹ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้สรุปความหมายของธรรมาภิบาลว่า ธรรมาภิบาลหมายถึง วิธีการที่ดีที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรหรือประเทศให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม โปร่งใส ยุติธรรมและตรวจสอบได้และมีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาสังคม นำมาซึ่งความเจริญในด้านต่างๆ เพื่ออำนวยประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ¹²

จากความหมายของธรรมาภิบาลที่นักวิชาการและองค์กรต่างๆ ได้ให้ไว้ ผู้วิจัยสรุปความหมายของธรรมาภิบาล Good Governance ว่าเป็นวิธีการที่ดีในการบริหารจัดการองค์กรทั้งทางภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า โดยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม โปร่งใส ยุติธรรมและสามารถตรวจสอบได้ อันจะนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองในด้านต่างๆ และเป็นการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

แนวคิดการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

การกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) เป็นหลักการสากลที่ได้ถูกอ้างอิงถึงครั้งแรกถึงในรายงานของธนาคารโลก (World Bank)

¹⁰ดุจดาว จีตใส, “การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554), 19.

¹¹สุทธิพร บุญส่ง, **คุณธรรมจริยธรรมกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : ทริบเพ็ลกรูป, 2550), 77.

¹²คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, **การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553), 28.

เมื่อปีค.ศ.1989 เรื่อง “Sub - Sahara Africa from Crisis to Sustainable Growth ” กล่าวถึงความสำคัญของการมี Governance และการฟื้นฟูเศรษฐกิจรวมถึงได้อธิบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลที่ดีหรือธรรมาภิบาลว่าเป็น “ลักษณะและวิถีทางของการใช้อำนาจในการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจและทางสังคมของประเทศเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนซึ่งครอบคลุมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ การบริหารจัดการภาครัฐภาวะรับผิดชอบรอบตัวบทกฎหมายเกี่ยวกับการพัฒนาความโปร่งใสและข้อมูลข่าวสาร” ต่อมากองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund) ทำการศึกษาและวิเคราะห์การให้ประเทศต่างๆกู้เงินเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจพบว่าปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่น่าไปสู่ความสำเร็จในการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจของประเทศคือการที่ประเทศนั้นมี Good Governance ต่อจากนั้นแนวความคิดเกี่ยวกับ Governance ได้รับการถ่ายทอดผ่านหน่วยงานต่างๆ เช่น คณะกรรมาธิการ เศรษฐกิจ และสังคมสำหรับเอเชีย และแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific : UNESCAP) สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ(United Nations Development Program : UNDP) และองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co - operation and Development : OECD) เป็นต้นจากวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2540 ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของสังคมไทย ซึ่งสาเหตุสำคัญ ส่วนหนึ่งเกิดจากการบริหารจัดการในระดับชาติและระดับองค์กรทั้งในภาครัฐและเอกชนมีความบกพร่องและขาดประสิทธิภาพสูง รวมถึงการกระทำผิดทุจริตและขาดจริยธรรมของบุคลากร ประกอบกับในปัจจุบันที่สถานการณ์ด้านการเมืองเศรษฐกิจสังคมและการบริหารงานของราชการ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากและเป็นไปอย่างรวดเร็ว แต่โครงสร้างการบริหารจัดการภาครัฐยังขาดความยืดหยุ่น และข้าราชการยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม และวิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลให้เกิดปัญหาทั้งในระดับโครงสร้างระดับนโยบายและระดับการปฏิบัติการ ดังข้อสรุปต่อไปนี้

1. ภาครัฐขาดกลไกและกฎเกณฑ์ในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่มีประสิทธิภาพและคล่องตัวสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจการเมืองและสังคมภายนอก
2. บุคลากรขาดความรู้ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานและค่านิยมที่มุ่งเน้นประโยชน์ของประชาชนรวมถึงการไม่สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบราชการในปัจจุบันจึงส่งผลให้การดำเนินงานในภาพรวมยังไม่มีประสิทธิภาพประสิทธิผลและเกิดความคุ้มค่าสูงสุดตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย
3. ระบบการตัดสินใจและการบริหารจัดการของภาครัฐยังมีลักษณะที่ขาดความโปร่งใส บริสุทธิ์และยุติธรรมอย่างแท้จริงทำให้การบริหารจัดการโดยรวมไม่สามารถสนองตอบและเกิด

ประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนได้ในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสหรือช่องทางให้เกิดการทุจริตและผิดจรรยาในการปฏิบัติราชการได้

4. ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมือง รวมถึงไม่รู้ระบบการปฏิบัติงานของราชการเพียงพอ ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจแก้ไขปัญหาและตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของภาครัฐได้

5. เกิดปัญหาการทุจริตและการประพฤติมิชอบในภาครัฐอย่างกว้างขวางส่งผลให้ภาครัฐเกิดความสูญเสียทั้งในแง่ภาพลักษณ์งบประมาณรายได้นำส่งรัฐและค่าใช้จ่ายเพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามทุจริตภายในหน่วยงานภาครัฐเป็นอย่างมาก

จากประเด็นปัญหาที่สำคัญดังกล่าวข้างต้นทำให้ประเทศไทยมีการบังคับใช้และปรับแก้กฎหมายต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐทุกภาคส่วนภายในประเทศอย่างต่อเนื่องตามลำดับดังนี้

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้วางรากฐานของธรรมาภิบาลไว้อย่างครบถ้วนโดยมีหลักการที่สำคัญได้แก่การสร้างความปลอดภัยในการบริหารจัดการประเทศ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งระดับชาติท้องถิ่นชุมชนโดยมีการกำหนดเป้าหมายร่วม 3 ประการได้แก่การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์การปรับเปลี่ยนบทบาทของภาครัฐและการบริหารแบบพหุภาคี

2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ได้กำหนดว่าการบริหารจัดการประเทศต้องเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลให้เข้มแข็งเพื่อให้เกิดระบบบริหารจัดการที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) อันเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาที่สะสม จนถึงขั้นวิกฤตทั้งในภาคเศรษฐกิจสังคม และการเมืองนอกจากนี้รัฐบาลจะต้องส่งเสริมค่านิยม และวิถีปฏิบัติที่ซื่อสัตย์รับผิดชอบถูกต้องเป็นธรรมโปร่งใสและตรวจสอบได้โดยเฉพาะการลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดอันเป็นองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลดังกล่าวซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นทั้งในวงการภาครัฐและภาคเอกชนอันเป็นเงื่อนไขสำคัญของการขจัดปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบหรือคอร์รัปชันในการนี้จะต้องมีกฎระเบียบที่เป็นกติกากำหนดบังคับไว้และจะต้องปลูกฝังลงไปในระบบการสร้างคนรุ่นใหม่ตั้งแต่เยาว์วัย

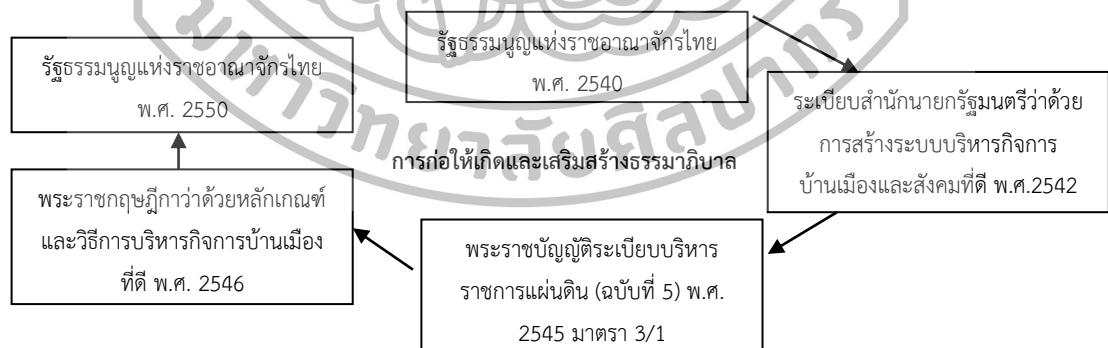
3. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542 และมีผลบังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมาทั้งนี้ได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐดำเนินการบริหารจัดการโดยยึดหลักการ 6 ประการได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ระเบียบนี้ได้ใช้มาระยะหนึ่ง

กระทรวงมหาดไทยได้ออกประกาศระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีลงวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ.2547 เพื่อยกเลิกระเบียบฯฉบับนี้

4. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 มีเจตนารมณ์ว่า “การบริหารราชการจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเกิดความสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐควมมีประสิทธิภาพความคุ้มค่าเชิงภารกิจแห่งรัฐการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานการลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็นการกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่นกระจายอำนาจการตัดสินใจการอำนวยความสะดวกและสนองตอบความต้องการของประชาชน”

5. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดขอบเขตความหมายของคำว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” ในภาพรวมซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นวัตถุประสงค์ของการบริหารราชการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาและเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการของทุกส่วนราชการในการกระทำภารกิจใดภารกิจหนึ่งว่าต้องมีความมุ่งหมายให้บรรลุเป้าหมายในสิ่งเหล่านี้คือ

- 5.1 ประโยชน์สุขของประชาชน
- 5.2 เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- 5.3 มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- 5.4 ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- 5.5 มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์
- 5.6 ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- 5.7 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

แผนภูมิที่ 3 การก่อเกิดและเสริมสร้างธรรมาภิบาล

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (กรุงเทพฯ:พริเมียร์ โพร, 2552), 5.

6. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ระบุเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีดังนี้

หมวด 4 มาตรา 74 วรรคหนึ่ง “บุคคลผู้เป็นข้าราชการข้าราชการลูกจ้างของหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวมอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี”

หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐส่วนที่ 3 มาตรา 78 “รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายในด้านการบริหารราชการแผ่นดินโดยพัฒนาระบบงานภาครัฐโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพคุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงานเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ” และ “จัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นเพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพโปร่งใสและตรวจสอบได้โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) มุ่งเน้นและให้ความสำคัญเกี่ยวกับ Good Governance ต่อการพัฒนาระบบราชการไทยอย่างชัดเจนและต่อเนื่องโดยในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551- พ.ศ.2555) ได้ผลักดันการสร้างระบบราชการไทยให้เป็นกลไกของรัฐที่สำคัญต่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีด้วยการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทยเพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะข้าราชการให้สามารถเรียนรู้ปรับตัวและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในการอำนวยความสะดวกและการให้บริการประชาชนได้อย่างทันกาลทั้งนี้ต้องยึดมั่นในหลักจริยธรรมและธรรมาภิบาล โดยการสร้างระบบธรรมาภิบาลสำหรับการกำกับดูแลตนเองที่ดีเพื่อให้เกิดความโปร่งใสถูกต้องเป็นธรรมการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นต้นทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติราชการบรรลุเป้าประสงค์เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติไปในทิศทางเดียวกัน และมีความเป็นสากลเทียบเท่าหน่วยงานในต่างประเทศและภาคเอกชนสำนักงานก.พ.ร. จึงได้กำหนดให้ส่วนราชการและจังหวัดจัดทำนโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดีหรือ “Organizational Governance (OG)” เพื่อประกาศเจตนารมณ์ขององค์กรว่า จะดำเนินการด้วยการยึดหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีพร้อมกำหนดนโยบายครอบคลุมองค์ประกอบ 4 ด้านดังนี้

1. นโยบายด้านรัฐสังคมและสิ่งแวดล้อม

1.1 รัฐหมายถึงบ้านเมืองประเทศชาติและหมายรวมถึงประเทศต่างๆทั่วโลก รวมทั้งข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

1.2 สังคมหมายถึงคนจำนวนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันตามระเบียบกฎเกณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญร่วมกันเช่นสังคมชนบททางการหรือสมาคมของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเช่นสังคมชาวบ้าน

1.3 สิ่งแวดล้อมหมายถึงสิ่งต่างๆทั้งทางธรรมชาติและทางสังคมที่อยู่รอบๆมนุษย์มีทั้งที่ดีและไม่ดีเช่นโรงเรียนสร้างสวนดอกไม้ให้เป็นสิ่งแวดล้อมที่ดีแก่นักเรียนชุมชนที่มีการทะเลาะวิวาทกันหรือเล่นการพนันเป็นสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีแก่เด็ก

2. นโยบายด้านผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้รับบริการหมายถึงผู้ที่มารับบริการจากส่วนราชการโดยตรงหรือผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆทั้งนี้รวมถึงผู้รับบริการที่เป็นส่วนราชการด้วย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหมายถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการดำเนินการของส่วนราชการเช่นประชาชนชุมชนในท้องถิ่นบุคลากรในส่วนราชการผู้ส่งมอบงานรวมทั้งผู้รับบริการด้วย

3. นโยบายด้านองค์การ

องค์การหมายถึงศูนย์รวมกลุ่มบุคคลหรือกิจการที่ประกอบกันขึ้นเป็นหน่วยงานเดียวกันเพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือในตราสารจัดตั้งซึ่งอาจเป็นหน่วยงานของรัฐเช่นองค์การของรัฐบาลหน่วยงานเอกชนหรือหน่วยงานระหว่างประเทศทั้งนี้ให้หมายรวมถึงทิศทางในการดำเนินงานนโยบายโครงสร้างกระบวนการระบบระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานเพื่อควมมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพขององค์กรเช่นระบบการควบคุมภายในการจัดซื้อจัดจ้างการบริหารความเสี่ยงการจัดการระบบข้อมูลการขัดผลประโยชน์ทางราชการ ตลอดจนการรักษาจรรยาข้าราชการ

4. นโยบายด้านผู้ปฏิบัติงาน

ผู้ปฏิบัติหมายถึงบุคคลที่ปฏิบัติงานภายในองค์กรทุกประเภท¹³

ผลการติดตามการปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 พบว่ายังคงมีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามที่ต้องเร่งผลักดันอย่างจริงจังในประเด็นสำคัญๆ รวม 6 เรื่องดังนี้

1. การให้บริการรับข้อร้องเรียนและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน
2. การบูรณาการการทำงานของหน่วยงานราชการ

¹³สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (กรุงเทพฯ: พรี่เมียร์ โปร, 2552), 2 – 7.

3. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ
4. การเพิ่มประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการทำงาน
5. การทบทวนบทบาทภารกิจของภาครัฐ
6. การแก้ไขกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจหรือกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน

ประกอบกับความจำเป็นที่จะต้องเร่งเสริมสร้างขีดสมรรถนะของหน่วยงานราชการให้สามารถรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงในบริบทด้านต่างๆสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและปัญหาใหม่ๆที่เกิดขึ้นรวมทั้งวางระบบการกำกับดูแลตนเองที่ดีที่สุดให้เกิดขึ้นภายในส่วนราชการเองคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2555 จึงได้ให้การเห็นชอบแผนการส่งเสริมและพัฒนาธรรมาภิบาลในภาคราชการเพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอย่างยั่งยืนตามที่ ก.พ.ร. เสนอโดยมีองค์ประกอบครอบคลุม 3 ส่วนได้แก่การส่งเสริมและพัฒนาธรรมาภิบาลในภาคราชการผ่านการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การพัฒนากลไกการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลในระบบราชการแบบยั่งยืน และการพัฒนาระบบสนับสนุนการพัฒนาธรรมาภิบาล ทั้งนี้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 - พ.ศ. 2560) เป็นกรอบทิศทางที่จะกำหนดกลยุทธ์และมาตรการให้ระบบราชการไทยพร้อมรับการขับเคลื่อนประเทศให้บรรลุเป้าหมายและดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกันมีการปรับสมดุลในการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นอย่างมีคุณภาพ มีการทำงานแบบบูรณาการด้วยการใช้ยุทธศาสตร์ประเทศเป็นต้นนำ มีภูมิคุ้มกันที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในทุกๆ สถานการณ์ โดยมีเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ในการ “สร้างความเชื่อถือไว้วางใจพัฒนาสุขภาวะและมุ่งสู่ความยั่งยืน” และได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไว้เป็น 3 หัวข้อรวม 7 ประเด็นดังนี้

ยกระดับองค์การสู่ความเป็นเลิศ

1. การสร้างความเป็นเลิศในการให้บริการประชาชน
2. การพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัยบุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ
3. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ของภาครัฐให้เกิดประโยชน์สูงสุด
4. การวางระบบการบริหารงานราชการแบบบูรณาการ

พัฒนาอย่างยั่งยืน

5. การส่งเสริมระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันระหว่างภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาชน
6. การยกระดับความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน

ก้าวสู่สากล

7. การสร้างความพร้อมของระบบราชการไทยเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน¹⁴

โดยสรุปจากแนวคิดการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ผู้วิจัยเห็นว่าประเทศไทยได้ให้ความสำคัญของการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในประเทศไทยโดยได้กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นการวางรากฐานของหลักธรรมาภิบาลทั้งในภาครัฐและเอกชนที่สำคัญ ซึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 - 9 ได้วางรากฐานการนำหลักธรรมาภิบาลให้กับหน่วยงานต่างๆ ของทางภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน สืบเนื่องมาจนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 และฉบับที่ 11 อีกทั้งยังมีหน่วยงานที่รับผิดชอบขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ซึ่งได้ขับเคลื่อนโดยวางแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงเห็นว่าหลักธรรมาภิบาล หรือการบริหารจัดการที่ดีเป็นแนวทางที่สำคัญในการพัฒนาองค์กรต่างๆ ของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืนต่อไป

บรรษัทภิบาล (Corporate Governance)

บรรษัทภิบาล หมายถึง กลไกที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการควบคุมดูแล (monitor) การทำงานและการประสานผลประโยชน์ของฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ ผู้จัดการหรือผู้บริหาร เจ้าของกิจการหรือผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ และผู้บริโภคน เป็นต้น ฮาร์ท (Oliver Hart) แห่งมหาวิทยาลัยลอนดอน ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับเหตุผลที่ธุรกิจต้องมีกลไกของ Corporate Governance สรุปได้ 2 ประเด็นดังนี้ 1) ธุรกิจโดยทั่วไปมี Agency Problem กล่าวคือฝ่ายต่างๆ ในองค์กรธุรกิจ ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น และเจ้าหนี้ ต่างเอาผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก (Maximize Own Benefit) นำมาซึ่งการเอาเปรียบกันและกัน การขัดแย้งผลประโยชน์ในองค์กรธุรกิจดังกล่าวเป็นเหตุผลอันหนึ่งที่ทำให้ธุรกิจต้องมี Corporate Governance กล่าวคือทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจเอาผลประโยชน์โดยรวมของธุรกิจเป็นหลัก (Maximize Business Benefit) โดยไม่มีการเอาเปรียบซึ่งกันและกันแล้วธุรกิจไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมี Corporate Governance แต่ถ้าเพียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเอาผลประโยชน์ของตนเป็นหลัก กลไกของ Corporate Governance จะเป็นตัวจักรสำคัญที่เข้ามาพิทักษ์และดูแลผลประโยชน์ของทุกฝ่ายในธุรกิจ 2) Agency Problem เพียงอย่าง

¹⁴สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 - พ.ศ. 2561) (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2556), 26-28.

เดียวจะไม่เป็นเหตุผลในการมี Corporate Governance กล่าวคือ การแก้ปัญหา การเอาผลประโยชน์แห่งตนเป็นหลักของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการทำธุรกิจ จะสามารถทำได้ถ้าทุกฝ่ายสามารถตกลงร่วมกันเขียนสัญญาคุ้มครองผลประโยชน์ของแต่ละฝ่ายอย่างครบถ้วนในทุกสถานการณ์ ความขัดแย้ง (Complete Contract) แต่การทำสัญญาดังกล่าวในความเป็นจริงแล้วเป็นไปได้ยากมาก เนื่องจากต้นทุนในการทำสัญญาดังกล่าวจะสูงมาก ประกอบกับการคาดคะเนโดยครบถ้วนของมูลเหตุผลหรือความน่าจะเป็นของความขัดแย้งดังกล่าวเป็นไปได้ยากมาก เราจึงมีแต่สัญญาที่ไม่ครบถ้วน (Incomplete Contract)¹⁵ ซึ่งหลังจากเกิดความไม่โปร่งใสของบริษัทยักษ์ใหญ่ในสหรัฐอเมริกาหลายแห่ง เช่น บริษัทเอนรอน บริษัทเวสต์คัม บริษัทซีร็อกซ์ บริษัทอเมริกันออนไลน์ บริษัทจอห์นสันแอนด์จอห์นสัน ทำให้ตลาดหุ้นทั่วโลกเกิดความระส่ำระสายเป็นอันมาก เนื่องจากบริษัทที่มีปัญหาเหล่านี้เป็นบริษัทที่มีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่รู้จักกันดีโดยทั่วไป ทำให้ประเทศต่างๆ ทั่วโลก ต่างหันมาให้ความสนใจกับการจัดทำบรรษัทภิบาล (Good Corporate Governance) สำหรับองค์กรธุรกิจต่างๆ อย่างจริงจัง¹⁶ สำหรับภาคเอกชนในประเทศไทยจากผลกระทบของวิกฤตเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540 ได้ส่งผลเสียหายต่อตลาดทุน จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะฟื้นฟูตลาดทุนไทยและมีแผนแม่บทในการพัฒนาตลาดทุนขึ้นโดยมีมาตรการสำคัญคือการนำเอาแนวคิด Corporate Governance หรือ บรรษัทภิบาล มาใช้โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการบรรษัทภิบาลแห่งชาติขึ้นในปี พ.ศ. 2545 โดยรัฐบาลได้กำหนดให้เป็นปีเริ่มต้นในการรณรงค์เรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับเหตุผลที่ทำให้การกำกับดูแลกิจการได้รับความสนใจมากขึ้นได้แก่ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับกิจการระดับโลก การที่ไทยขาดแคลนเงินทุนที่ต้องพึ่งพาเงินลงทุนจากต่างประเทศซึ่งให้ความสำคัญกับการมีกรกำกับดูแลกิจการที่ดี ความตื่นตัวของหน่วยงานกำกับดูแลภาครัฐ หน่วยงานกำกับดูแลตนเอง และสมาคมวิชาชีพ และการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นของกิจการในประเทศไทย ก่อนหน้านั้นตลาดหลักทรัพย์ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบตั้งแต่ พ.ศ. 2538 ก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในประเทศไทย ต่อมาในปี พ.ศ. 2541 ได้ออกข้อบังคับให้บริษัทจดทะเบียนต้องจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในปี พ.ศ. 2542 และในปีเดียวกัน ตลาดหลักทรัพย์ได้จัดทำข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียนและแนวทางปฏิบัติที่ดีของคณะกรรมการตรวจสอบต่อมาในปี พ.ศ. 2544 คณะอนุกรรมการเพื่อพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีได้เผยแพร่รายงานการกำกับดูแลกิจการฉบับล่าสุด เพื่อให้องค์กรในตลาดทุนที่จะพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการของตนได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปฏิบัติตามที่เห็นว่าเหมาะสมคณะกรรมการบรรษัทภิบาลแห่งชาติ ในส่วนของตลาดหลักทรัพย์ก็ได้เสนอหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อให้แก่บริษัทจดทะเบียน เมื่อเดือน

¹⁵ เสกศักดิ์ จำเริญวงศ์, บทบาทของบรรษัทภิบาลในการกำกับดูแลคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรธุรกิจไทย (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552), 10 – 11.

¹⁶ ทองทิพภา วิริยะ, ผู้บริหารยุคบรรษัทภิบาล (กรุงเทพฯ: อินฟอร์มีเดีย บัค, 2545), 19.

มีนาคม พ.ศ. 2545 และได้ตั้งศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนขึ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2545 เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการให้คำปรึกษาและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการให้แก่กรรมการและผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนปัจจุบัน รวมทั้งบริษัทที่อยู่ระหว่างการเตรียมการเพื่อเข้าจดทะเบียนจนถึงปัจจุบัน เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.2543 คณะอนุกรรมการเพื่อพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้กำหนดหลักสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี 4 ประการคือ ความโปร่งใส (Transparency) ความซื่อสัตย์ (Integrity) ภาวะรับผิดชอบ (Accountability) และความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) ต่อมาศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนได้นำข้อพึงปฏิบัติจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้เทียบเคียงกับหลักการของ OECD และข้อเสนอแนะจากรานาการโลกออกมาเป็นหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี พ.ศ.2549 โดยแบ่งเป็น 5 หมวดได้แก่ สิทธิของผู้ถือหุ้น การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส และความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ และหลักการของ OECD มี 6 ประการคือ 1) การสร้างความมั่นใจในการมีกรอบโครงสร้างของการกำกับดูแลกิจการที่มีประสิทธิภาพ 2) สิทธิของผู้ถือหุ้นและบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของผู้เป็นเจ้าของ 3) การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน 4) บทบาทของผู้มีส่วนได้เสียในการกำกับดูแลกิจการ 5) การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส และ 6) ความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริษัท¹⁷ ธรรมนูญสากลภาคเอกชนที่ดี จึงมีรากฐานตั้งอยู่บนหลักการสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) ความรับผิดชอบต่อ (Accountability) ซึ่งได้แก่ ความรับผิดชอบต่อกรรมการและผู้บริหารต่อผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ด้วย เช่น รัฐ เจ้าหนี้ พนักงานและสังคม โดยผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานของบริษัท ในขณะที่คณะกรรมการในฐานะตัวแทนผู้ถือหุ้น จะเป็นผู้ตรวจสอบการทำงานของผู้บริหาร และความถูกต้องของระบบบัญชี 2) ความโปร่งใส (Transparency) ซึ่งได้แก่ความโปร่งใสในการบริหารธุรกิจเพื่อให้ผู้ถือหุ้นมั่นใจได้ว่าการดำเนินธุรกิจนั้นเป็นไปในแนวทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถือหุ้นโดยผู้บริหารหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ไม่ได้มีการแสวงหาผลกำไรส่วนตัว 3) ความเสมอภาค ซึ่งได้แก่ผู้ถือหุ้นรายย่อยย่อมจะมีสิทธิได้รับผลประโยชน์จากการประกอบธุรกิจเท่าเทียมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ แต่ผู้ถือหุ้นรายย่อยจะต้องมีความสามารถที่จะพิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเองได้ เพื่อจะได้ปกป้องผลประโยชน์ของตนเองโดยผู้ถือหุ้นรายย่อยจะต้องมีการเข้าร่วมการประชุมผู้ถือหุ้น หรือใช้สิทธิในการออกเสียงเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการ

¹⁷ พิพัฒน์ นนทนาธรณ์, “ธรรมนูญสากลภาครัฐและเอกชน: บูรณาการระบบอภิบาลเพื่อการพัฒนา,” *ร่วมพฤษ์ มหาวิทยาลัยเกริก* 31, 2 (กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม 2546): 153 – 154.

เปลี่ยนหรือปลดกรรมการ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสำคัญของธุรกิจตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายมหาชน รวมไปถึงสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของบริษัท¹⁸

องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล

มีนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบหลักธรรมาภิบาล ไว้ดังนี้ ธนาคารโลก (World Bank) ได้กำหนดหลักการ/แนวทางในการวัดระดับคุณภาพการกำกับดูแลหรือการบริหารกิจการบ้านเมืองในประเทศต่างๆ ครอบคลุม 6 มิติดังต่อไปนี้

1. การมีสิทธิมีเสียงของประชาชนและการรับผิดชอบ (Voice and Accountability) หมายถึงการที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดตั้งรัฐบาลด้วยตนเองรวมถึงการมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน ตลอดจนเสรีภาพในการชุมนุม

2. ความมีเสถียรภาพทางการเมืองและปราศจากความรุนแรง (Political Stability and Absence of Violence) หมายถึงโอกาสความเป็นไปได้ที่รัฐบาลจะไร้เสถียรภาพหรือถูกโค่นล้มโดยอาศัยวิธีการต่างๆที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ เช่น การใช้ความรุนแรงทางการเมืองและการก่อการร้าย เป็นต้น

3. ประสิทธิภาพของรัฐบาล (Government Effectiveness) ได้แก่การให้บริการและความสามารถของข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐตลอดจนระดับความเป็นอิสระจากการแทรกแซงทางการเมืองรวมถึงคุณภาพของการกำหนดนโยบาย และการนำนโยบายไปปฏิบัติความมุ่งมั่นจริงจังของรัฐบาลที่มีต่อนโยบายดังกล่าว

4. คุณภาพของมาตรการควบคุม (Regulatory Quality) หมายถึงขีดความสามารถของรัฐบาลในการกำหนดนโยบายและออกมาตรการควบคุมรวมถึงการบังคับใช้นโยบายและมาตรการดังกล่าวให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและเอื้อต่อการส่งเสริมให้ภาคเอกชนสามารถพัฒนาได้

5. นิติธรรม (Rule of Law) หมายถึงระดับของการที่บุคคลฝ่ายต่างๆมีความมั่นใจและยอมรับปฏิบัติตามกฎกติกา ในการอยู่ร่วมกันของสังคมโดยเฉพาะคุณภาพของการบังคับให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญา การตรวจและการอำนวยความสะดวกนิติธรรมรวมถึงโอกาสความเป็นไปได้ที่เกิดอาชญากรรมและความรุนแรง

6. การควบคุมปัญหาทุจริตประพฤติมิชอบ (Control of Corruption) ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับการใช้อำนาจรัฐเพื่อประโยชน์ส่วนตัวทั้งในรูปแบบของการทุจริตประพฤติมิชอบเพียง

¹⁸ ทองทิพภา วิริยะ, ผู้บริหารยุคบรรษัทภิบาล (กรุงเทพฯ: อินฟอร์มีเดีย บั๊ค, 2545),

เล็กน้อยหรือขนาดใหญ่รวมถึงการเข้าครอบครองรัฐโดยชนชั้นนำทางการเมืองและนักธุรกิจเอกชนที่มุ่งเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์

คณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ (UNESCAP) ได้จัดทำกรอบแนวทางในการส่งเสริมธรรมาภิบาลแบ่งออกเป็น 8 องค์ประกอบคือ

1. ความรับผิดชอบ
2. ความโปร่งใส
3. การตอบสนองที่รวดเร็ว
4. ความเท่าเทียม
5. ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
6. การปฏิบัติตามหลักกฎหมาย
7. การมีส่วนร่วม
8. การมุ่งเน้นความเป็นเอกฉันท์¹⁹

สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ(UNDP)ได้กำหนดหลักการด้านการกำกับดูแลที่ดีหรือธรรมาภิบาลไว้ 9 องค์ประกอบดังนี้

1. การมีส่วนร่วม (Participation)
2. นิติธรรม (Rule of Law)
3. ความโปร่งใส (Transparency)
4. การตอบสนอง (Responsiveness)
5. การมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus - Oriented)
6. ความเสมอภาค/ความเที่ยงธรรม (Equity)
7. ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Effectiveness and Efficiency)
8. ภาระรับผิดชอบ (Accountability)
9. วิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Vision)

องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาได้ริเริ่มกำหนดหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance ; CG) เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการขององค์กรภาคเอกชนเมื่อปี ค.ศ.1998 และมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งในปี ค.ศ.2004 ได้มีการกำหนดหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีประกอบด้วยประเด็นสำคัญ 6 ด้านดังนี้

¹⁹UNESCAP, What is good governance ?, accessed August 10, 2014, available from <http://www.unescap.org/resources/what-good-governance>

1. หลักพื้นฐานของการกำกับดูแลกิจการ (Ensuring the Basis for an Effective Corporate Governance Framework)
2. สิทธิหน้าที่ของผู้ถือหุ้นหลัก (The Rights of Shareholders and Key Ownership Functions)
3. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน (The Equitable Treatment of Share holders)
4. บทบาทของผู้มีส่วนได้เสียในการกำกับดูแลกิจการ (The Role of Stakeholders in Corporate Governance)

5. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Disclosure and Transparency)

6. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (The Responsibilities of the Board)

ส่วน OECD ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่ดีสำหรับรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นองค์กรภาครัฐที่ไม่แสวงหารายได้โดยมีหลักการที่สำคัญดังนี้

1. การแข่งขันบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกันระหว่างรัฐวิสาหกิจและผู้ประกอบการเอกชน (Ensuring an Effective Legal and Regulatory Framework)

2. หน้าที่ความเป็นเจ้าของของภาครัฐ (The State Acting as Owner)

3. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน (The Equitable Treatment of Shareholders)

4. ความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสีย (Relations with Stakeholders)

5. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Transparency and Disclosure)

6. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ (The Responsibilities of the Boards of State – Owned Enterprises)²⁰

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงหลักธรรมาภิบาลว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ประการดังนี้²¹

1. หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม และสังคมนิยมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล

²⁰สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, **คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์กรภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี** (กรุงเทพฯ: ปริเมียร์ โปร, 2552), 114-116.

²¹ คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, **การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553), 32.

2. หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดถือในความถูกต้องดีงาม โดยธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นตัวอย่างแก่สังคมและสังคม สนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบวิชาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

3. หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติโดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข่าวสารได้สะดวก เป็นกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

4. หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ แสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาของประเทศไม่ว่าด้วยการแจ้งข่าวสารหรือการไต่สวนสาธารณะ การประชาสัมพันธ์ การแสดงประชามติหรืออื่นๆ

5. หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาของบ้านเมือง และกระตือรือร้นช่วยแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะรับผลจากการกระทำของตนเอง

6. หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัด ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าบริการให้มีคุณภาพแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

อนันท์ ปันยารชุน ได้เสนอความเห็นที่ว่าองค์ประกอบของธรรมาภิบาล เพื่อสร้างองค์การภาครัฐและเอกชนให้มีประสิทธิภาพนั้นประกอบด้วย²²

1. ความรับผิดชอบและมีเหตุผลที่จะอธิบายได้หรือ Accountability
2. ต้องมีการมีส่วนร่วมของประชาชน
3. ต้องมีการคาดการณ์ได้
4. จะต้องมีความโปร่งใส
5. จะต้องมีความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบทั้งสี่ข้างต้น
6. มีระบบกฎหมายที่มีความยุติธรรมต่อสังคมและปัจเจกชน
7. มีผู้ใช้กฎหมายที่มีความยุติธรรมและเที่ยงธรรมอย่างแท้จริง
8. สื่อที่เป็นอิสระและรับผิดชอบต่อ

²² สุทธิธรรม ตันติธรรมาภิบาล, ประมวลสาระชุดทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 11 – 15 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1) (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2553), 34.

สถาบันพระปกเกล้า ได้กำหนดองค์ประกอบหลักของการบริหารจัดการที่ดีได้ 10 หลักการ คือ

1. หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมายที่ถูกต้อง เป็นธรรม การบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย การกำหนดกฎ กติกาและการปฏิบัติตามกฎ กติกาที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพความยุติธรรมของสมาชิก

2. หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

3. หลักความโปร่งใส หมายถึง ความโปร่งใสพอเทียบได้ว่า มีความหมายตรงกันข้ามหรือเกือบตรงกันข้ามกับการทุจริตคอร์รัปชัน โดยที่การทุจริตคอร์รัปชันให้ความหมายในเชิงลบและมีความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ ความโปร่งใสเป็นคำศัพท์ที่ให้แง่บวกและให้ความหมายในเชิงสงบสุข

4. หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง การกระจายโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง และการบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็นให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ รวมตลอดจนการควบคุมโดยตรงจากประชาชน และการพัฒนาขีดความสามารถของประชาชนในการมีส่วนร่วม

5. หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และการกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตนเอง

6. หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัด ใช้อย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน โดยมุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมในการบริหารการจัดการและการใช้ทรัพยากรอย่างจำกัด

7. หลักการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง องค์กรที่มีการเสริมสร้างจัดหาและแลกเปลี่ยนความรู้ ตลอดจนนำความรู้ใหม่ ที่มาจากภายนอกองค์กรและภายในองค์กร จากในตัวบุคคลมาปรับปรุงพฤติกรรมการทำงาน

8. หลักการบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารจัดการภาครัฐยุคใหม่ (New Public Management) จะเน้นว่าประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญ เป็นหัวใจของการบริหารรัฐกิจแนวใหม่เพราะประชาชนมีฐานะของการเป็นพลเมือง และการเป็นหุ้นส่วนในการดำเนินกิจกรรมเป็นสิ่งสำคัญ เมื่อ

เป็นพลเมืองและหุ้นส่วน การปรึกษาหารือ การเปิดเผยข้อมูล การมีส่วนร่วม การทำงานอย่างโปร่งใส การทำงานที่มีหลักการ การยึดหลักนิติธรรม และการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

9. หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง กระบวนการที่สร้างให้บุคลากรในองค์กรได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกัน โดยการศึกษอบรมปฏิบัติทดลองและการพัฒนาเป็นการดำเนินการเพิ่มพูนความรู้ ศักยภาพในการปฏิบัติงานตลอดจนปรับปรุงพฤติกรรม ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

10.หลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่รวมทั้งระบบคอมพิวเตอร์ โดยนำข้อมูล เสียง และวีดิทัศน์มาเชื่อมโยงกัน เพื่อให้ได้สารสนเทศตามที่ต้องการ มาเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ มีผลกระทบในทางบวก ต่อความสามารถในการบริหารจัดการและการเป็นองค์กรการเรียนรู้ ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศและความเป็นองค์กรเรียนรู้²³

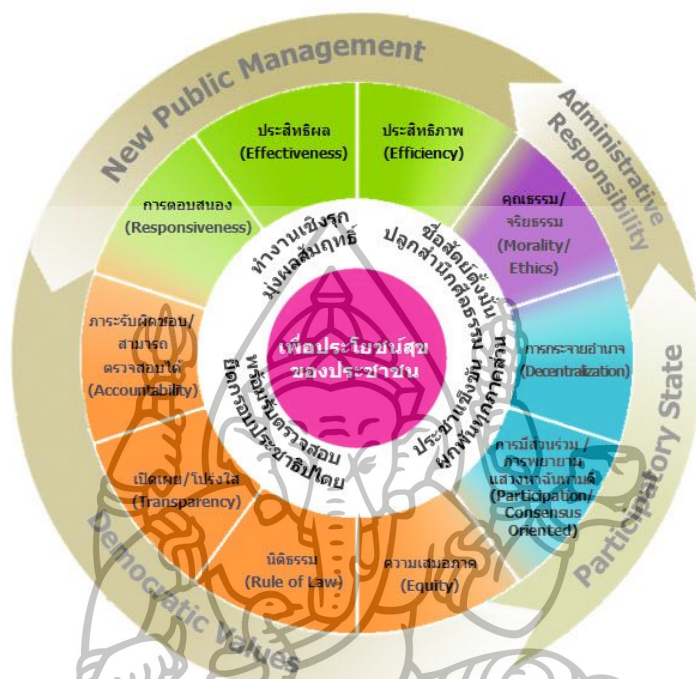
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการศึกษาและวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของสถาบันต่างๆในระดับสากลร่วมกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศไทยพบว่ามี 9 องค์ประกอบหลักที่สำคัญ และเหมาะสมสำหรับนำมากำหนดเป็นเกณฑ์ในการประเมินการจัดระดับการกำกับดูแลองค์กรภาครัฐ ตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประกอบด้วย

1. ประสิทธิภาพ (Effectiveness)
2. ประสิทธิภาพ (Efficiency)
3. การตอบสนอง (Responsiveness)
4. ภาระรับผิดชอบ (Accountability)
5. ความโปร่งใส (Transparency)
6. การมีส่วนร่วม (Participation)
7. การกระจายอำนาจ (Decentralization)
8. นิติธรรม (Rule of Law)
9. ความเสมอภาค (Equity)²⁴

²³สถาบันพระปกเกล้า, ทศธรรม : ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, 2549), 153 – 156.

²⁴สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์กรภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (กรุงเทพฯ: พรีเมียร์ โพร, 2552), 8 – 9.

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2555 ได้มีมติเห็นชอบกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามที่สำนักงานก.พ.ร. เสนอโดยประกอบด้วย 4 หลักการสำคัญและ 10 หลักการย่อยดังนี้

แผนภูมิที่ 4 หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (GG Framework) ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, หลักธรรมาภิบาลของการบริหารจัดการที่ดี เข้าถึงเมื่อ 10 สิงหาคม 2557, เข้าถึงได้จาก http://www.opdc.go.th/content.php?menu_id=5&content_id=2442.

1. การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management)

หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) : ในการปฏิบัติราชการต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดผลิตภาพที่คุ้มค่าต่อการลงทุนและบังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมทั้งนี้ต้องมีการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่ายตลอดจนยกเลิกภารกิจที่ซ้ำซ้อนและไม่มีความจำเป็น

หลักประสิทธิผล (Effectiveness) : ในการปฏิบัติราชการต้องมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร มีการวางแผนเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและอยู่ในระดับที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชนสร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมี

มาตรฐานมีการจัดการความเสี่ยงและมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศรวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

หลักการตอบสนอง (Responsiveness) : ในการปฏิบัติราชการต้องสามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพสามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดสร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม

2. ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value)

ภาระรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) : ในการปฏิบัติราชการต้องสามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งต้องมีการจัดวางระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการให้คุณให้โทษตลอดจนมีการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใดๆที่อาจจะเกิดขึ้น

เปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) : ในการปฏิบัติราชการต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอตลอดจนวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นไปโดยง่าย

3. ประชาธิปไตย (Participatory State)

หลักนิติธรรม (Rule of Law) : ในการปฏิบัติราชการต้องใช้อำนาจของกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดด้วยความเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติและคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่างๆ

ความเสมอภาค (Equity) : ในการปฏิบัติราชการต้องให้บริการอย่างเท่าเทียมกันไม่มีการแบ่งแยกด้านชายหญิงถิ่นกำเนิดเชื้อชาติภาษาเพศอายุสภาพทางกายหรือสุขภาพสถานะของบุคคลฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมความเชื่อทางศาสนาการศึกษาอบรมและอื่นๆอีกทั้งยังต้องคำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสในสังคมด้วย

4. ความรับผิดชอบทางการบริหาร (Administrative Responsibility)

การมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ (Participation/ Consensus Oriented) : ในการปฏิบัติราชการต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนรวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้เรียนรู้ทำความเข้าใจร่วมแสดงทัศนะร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิดแก้ไขปัญหาร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงานและร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงานทั้งนี้ต้องมีความพยายามในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกัน

ระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจะต้องไม่มีข้อคัดค้านที่หาข้อยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ

การกระจายอำนาจ (Decentralization) : ในการปฏิบัติราชการควรมีการมอบอำนาจและกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งมีการโอนถ่ายบทบาทและภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภาคส่วนอื่นๆในสังคม

คุณธรรม/จริยธรรม (Morality/ Ethic) : ในการปฏิบัติราชการต้องมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรมคุณธรรมและตรงตามความคาดหวังของสังคมรวมทั้งยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนและจรรยาบรรณวิชาชีพตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของระบบราชการไทยหรือ I AM READY²⁵

จากองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลที่กล่าวมา ผู้วิจัยสรุปได้ว่าหลักธรรมาภิบาลมีนักวิชาการ หน่วยงานต่างๆ ได้กำหนดไว้ไม่แตกต่างกัน โดยองค์ประกอบหลักได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักความคุ้มค่า และได้มีการพัฒนาองค์ประกอบดังกล่าวให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันโดยดำเนินการตามหลักการบริหารจัดการที่ดี โดยมีหลักการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ หลักการบริหารจัดการ หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และหลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเป็นหลักการบริหารรัฐกิจแนวใหม่ (New public management) ซึ่งยังคงดำเนินการต่อมาจนถึงปัจจุบัน

ธรรมาภิบาลกับการบริหารการศึกษา

สถานศึกษาหรือองค์กรทางการศึกษาส่วนใหญ่ในประเทศไทย เป็นหน่วยราชการหรือมีฉะนั้นก็ถูกกำกับดูแลโดยหน่วยราชการ ดังนั้นย่อมต้องมีหน้าที่ในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ที่ปรากฏในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 อย่างไรก็ตามงานวิจัยหลายเรื่องก็อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลและการบริหารการศึกษาไว้อย่างน่าสนใจ อาทิเคนซิงตัน (Kensington) ที่ได้ศึกษาของค์การทางการศึกษาในรัฐวิคตอเรีย อาทิสำนักงานการศึกษาของรัฐ สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น สถานศึกษาระดับต่างๆ และสมาคมวิชาชีพ พบว่าบารมีของบุคคลมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานขององค์กรทางการศึกษาอยู่น้อย

²⁵สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, **หลักธรรมาภิบาลของการบริหารจัดการที่ดี**, เข้าถึงเมื่อ 10 สิงหาคม 2557, เข้าถึงได้จาก http://www.opdc.go.th/content.php?menu_id=5&content_id=2442.

อย่างไรก็ดี องค์การทางการศึกษาขนาดเล็กก็ยังมีลักษณะดังกล่าวมากกว่าองค์การทางการศึกษาขนาดใหญ่ แต่การพัฒนาไปสู่การเป็นองค์กรธรรมาภิบาล จะกระทำได้รวดเร็วกว่าองค์การทางการศึกษาขนาดเล็ก เพราะสมาชิกในองค์กรจะสื่อสารกันได้ทั่วถึง นอกจากนี้ ถ้าผู้นำองค์กรเป็นผู้มีบารมีเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นองค์กรธรรมาภิบาลด้วยแล้ว การเปลี่ยนแปลงก็จะกระทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น²⁶ ส่วนอภิญา แก้วชื่น ได้ศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาลและการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยศึกษาเชิงคุณภาพกับสถานศึกษาสองแห่งในภาคเหนือของประเทศไทยที่ได้จากเกณฑ์ ประกอบกับการศึกษาเอกสารและการสนทนากลุ่มพบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีโครงสร้างการบริหาร 4 ภาระงาน คืองานวิชาการ งานประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป โดยใช้หลักธรรมาภิบาล 6 ประการได้แก่ นิติธรรม คุณธรรม ความรับผิดชอบ ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม และความคุ้มค่า รวมทั้งใช้หลักการพัฒนาที่ยั่งยืน 4 ประการ ได้แก่ การสร้างยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาอย่างรอบด้าน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ การสร้างองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง และการมีวัฒนธรรมองค์กรเพื่อการพัฒนา สำหรับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วน มีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดย

1. การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้กับสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา
2. พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลให้มีประสิทธิภาพ
3. พัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนภาคเอกชนและทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาและสนับสนุนการศึกษาและเรียนรู้ให้มากขึ้น
 - 4.1.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นการจัดการศึกษาและสนับสนุนการศึกษาให้มากขึ้น
 - 4.1.2 ส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้เข้าร่วมจัดและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มากขึ้น
5. พัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

²⁶ Ra B Kensington, “ New Perspective on Good Governance of Educational Organization in Victoria” (Ph.D.Dissertation, South Victoria University, DAI 45/01,1999), 69-A.

หลักธรรมาภิบาลกับการศึกษาการกระจายอำนาจที่มีส่วนร่วมทางการศึกษา นับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ในการปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เพราะจะช่วยให้มีคณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา/หน่วยงานทางการศึกษา และบริหารจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ อาทิการสร้างหลักสูตรอันเหมาะสมของท้องถิ่นที่ทันสมัย ทันโลก ผสมผสานภูมิปัญญาของท้องถิ่น สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ทำให้เกิดความประหยัด

ถวิล อรัญเวศ กล่าวว่า สถานศึกษาสามารถนำหลักธรรมาภิบาลคือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความผิตชอบ และหลักความคุ้มค่า มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานทั้ง 4 งานคือ งานวิชาการ งานแผนงานงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป เช่นหลักนิติธรรมคือ บริหารงานโดยยึดด้วยบทกฎหมายรวมทั้งการออกระเบียบข้อบังคับเช่น งานวิชาการคือการกำหนดนโยบายพัฒนาการเรียนการสอนไว้ชัดเจนใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 มาพัฒนาการศึกษาออกระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลการเรียน วางหลักการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบวางระบบนิเทศภายในเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน งานบริหารงบประมาณได้แก่ กำหนดผู้รับผิดชอบการเงินบัญชีและพัสดุชัดเจน จัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จัดระบบการตรวจสอบถ่วงดุล งานบริหารงานบุคคลได้แก่ นำกฎระเบียบหรือข้อบังคับสำหรับใช้ปฏิบัติงานร่วมกันนำกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการเลื่อนขั้นมาใช้อย่างเคร่งครัด ประเมินผลงานบุคลากรตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด ออกคำสั่งมอบหมายงานให้บุคลากรได้ปฏิบัติไว้ชัดเจน การงานบริหารทั่วไปกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าประสงค์ไว้ชัดเจน มีการสรรหาคณะกรรมการสถานศึกษาตามกฎหมาย สรรหาคณะกรรมการบริหารหลักสูตรตามกฎหมาย วางระเบียบว่าด้วยการเทียบโอนการศึกษาของผู้จบจากสถานศึกษาอื่นที่ย้ายเข้ามาเรียนไว้ปฏิบัติ หลักคุณธรรมได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้นำคุณธรรมมาสู่การปฏิบัติ มีการประเมินผลจากการทำความดีของนักเรียน ผู้บริหารและครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน เป็นต้น หลักความโปร่งใสงานวิชาการได้แก่ การแจ้งหลักเกณฑ์การเรียนการสอนผ่านจุดประสงค์ให้นักเรียนได้ทราบ รายงานผลการเรียนให้นักเรียนได้ทราบทุกภาคเรียน งานงบประมาณคือ แจ้งงบประมาณที่โรงเรียนได้รับจัดสรรให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ งานบริหารงานบุคคลคือ ใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 ในการบริหารสถานศึกษา หลักการมีส่วนร่วมได้แก่ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเช่น เปิดโอกาสให้ครูนักเรียนกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและมีการทำงานเป็นทีมเป็นต้น หลักความรับผิดชอบคือ กำหนดมาตรฐานภาระงานให้แก่ครูบุคลากรได้รับผิตชอบ ออกคำสั่งมอบหมายงานในหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้บุคลากรได้ถือปฏิบัติอย่างถูกต้อง หลักความคุ้มค่าเช่นมีกิจกรรมส่งเสริมการประหยัดน้ำประหยัดไฟฟ้า รณรงค์ให้ครูนักเรียนได้ใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าทั้งสื่อการเรียนการสอนงบประมาณและ

ทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ ทรัพยากรที่ได้รับจัดสรรจากราชการ เป็นต้น ในการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลดังกล่าวมีจุดหมายปลายทางเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี เป็นคนเก่ง และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขนั่นเอง²⁷

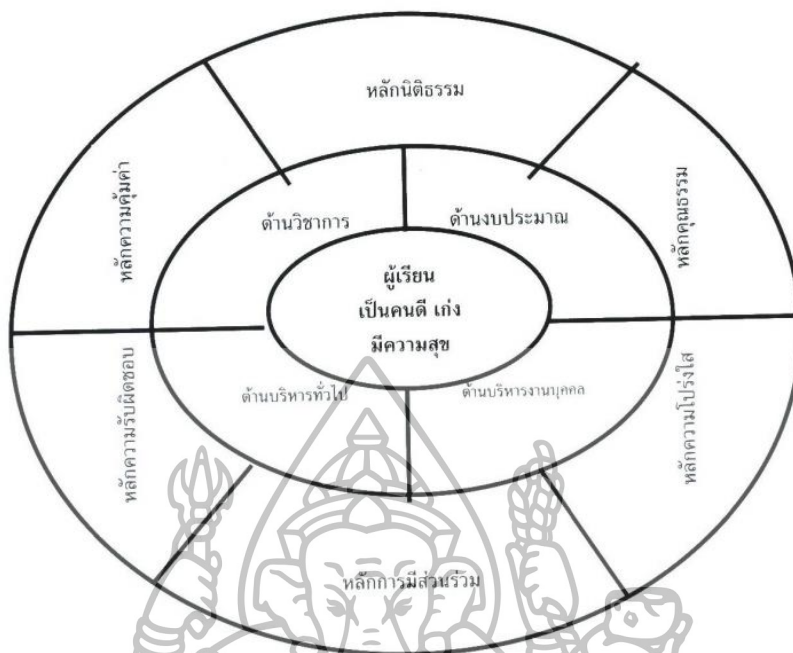
ธีระ รุญเจริญ ได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเหมาะสมและมีแนวทางการบริหารสอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการโรงเรียน การบริหารงานจะต้องเป็นรูปแบบใหม่เพราะประสิทธิภาพของการดำเนินงานของโรงเรียนขึ้นอยู่กับผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้นำในการบริหารจัดการศึกษาโดยจำเป็นต้องจัดหาทรัพยากรวิชาการและข้อมูลสารสนเทศ จัดการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ประสานและสร้างความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคลครอบครัว และองค์กรต่างๆ เพื่อทุกฝ่ายจะได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และได้กล่าวถึงเงื่อนไขความสำเร็จในการนำธรรมาภิบาลมาใช้ในสถานศึกษาดังนี้

1. ให้ชุมชนมีส่วนร่วม
2. โปร่งใสในการดำเนินการพร้อมที่จะรับการตรวจสอบ
3. มุ่งคุณภาพประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นที่ตั้ง
4. พึ่งตนเองเป็นหลัก
5. ทำงานด้วยความรับผิดชอบ
6. หน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องให้อิสระในการดำเนินการ
7. เน้นการบริหารโดยองค์คณะบุคคล
8. จัดให้มีสารสนเทศครบถ้วน
9. ประกันคุณภาพการศึกษา
10. ประเมินตรวจสอบเป็นระยะๆ²⁸

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดหลักการ 6 ประการในการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลดังนี้

²⁷ถวิล อรัญเวศ, การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาล, เข้าถึงเมื่อ 10 สิงหาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://www.korat4.net/popup.php?name=download&file=rate&id=50>

²⁸ธีระ รุญเจริญ, ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง, 2550), 19.

แผนภูมิที่ 5 ภาพรวมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล
ที่มา: อีระ รุญเจริญ, *สู่ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ* (กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง, 2548), 107.

คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เสนอตัวอย่างขั้นตอนการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล เป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาธรรมาภิบาลในหน่วยงานซึ่งอาจเลือกนำไปปฏิบัติทั้งหมดหรือบางขั้นตอนและอาจจัดลำดับขั้นตอนก่อนหลังตามความเหมาะสมของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดและควรดำเนินการตามหลักความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ โดยที่คณะกรรมการพึงคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์โดยตรงต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและยังต้องเป็นบุคคลที่ชื่อตรงมีหลักการและยึดถือความถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดนโยบายเกี่ยวกับธรรมาภิบาลซึ่งเป็นปัจจัยที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสถานศึกษาเพราะจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การวางกรอบทิศทางและนโยบายของสถานศึกษานั้นต้องมีการกำหนดนโยบายของเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจนและมีมาตรการผลักดันให้มีการปฏิบัติตาม

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดทิศทาง นโยบาย เป้าหมายและยุทธศาสตร์เพื่อควบคุมและประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางที่วางไว้เป็นระยะโดยคณะกรรมการพิจารณาถึงความเหมาะสมในการเข้ามามีส่วนร่วมและแสดงบทบาทในการกำหนดทิศทางนโยบายเป้าหมายและ

ยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาเพื่อให้คณะกรรมการสามารถถ่ายทอดประสบการณ์นำความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษาในการดำเนินการตามแนวทางที่วางไว้อย่างสัมฤทธิ์ผล

ขั้นตอนที่ 4 การกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานสถานศึกษาต้องสร้างระบบติดตามและประเมินผลขึ้นมาเพื่อกำกับการดำเนินงานตามแผนการทำงานซึ่งสามารถทำได้อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการและนำเสนอเสนอเทศไปสู่อุปการปรับปรุงแผนการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 5 การเผยแพร่ผลการดำเนินงานการใช้หลักธรรมาภิบาลทำให้องค์กรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานทั้งยังเป็นกลไกในการควบคุมติดตามและตรวจสอบโดยมีประชาชนหรือองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่การบริหารองค์กรเพราะการสร้าง ธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในองค์กรเป็นการสร้างสำนึกที่ดีในการบริหารงานและการทำงานในองค์กรเป็นการจัดระบบที่สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามสำนึกที่ดีไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพไม่สิ้นเปลืองการติดตามกิจกรรมทุจริตความโปร่งใสโดยคำนึงถึงผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบเนื่องจากผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐนั้นจะเกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง²⁹

สำหรับธรรมาภิบาลกับสถานศึกษาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมเอกสารต่างๆ นั้นผู้วิจัยสรุปได้ว่าการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้กับสถานศึกษานั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลดังที่ปรากฏในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วนด้วยระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ในการบริหารงานจะต้องเป็นรูปแบบใหม่เพราะประสิทธิภาพของการดำเนินงานของโรงเรียนขึ้นอยู่กับผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้นำในการบริหารจัดการศึกษาโดยจำเป็นต้องจัดหาทรัพยากรวิชาการและข้อมูลสารสนเทศจัดการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาประสานและสร้างความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบุคคลครอบครัวและองค์กรต่างๆ เพื่อทุกฝ่ายจะได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่มีคุณภาพของสถานศึกษาเป็นสำคัญ

²⁹ คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553), 52-53.

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพของสถานศึกษา

“การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง” เป็นความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และได้กำหนดหลักการสำคัญข้อหนึ่ง คือ ให้มีการ กำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษา โดยที่กำหนดให้ “มาตรฐานและการประกันคุณภาพ การศึกษา” เป็นภารกิจสำคัญหมวดหนึ่งที่สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องดำเนินการ อีกทั้งต้องเป็นไปตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวง ศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดด้วย การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร/สถานประกอบการที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงาน มีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐานแม้จะไม่เท่ากันแต่ก็แตกต่างกันไม่มากนัก นักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่งมีความรู้ความสามารถทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนดดั่งนั้น ผู้เรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่สถานศึกษา ต้องคำนึงถึงตลอดเวลา ไม่ว่าจะคิดทำกิจกรรมใดหรือโครงการใดก็ตาม ผู้เรียนจะต้องได้รับผลหรือประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งโดยตรงและโดยอ้อม นอกจากนี้ในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามที่คาดหวัง กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบันและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็งมีประสิทธิภาพ และดำเนินการอย่างยั่งยืน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องมีการทำงานที่มุ่งประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความตระหนัก รับผิดชอบ และเห็นคุณค่าของการทำงานเป็นระบบ มีคุณภาพ ผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายและดำเนินกิจกรรม/โครงการที่ใช้ผลการประเมินตนเอง ผลการประเมินคุณภาพจากองค์กรภายนอก หรือผลการวิจัยที่สถานศึกษา

จัดทำขึ้น เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาเอง ตลอดจนใช้ผลการวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นฐานในการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน การติดตามตรวจสอบ และ ปรับปรุงงาน เป็นระยะจะช่วยให้งานบรรลุผลได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ ผลที่เกิดกับผู้เรียนก็จะเป็นที่พึงพอใจกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรหรือ สถานประกอบการที่รับช่วงต่อจากสถานศึกษา ด้วยการดำเนินงานที่ทุกคน มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบร่วมกันเช่นนี้ ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจะเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่แท้จริง และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นวิถีชีวิตในการทำงานของทุกคนเป็นวัฒนธรรม ขององค์กรที่ยึดคุณภาพผู้เรียนฝังแน่นอยู่ในจิตใจตลอดเวลา³⁰ ซึ่งการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎหมายฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อให้มี การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบโดยเน้น การดำเนินการประเมินตนเอง พัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และจัดทำ รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก แนวคิดการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตั้งอยู่บนพื้นฐานของการป้องกัน เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ปี พ.ศ. 2553 ด้วยเหตุที่มาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ บัญญัติให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และต้องเป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด ดังนั้น จึงได้มีการยกเลิกกฎกระทรวง ที่ออกไปแล้วและให้ใช้กฎกระทรวงที่ปรับใหม่ คือ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 แทนโดยที่หลอมรวมการประกันคุณภาพภายในของการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษา และการประกันคุณภาพภายนอกไว้ในฉบับเดียวกัน กฎกระทรวงฉบับนี้สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งภายในและภายนอกที่ชัดเจนหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 8 ประการ ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

³⁰สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **แนวทางการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553** (กรุงเทพฯ: ชุมชนุสสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2554), 1-3.

6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

จะเห็นได้ว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ยังคงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติไว้เช่นเดิม กล่าวคือ ให้สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย ซึ่งได้แก่ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีการพัฒนาและประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ใช้กระบวนการบริหารที่ดีสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการบริหารและ จัดการศึกษามุ่งให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็น “การประกัน คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงผลอันเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด”

การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Internal Quality Assurance) เป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจ (Assure) แก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียน เข้าศึกษาต่อหรือทำงาน ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด และสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวและชุมชนตามความเหมาะสม ด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ทั้งองค์กรโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะครู และผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือ ผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่ง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้ และถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และประกาศกฎกระทรวงตั้งที่กล่าวแล้วดั่งนั้น การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา จึงยึดหลักการ 3 ประการ คือ

1. การกระจายอำนาจ (Decentralization) สถานศึกษามีอิสระ และมีความคล่องตัวในการบริหาร และตัดสินใจดำเนินงานทั้งด้านการบริหารงาน วิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และผู้สอนทำบทบาทหน้าที่ในการสอน จัดกิจกรรมและพัฒนาสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชน และสังคมได้มากที่สุด
2. การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้านเข้ามามี

ส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งในฐานะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะทำงานในส่วนอื่น ๆ ของสถานศึกษา โดยมีการร่วมกันคิด ตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริม และติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงาน ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา

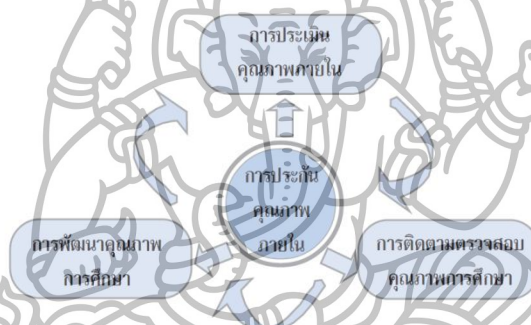
3. การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย (Goals) ที่ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนต้องได้รับรู้เพื่อการพัฒนา ร่วมกัน และเพื่อการติดตามตรวจสอบ การดำเนินงานของสถานศึกษาว่าสามารถนำพาผู้เรียนไปสู่ มาตรฐาน ที่ได้กำหนดร่วมกันไว้หรือไม่ จากเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาดังกล่าว สถานศึกษาต้อง สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (School Improvement Plan) เลือกลวิธีการพัฒนาที่เหมาะสม และสามารถ ทำให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการประชาสัมพันธ์ เป้าหมายและจุดเน้น ที่ต้องการพัฒนาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อเป็นสัญญาประชาคมและเพื่อให้ทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกันจากหลักการดังกล่าวข้างต้นการประกัน คุณภาพการศึกษาจึงมี กระบวนการดำเนินการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน 3 ชั้น คือ

1. การประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินคุณภาพการ จัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา กระทำโดยบุคลากรของ สถานศึกษา หรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแล สถานศึกษาทั้งนี้ เพื่อนำผลจากการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนา กิจกรรม/โครงการพัฒนาที่ จัดทำขึ้นจึงตั้งอยู่บนฐานความเป็นจริง มีความเป็นไปได้ และสำเร็จผลในเวลาอันเหมาะสม

2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการ ติดตามตรวจสอบ ความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำ รายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนา คุณภาพการศึกษาเมื่อจะตรวจสอบความก้าวหน้า สถานศึกษาจะต้องมีข้อมูล สารสนเทศที่แสดง แนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพ การบริหารจัดการของสถานศึกษาดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางระบบ การเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนและการปฏิบัติงาน เป็นประจำทุกปี มีวิธีการเก็บข้อมูลที่ไม่ยุ่งยากและเกิดจากการปฏิบัติจริง ข้อมูลสารสนเทศที่จะแสดง แนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหาร จัดการของสถานศึกษาได้ไม่ควรจะน้อยกว่า 3 ปีการศึกษา ดังนั้นครูทุกคนต้องสามารถแสดงข้อมูล ผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียนได้เป็นรายบุคคล รายห้องเรียน รายชั้น รายกลุ่มสาระ จนเป็นข้อมูลรวมระดับสถานศึกษาได้ หรือโครงการอื่นๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการก็จะต้องสามารถตอบได้ว่า เหตุใดจึงเพิ่มกิจกรรมใหม่ขึ้น หรือปรับลด กิจกรรมบางอย่างลง ข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้จะถูกนำไปสรุปรายงาน ให้คณะกรรมการสถานศึกษา ทราบ เพื่อร่วมกันหาแนวทางพัฒนาต่อไป

3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษา เข้าสู่คุณภาพที่

สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติโดยมีการกำหนด มาตรฐานการศึกษาการจัดการระบบและโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินงาน ตามแผน รวมทั้ง “สร้างจิตสำนึก” ให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็น “ความรับผิดชอบร่วมกัน” ของทุกคน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นคำที่มีความหมายกว้างมาก แต่ในระดับสถานศึกษานั้น แท้จริงแล้วคือหน้าที่หลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนโดยมีคุณภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป็นเป้าหมาย ซึ่งในปัจจุบันกำหนดในรูปของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ฉะนั้น ในการคิดกิจกรรม/โครงการหรือพัฒนานวัตกรรมใด ต้องสะท้อนผลที่เกิดกับผู้เรียนได้อย่างไรก็ตามการดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องเกิดจากผู้ปฏิบัติงาน ทุกคนทำงานอย่างเป็นระบบ ทำงานร่วมกันได้ดี รับผิดชอบและยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน เลือกแนวทางที่ดีที่สุด ยอมรับผลที่เกิดขึ้นร่วมกัน และพร้อมที่จะแก้ไขให้ดีขึ้น

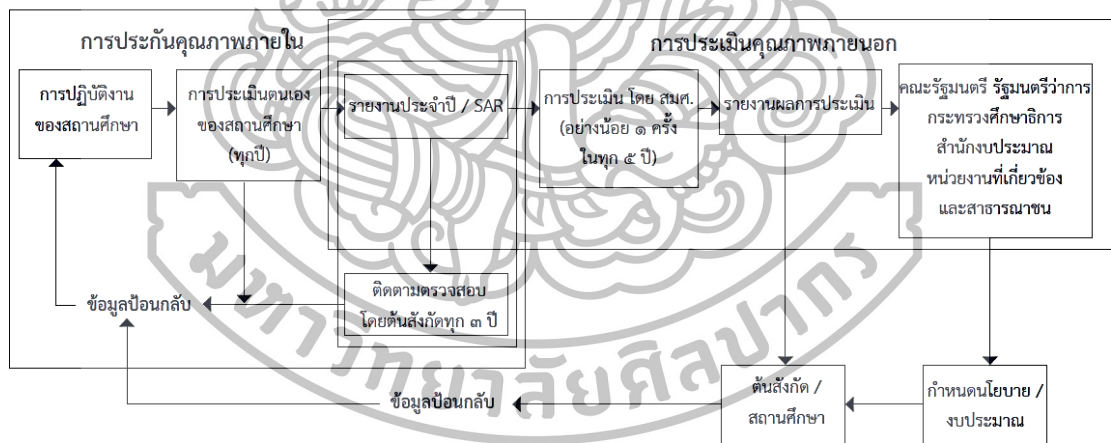

แผนภูมิที่ 6 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 (กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2554), 12.

ความสัมพันธ์ของการประกันคุณภาพภายในกับการประกันคุณภาพภายนอก

ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอน ทำอย่างต่อเนื่องด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือคุณภาพที่เกิดกับผู้เรียน การทำงานโดยยึดระบบคุณภาพย่อมสร้างความมั่นใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้องว่าสถานศึกษาจัดการศึกษา ที่ได้พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาแสดงถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันด้วย โดยต้องตระหนักถึงคุณประโยชน์ของการประกันคุณภาพภายใน มีจิตสำนึกที่เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจำเป็นต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาย่อมส่งผลถึงผู้เรียนอย่างแน่นอน

ผลการจัดการศึกษาโดยรวมระดับประเทศก็จะบรรลุตามมาตรฐาน การศึกษาของชาติ และสามารถแข่งขันกับนานาชาติอารยประเทศได้การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา นอกจากจะเป็นการพัฒนาสถานศึกษาโดยตรง แล้วผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในยังใช้หลักฐานยืนยันคุณภาพ การจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อเตรียมพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ฉะนั้นสถานศึกษาต้องมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อสะท้อนถึงผลการจัดการศึกษาแต่ละระดับ ผลการบริหารจัดการศึกษา ผลการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผลจากการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งผลการดำเนินงานทั้ง 4 ด้านดังกล่าว เป็นมาตรฐานที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอก (ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 หมวด ข้อ 38) “มาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา” จะเป็นตัวเชื่อมโยงการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษากับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาจำเป็นต้องมีมาตรฐานการศึกษาที่มีความครอบคลุม ชัดเจน และสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ความคาดหวังในอนาคตสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีข้อมูลและสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นผลการจัดการศึกษาที่แท้จริง

แผนภูมิที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก
 ที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2554) (กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน), 2555), 14.

การประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อว่า สมศ. จัดตั้งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษามีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความมุ่งหมายหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ สมศ. ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกครั้งแรก (พ.ศ. 2544 - 2548) โดยไม่มีการตัดสินผลการประเมินแต่เป็นการประเมินเพื่อยืนยันสภาพจริงของสถานศึกษาขณะเดียวกันถือเป็นการสร้างความเข้าใจกับสถานศึกษาเพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. 2549 - 2553) เป็นการประเมินตามวัตถุประสงค์ของสมศ. ที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกาของการจัดตั้งสมศ. โดยนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษารวมทั้งประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นเพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) เป็นการประเมินเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกสถานศึกษาเพื่อมุ่งให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาดีขึ้นซึ่งต้องเริ่มต้นจากการที่สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพของตนเองดำเนินการปรับปรุงคุณภาพมีการกำกับติดตามคุณภาพและมีระบบประเมินตนเองก่อนต่อจากนั้นจึงรับการประเมินคุณภาพภายนอกโดยสมศ. ซึ่งจะดำเนินการพิจารณาและตรวจสอบจากผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกจึงควรสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันเพราะต่างมุ่งสู่มาตรฐานหรือคุณภาพที่คาดหวังให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนโดยมีวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอกดังนี้

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

วัตถุประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อให้ทราบระดับคุณภาพของสถานศึกษาในการดำเนินพันธกิจด้านต่างๆ
2. เพื่อกระตุ้นเตือนให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง
3. เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
4. เพื่อรายงานระดับคุณภาพและพัฒนาการในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อตรวจสอบยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถานศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษากรอบแนวทางและวิธีการที่สมศ. กำหนดซึ่งสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด
2. เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยสะท้อนความแตกต่างของแต่ละสถานศึกษาที่แสดงถึงอัตลักษณ์รวมทั้งผลสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรการส่งเสริมและการชี้นำสังคมของสถานศึกษาตามนโยบายของภาครัฐ
3. เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยพิจารณาจากผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบมากกว่ากระบวนการ
4. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง
5. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีทิศทางที่สอดคล้องกันในการประเมินคุณภาพภายนอกกับการประเมินคุณภาพภายใน
6. เพื่อสร้างความร่วมมือและมีเป้าหมายร่วมกันระหว่างหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อเป็นการเชื่อมโยงการดำเนินงานสู่การพัฒนาคุณภาพร่วมกัน
7. เพื่อรายงานผลการประเมินคุณภาพและเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. การบริหารจัดการรวมถึงการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยทำให้การผลิตกำลังคนทุกระดับการสร้างผลงานวิจัยและการให้บริการวิชาการเกิดประโยชน์สูงสุด และตรงกับความต้องการของสังคมและประเทศ
2. สถานศึกษาหน่วยงานบริหารการศึกษาและรัฐบาลมีข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นระบบในการกำหนดนโยบายวางแผนและบริหารจัดการการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
3. สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องเข้าสู่ระดับมาตรฐานสากลและมีความเป็นเลิศตามจุดเน้นจุดเด่นของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้พัฒนามาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพภายนอก และเป็นแนวทางให้หน่วยงาน

และสถานศึกษามุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานต่างๆ เพิ่มขึ้น เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการ ในคราวประชุม เมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2543

มาตรฐานการศึกษาทั้งหมด 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. มาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียน มี 12 มาตรฐาน 38 ตัวบ่งชี้ เน้นพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยมุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความสามารถตามศักยภาพ และมีความสุข

2. มาตรฐานการศึกษาด้านกระบวนการ มี 6 มาตรฐาน 29 ตัวบ่งชี้ เน้นในด้านกระบวนการบริหารจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอน

3. มาตรฐานการศึกษาด้านปัจจัย มี 9 มาตรฐาน 24 ตัวบ่งชี้ เป็นการกำหนดคุณลักษณะหรือสภาพความพร้อมของผู้บริหาร ครู หลักสูตร อาคารสถานที่ และชุมชน

มาตรฐานการศึกษาทั้ง 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ เป็นทิศทางให้สถานศึกษาที่มีศักยภาพและมีความพร้อม ได้มุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกในระยะต่อไป แต่ในช่วง 5 ปีแรก หรือรอบแรกของการประเมิน ได้มีการคัดเลือกมาตรฐานเพียง 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ เพื่อใช้ในการประเมินภายนอกดังนี้

มาตรฐานด้านผู้เรียน

มาตรฐานด้านผู้เรียน มี 7 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มี 4 ตัวบ่งชี้ คือ

- 1.1 ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ
- 1.2 ผู้เรียนมีความประหยัด
- 1.3 ผู้เรียนมีความเกรงใจผู้อื่น เมตตา กรุณา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ

เสียสละเพื่อส่วนรวม

- 1.4 ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

มี 4 ตัวบ่งชี้ คือ

- 4.1 ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์
- 4.2 ผู้เรียนมีทักษะการคิดสังเคราะห์
- 4.3 ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดไตร่ตรอง
- 4.4 ผู้เรียนมีทักษะการคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

มี 8 ตัวบ่งชี้ คือ

5.1 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับชั้น ป.3 ป.6 ม.3 และ ม.6

5.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในระดับชั้น ป.3 ป.6 ม.3 และ ม.6

5.3 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ในระดับชั้น ป.3 ป.6 ม.3 และ ม.6

5.4 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในระดับชั้น ป.3 ป.6 ม.3 และ ม.6

5.5 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในระดับชั้น ป.3 ป.6 ม.3 และ ม.6

5.6 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในระดับชั้น ป.3 ป.6 ม.3 และ ม.6

5.7 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในระดับชั้น ป.3 ป.6 ม.3 และ ม.6

5.8 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในระดับชั้น ป.3 ป.6 ม.3 และ ม.6

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

มี 3 ตัวบ่งชี้

6.1 ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้ และเรียนจากแหล่งต่างๆ ได้อย่างมีเหตุผล

6.2 ผู้เรียนรักการอ่านและสามารถค้นคว้าความรู้จากห้องสมุดและสิ่งต่างๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

6.3 ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มี 3 ตัวบ่งชี้

9.1 ผู้เรียนสามารถทำงานตามลำดับขั้นตอน และผลงานมีประสิทธิภาพ

9.2 ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นทีมได้

9.3 ผู้เรียนรักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

มี 5 ตัวบ่งชี้

10.1 ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข

10.2 ผู้เรียนมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายของกรมพลศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2543)

10.3 ผู้เรียนร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู และผู้อื่น

10.4 ผู้เรียน รู้จักดูแลสุขภาพ สุขนิสัย และป้องกันตัวเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ

10.5 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติด และสิ่งมอมเมา ไม่เสพสิ่งเสพติด และปลอดภัยจากสิ่งมอมเมา

มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ

12.1 ผู้เรียนมีความชื่นชม และชอบกิจกรรมด้านศิลปะ

12.2 ผู้เรียนมีความชื่นชม และชอบกิจกรรมด้านดนตรี/นาฏศิลป์

12.3 ผู้เรียนมีความชื่นชม และชอบกิจกรรมด้านกีฬา/นันทนาการ

มาตรฐานด้านกระบวนการ

มาตรฐานด้านกระบวนการ มี 5 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา

มี 4 ตัวบ่งชี้ คือ

13.1 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างการบริหาร และระบบการบริหารงานอย่างเป็นระบบ

13.2 สถานศึกษามีการบริหารเชิงกลยุทธ์

13.3 สถานศึกษามีการบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม

13.4 สถานศึกษามีการตรวจสอบและถ่วงดุล

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

มี 2 ตัวบ่งชี้ คือ

14.1 สถานศึกษามีระบบและกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

14.2 สถานศึกษามีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มี 8 ตัวบ่งชี้ คือ

18.1 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

18.2 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

18.3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ

18.4 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมเชื่อมโยงสาระความรู้ และทักษะด้านต่างๆ และแนวคิดของสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียน กับความจริงของชีวิต รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ต้องปฏิบัติในสังคมร่วมกับผู้อื่น

18.5 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

18.6 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วน ทั้งด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา

18.7 สถานศึกษามีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และต่อเนื่อง

18.8 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ในการเรียนและรักสถานศึกษา

มาตรฐานด้านปัจจัย

มาตรฐานด้านปัจจัย มี 4 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ

มี 6 ตัวบ่งชี้ คือ

20.1 ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มและมีวิสัยทัศน์

20.2 ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหาร

20.3 ผู้บริหารมีความสามารถเป็นผู้นำทางวิชาการ

20.4 ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น อุทิศตนในการทำงาน และเป็นแบบอย่างที่ดี

20.5 ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย

20.6 สถานศึกษามีการบริหารที่มีประสิทธิผล และผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจในการบริหาร

มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มี 10 ตัวบ่งชี้

22.1 ครูรู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และเป้าหมายของหลักสูตร

22.2 ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร และจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

22.3 ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

22.4 ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

22.5 ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

22.6 ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

22.7 ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

22.8 ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

22.9 ครูสามารถประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง และอิงพัฒนาการของผู้เรียน มีการประเมินเพื่อวินิจฉัยจุดเด่น จุดด้อย การประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน

22.10 ครูนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับการเรียน และเปลี่ยนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 24 ครูมีคุณวุฒิ / ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ

มี 6 ตัวบ่งชี้

- 24.1 ครูที่จบระดับปริญญาตรีขึ้นไป
- 24.2 ครูที่สอนตรง ตามวิชาเอก/โท
- 24.3 ครูได้รับการพัฒนาในวิชาที่สอนไม่ต่ำกว่า 20 ชั่วโมง/ปี
- 24.4 ครูที่ได้สอนตรงกับความถนัด
- 24.5 สถานศึกษามีจำนวนครูตามเกณฑ์ภาระงานสอน
- 24.6 สถานศึกษามีครูเพียงพอตามเกณฑ์

มาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

มี 2 ตัวบ่งชี้

- 25.1 สถานศึกษามีหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษา และความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น
- 25.2 สถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้³¹

มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ.2549 - 2553)

ส่วนที่ 1 มาตรฐานการศึกษาของชาติ

อุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาของชาติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา ต่างมีอุดมการณ์ และหลักการการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความรู้ และเพื่อให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาส เท่าเทียมกันทางการศึกษา พัฒนาคนได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ที่พึงประสงค์ อุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่าง ปัญญาธรรม คุณธรรม และ วัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็น

³¹สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี, 2546), 51 – 57.

สมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงาน ที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคมเป็นปัจจัยสำคัญ ในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองและพึ่งกันเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ เพื่อให้เป็นไปตามอุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาดังกล่าวจึงได้กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 3 มาตรฐาน และ 11 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทย ที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก :

คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข

เป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาคนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และทักษะ คุณธรรมและจิตสำนึกที่พึงประสงค์ และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ตัวบ่งชี้

1.1 กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์

1.1.1 คนไทยมีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ ตามเกณฑ์การพัฒนาในแต่ละช่วงวัย

1.2 ความรู้และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม

1.2.1 คนไทยได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตนเอง

1.2.2 คนไทยมีงานทำและนำความรู้ไปใช้ในการสร้างงานและสร้างประโยชน์ให้

สังคม

1.3 ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว

1.3.1 คนไทยสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ รู้ทันโลก รวมทั้งมีความสามารถในการใช้ แหล่งความรู้และสื่อต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

1.3.2 คนไทยสามารถปรับตัวได้ มีมนุษยสัมพันธ์ดี และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

1.4 ทักษะทางสังคม

1.4.1 คนไทยเข้าใจและเคารพในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสังคม มีทักษะและความสามารถที่จำเป็น ต่อการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

1.4.2 คนไทยมีความรับผิดชอบ เข้าใจ ยอมรับ และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สามารถแก้ปัญหาในฐานะสมาชิกของสังคมไทยและสังคมโลกโดยสันติวิธี

1.5 คุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

1.5.1 คนไทยดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วาจสุจริต และมโนสุจริต

1.5.2 คนไทยมีความรับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความเป็นคนไทยมีความภูมิใจในชนชาติไทย รักแผ่นดินไทย และปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตย เป็นสมาชิกที่ดี เป็นอาสาสมัคร เพื่อชุมชนและสังคมในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา : จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเห็นแบบอย่างที่ดี ได้ฝึกการคิด ได้เรียนรู้ จากประสบการณ์ตรงที่หลากหลายตรงตามความต้องการ และมีความสุขในการเรียนรู้ ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล เตรียมการสอน และใช้สื่อที่ผสมผสานความรู้สากลกับภูมิปัญญาไทย จัดบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ จัดหาและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และพัฒนาความคิดของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ความสำเร็จของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญขึ้นอยู่กับ

- 1) ปัจจัยด้านบุคคลได้แก่ ผู้เรียน ครู คณาจารย์ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และสมาชิกชุมชน
 - 2) ปัจจัยด้านการบริหาร ได้แก่ หลักการบริหารจัดการ และหลักธรรมาภิบาล
- ตัวบ่งชี้

2.1 การจัดหลักสูตรการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

2.1.1 มีการจัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียนทุกระบบ สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

2.1.2 ผู้เรียนมีโอกาส/สามารถเข้าถึงหลักสูตรต่างๆ ที่จัดไว้อย่างทั่วถึง

2.1.3 องค์กรที่ให้บริการทางการศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีอาคารสถานที่ มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย

2.1.4 มีการพัฒนานวัตกรรมจัดการการเรียนรู้ สื่อเพื่อการเรียนรู้และการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

2.2 มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ

2.2.1 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ

2.2.2 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีคุณธรรม มีความพึงพอใจในการทำงาน และผูกพันกับงานมีอัตราการออกจากงานและอัตราความผิดพลาดทางวินัยลดลง

2.2.3 มีแนวโน้มในการรวมตัวจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะกลุ่ม และติดตามการดำเนินงานของบุคลากรและสถานศึกษา ตลอดจนการสังส่องค์ความรู้ที่หลากหลาย

2.3 มีการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

2.3.1 องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพท้องถิ่น สภาพปัญหา และความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน

2.3.2 ผู้รับบริการ/ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มมีความพึงพอใจต่อการจัดบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา

2.3.3 มีการกำหนดระบบประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และสามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้ : การสร้างวิถีการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง

การเรียนรู้ ความรู้ นวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาสู่สังคมแห่งความรู้ การส่งเสริมและสร้างกลไกเพื่อให้คนไทยทุกคนมีโอกาสและทางเลือกที่จะเข้าถึงปัจจัย และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิตด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย โดยการได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม จะนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของคนไทยในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

ตัวบ่งชี้

3.1 การบริการวิชาการและสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคม แห่งความรู้

3.1.1 สถานศึกษาร่วมมือกับบุคลากรและองค์กรในชุมชนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกระดับ ร่วมจัดปัจจัย และกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน และให้บริการทางวิชาการที่เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคนในชุมชน เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และคนไทยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.1.2 ชุมชนซึ่งเป็นที่ตั้งขององค์กรที่ให้บริการทางการศึกษามีสถานภาพเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ มีความปลอดภัย ลดความขัดแย้ง มีสันติสุข และมีการพัฒนา ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

3.2 การศึกษาวิจัย สร้างเสริม สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ และกลไกการเรียนรู้

3.2.1 ศึกษาวิจัย สำรวจ จัดทำ และจัดตั้งแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ

3.2.2 ระดมทรัพยากร (บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ภูมิปัญญาและอื่นๆ) และความร่วมมือจากภายในและภายนอกสถานศึกษา ในการสร้างกลไกการเรียนรู้ทุกประเภท เพื่อให้คนไทยสามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้จริง

3.2.3 ศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และการพัฒนาประเทศ

3.3 การสร้างและการจัดการความรู้ในทุกระดับทุกมิติของสังคม

3.3.1 ครอบครัวยุคใหม่ขององค์กรทุกระดับและองค์กรที่จัดการศึกษามีการสร้างและใช้ความรู้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนกลายเป็นวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้

อุดมการณ์ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อุดมการณ์ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน โดยรัฐต้องจัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาเยาวชนไทยทุกคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองของโลก เพื่อเป็นรากฐานที่พอเพียงสำหรับการใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต รวมทั้งเพื่อการพัฒนาหน้าที่การงาน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตส่วนตนและครอบครัว และเพื่อสร้างเป็นรากฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนในอนาคต

หลักการสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยึดหลักที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม เป็นผู้มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ใฝ่รู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ที่พอเพียงต่อการพัฒนางานอาชีพและคุณภาพชีวิตส่วนตน สามารถเผชิญความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทันและชาญฉลาด และมีความเป็นประชาธิปไตย

2. หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย ให้ความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น และประเทศชาติ มีความรู้ และทักษะพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพสุจริต มีความมุ่งมั่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีลักษณะนิสัย และทัศนคติที่พึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมไทยและสังคมโลก

3. หลักแห่งความเสมอภาค คนไทยทั้งปวงต้องมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึงเท่าเทียมควบคู่ไปกับความมีคุณภาพ โดยไม่แบ่งชนชั้นหรือความแตกต่างทางสังคมวัฒนธรรม

4. หลักการมีส่วนร่วม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการบริหาร และการจัดการศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ ศักดิ์ศรี และตอบสนองความต้องการท้องถิ่นตามนโยบายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 เกี่ยวกับ การกระจายอำนาจ

5. หลักแห่งความสอดคล้อง อุดมการณ์ หลักการ และมาตรฐานในการจัดการศึกษา ขึ้นพื้นฐานต้องสอดคล้อง ระหว่างสาระบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 นโยบายการศึกษาของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา และมาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรฐานด้านผู้เรียน มี 7 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มี 6 ตัวบ่งชี้ คือ

- 1.1 ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ
- 1.2 ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.3 ผู้เรียนมีความกตัญญูกตเวทิตะ
- 1.4 ผู้เรียนมีความเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และไม่เห็นแก่ตัว
- 1.5 ผู้เรียนมีความประหยัด และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
- 1.6 ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มี 5 ตัวบ่งชี้ คือ

- 2.1 ผู้เรียนรู้จักดูแลสุขภาพ สุขนิสัย และออกกำลังกายสมรรถภาพ
- 2.2 ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์
- 2.3 ผู้เรียนไม่เสพหรือแสวงหาผลประโยชน์จากสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมาหลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย และอุบัติเหตุ รวมทั้งปัญหาทางเพศ
- 2.4 ผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและให้เกียรติผู้อื่น
- 2.5 ผู้เรียนร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู และผู้อื่น และชอบมา

โรงเรียน

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา มี 4 ตัวบ่งชี้ คือ

- 3.1 ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ
- 3.2 ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้านดนตรี/นาฏศิลป์โดยไม่ขัดหลักศาสนา
- 3.3 ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา/นันทนาการ

3.4 ผู้เรียนสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมศิลปวัฒนธรรม และประเพณีที่ดั้งเดิมของท้องถิ่น

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ

4.1 ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ สรุปความคิดอย่างเป็นระบบ และมีการคิดแบบองค์รวม

4.2 ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดไตร่ตรอง

4.3 ผู้เรียนมีทักษะการคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มี 8 ตัวบ่งชี้คือ
คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติในระดับดี (ถ้าไม่มีผลระดับชาติให้ใช้ผลการทดสอบระดับเขตพื้นที่ หรือผลการเรียนระดับสถานศึกษาตามลำดับ) ใน 8 กลุ่มสาระ ในระดับชั้น ป.3 ป.6

5.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

5.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

5.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

5.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

5.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

5.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

5.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

5.8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มี 3 ตัวบ่งชี้คือ

6.1 ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ รอบตัว

6.2 ผู้เรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สนุกกับการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

6.3 ผู้เรียนสามารถใช้ห้องสมุด ใช้แหล่งความรู้ และสื่อต่างๆ ทั้งภายในและนอกสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่อสุจริต มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ

7.1 ผู้เรียนสามารถวางแผน ทำงานตามลำดับขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 ผู้เรียนรักการทำงาน สามารถปรับตัวและทำงานเป็นทีมได้

7.3 ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต และหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ

มาตรฐานด้านครู

มาตรฐานด้านครู มี 2 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและ มีครูเพียงพอ มี 5 ตัวบ่งชี้ คือ

- 8.1 ครูมีคุณลักษณะที่เหมาะสม
- 8.2 ครูที่จบระดับปริญญาตรีขึ้นไป
- 8.3 ครูที่สอนตรงตามวิชาเอก/โท หรือความถนัด
- 8.4 ครูได้รับการพัฒนาในวิชาที่สอนตามที่คุรุสภากำหนด
- 8.5 สถานศึกษามีจำนวนครูตามเกณฑ์

มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 8 ตัวบ่งชี้ คือ

- 9.1 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9.2 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9.3 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9.4 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9.5 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9.6 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9.7 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9.8 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานด้านผู้บริหาร

มาตรฐานด้านผู้บริหาร มี 5 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ มี 4 ตัวบ่งชี้ คือ

10.1 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีความมุ่งมั่น และอุทิศตนในการทำงาน

10.2 ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มและมีวิสัยทัศน์

10.3 ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารวิชาการ และเป็นผู้นำทางวิชาการ

10.4 ผู้บริหารมีการบริหารที่มีประสิทธิผล และผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจในการบริหาร

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา มี 4 ตัวบ่งชี้ คือ

11.1 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างการบริหาร และระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูงปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

11.2 สถานศึกษามีการบริหารเชิงกลยุทธ์

11.3 สถานศึกษามีการบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม และมีการตรวจสอบถ่วงดุล

11.4 สถานศึกษามีระบบและดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นไปตาม

กฎกระทรวง

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรม และการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ

12.1 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ

12.2 สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

12.3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตร ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มี 2 ตัวบ่งชี้ คือ

13.1 สถานศึกษามีหลักสูตรและเนื้อหาสาระการเรียนรู้ระดับสากล ระดับชาติ และระดับท้องถิ่นที่เหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

13.2 สถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา มี 2 ตัวบ่งชี้ คือ

14.1 สถานศึกษามีระบบและกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาสถานศึกษา

14.2 สถานศึกษามีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาสถานศึกษา³²

มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554 - 2558)

สมศ. มีแนวคิดและหลักการในการประเมินคุณภาพภายนอกตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติโดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อให้ความมั่นใจว่าผู้เรียนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกันไม่ว่าจะอยู่ในท้องถิ่นใดก็ตาม โดยมีระบบการประกันคุณภาพเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

แนวคิดและทิศทาง

1. ประเมินอิงเกณฑ์ตามจุดเน้นของสถานศึกษา
2. ประเมินจากผลการจัดการศึกษาเป็นหลัก ตามมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยให้น้ำหนักร้อยละ 75
3. ประเมินในเชิงกระบวนการ โดยให้น้ำหนักร้อยละ 25 เพื่อให้ความสำคัญกับคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู เครื่องมืออุปกรณ์ คุณภาพและความพร้อมของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน และการประกันคุณภาพภายใน
4. ประเมินโดยวิธีการและข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และพัฒนาการ โดยพิชญาวิจารณ์ (Peer Review)
5. ประเมินโดยการยืนยันรายงานการประเมินตนเองที่ถูกต้องเชื่อถือได้ เพื่อกระตุ้นให้การประกันคุณภาพภายในมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น
6. ลดจำนวนมาตรฐานและจำนวนตัวบ่งชี้โดยถ่ายโอนมาตรฐานและตัวบ่งชี้เกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าและกระบวนการให้อยู่ในระบบการประกันคุณภาพภายใน

หลักการพัฒนาตัวบ่งชี้

1. กำหนดตัวบ่งชี้ที่มุ่งการประเมินผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบ มากกว่าปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ
2. คำนึงถึงลักษณะและประเภทของสถานศึกษา
3. เน้นตัวบ่งชี้ทั้งคุณภาพและปริมาณทั้งเชิงบวกและลบ

³² สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553), พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฑาทอง, 2551), 3-15.

4. ตระหนักถึงความสำคัญของปัจจัย ข้อจำกัด ตลอดจนวัฒนธรรมและความเป็นไทย
5. ให้มีตัวบ่งชี้พื้นฐานเท่าที่จำเป็นแต่ยังคงอำนาจจำแนก โดยเพิ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์และตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม
6. คำนึงถึงความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

ตารางที่ 1 ความสอดคล้องระหว่างตัวบ่งชี้และมาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ

กลุ่มตัวบ่งชี้	ตัวบ่งชี้	มาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ
กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน	1. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	ผลการจัดการศึกษา
	2. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	
	3. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	
	4. ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น	
	5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	
	6. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
	7. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา	การบริหารจัดการศึกษา
	8. พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด	การประกันคุณภาพภายใน
กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์	9. ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา	ผลการจัดการศึกษา
	10. ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา	
กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม	11. ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา	ผลการจัดการศึกษา
	12. ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	การบริหารจัดการศึกษา

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน หมายถึงกลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินภายใต้ภารกิจของสถานศึกษา โดยกำหนดตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินบนพื้นฐานที่ทุกสถานศึกษาต้องมีและปฏิบัติได้ ซึ่งสามารถชี้ผลลัพธ์และผลกระทบได้ดี และมีความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายใน

กลุ่มตัวบ่งชี้เอกลักษณ์ หมายถึงกลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลผลิตตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา รวมถึงความสำเร็จตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสถานศึกษา โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม หมายถึงกลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อร่วมกันชี้แนะ ป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมตามนโยบายของรัฐ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนตามกาลเวลาและปัญหาสังคมที่เปลี่ยนไป โดยมีเป้าหมายที่แสดงถึงความเป็นผู้นำสังคม อาทิ การรักชาติ การบำรู้งศาสนาและเทิดทูนพระมหากษัตริย์ การส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติเป็นแบบอย่าง การสร้างสังคมสันติสุขและความปรองดอง การส่งเสริมความร่วมมือในกรอบประชาคมอาเซียน การส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม พลังงาน เศรษฐกิจ สุขภาพ ค่านิยม จิตสาธารณะ และความประหยัด รวมทั้งการแก้ปัญหาสังคม อาทิ ความขัดแย้ง อุบัติภัย และสิ่งเสพติด เป็นต้น

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานมีความสอดคล้องกับมาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ โดยมีความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานและตัวบ่งชี้ต่างๆ ในลักษณะห่วงโซ่แห่งคุณภาพ ดังนี้

แผนภูมิที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานและตัวบ่งชี้ต่างๆ ในลักษณะห่วงโซ่แห่งคุณภาพ
ที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2554) (กรุงเทพฯ:สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน), 2555), 19.

การกำหนดค่าน้ำหนักตัวบ่งชี้
การกำหนดค่าน้ำหนักตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐาน มีดังนี้

ตารางที่ 2 น้ำหนักตัวบ่งชี้

กลุ่มตัวบ่งชี้	ชื่อตัวบ่งชี้	น้ำหนัก คะแนน
กลุ่มตัวบ่งชี้ พื้นฐาน	1. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	10
	2. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	10
	3. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	10
	4. ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น	10
	5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	20
	6. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	10
	7. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา	5
	8. พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด	5
	รวมน้ำหนัก	80
กลุ่มตัวบ่งชี้ อัตลักษณ์	9. ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา	5
	10. ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของ สถานศึกษา	5
	รวมน้ำหนัก	10
กลุ่มตัวบ่งชี้ มาตรการ ส่งเสริม	11. ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา	5
	12. ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	5
	รวมน้ำหนัก	10
	รวมน้ำหนักทั้ง 12 ตัวบ่งชี้	100

ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ใช้ประกอบการพิจารณา

ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ระดับ
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้ข้อมูลผลการดำเนินงานเฉลี่ย 3 ปีการศึกษาย้อนหลังก่อนการประเมิน(กรณี
 สถานศึกษาเปิดใหม่ที่มีการดำเนินงานไม่ครบ 3 ปีการศึกษา ให้ใช้ข้อมูลผลการดำเนินงานเฉลี่ย

2 ปีการศึกษาล่าสุด หรือหากมีการดำเนินงานไม่ครบ 2 ปีการศึกษา ให้ใช้ข้อมูลผลการดำเนินงาน 1 ปีการศึกษาล่าสุดก่อนการประเมิน)

รูปแบบการประเมิน

การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554–2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรูปแบบการประเมิน 5 รูปแบบ ดังนี้

1. การประเมินเชิงปริมาณ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 2.1, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 และ 6.2
2. การประเมินเชิงปริมาณและพัฒนาการ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1, 5.1– 5.8, 8
3. การประเมินเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 และ 2.2
4. การประเมินเชิงคุณภาพ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 6.1, 7, 9, 10 และ 12
5. การประเมินเชิงคุณภาพและพัฒนาการ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 11

รายละเอียดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้พื้นฐาน หมายถึงตัวบ่งชี้ที่ประเมินภายใต้ภารกิจของสถานศึกษา โดยกำหนดตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินบนพื้นฐานที่ทุกสถานศึกษาต้องมีและปฏิบัติได้ ซึ่งสามารถชี้ผลลัพธ์และผลกระทบได้ดี และมีความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 8 ตัวบ่งชี้ (ค่าน้ำหนัก 80 คะแนน) ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

น้ำหนัก 10 คะแนน

คำอธิบาย ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี หมายถึงผู้เรียนที่มีน้ำหนักส่วนสูงและสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัย และผู้เรียนที่มีสุนทรียภาพ มีความซาบซึ้ง รับรู้ในคุณค่าหรือมีอารมณ์ความรู้สึกในสิ่งดีงาม

ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตนเอง ให้มีความปลอดภัย

น้ำหนัก 5 คะแนน (เชิงปริมาณ 4 คะแนน และพัฒนาการ 1 คะแนน)

คำอธิบาย

ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัยหมายถึงผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง ตามเกณฑ์ของกรมอนามัย และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของกรมพลศึกษา หรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และผู้เรียนปลอดภัยจากปัญหาทางเพศ ยาเสพติด และสิ่งมอมเมา เช่น สุรา บุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เกม เป็นต้น

1.เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ (4 คะแนน)

- 1.1 ร้อยละของผู้เรียนที่มีน้ำหนัก ส่วนสูง สมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์
- 1.2 ร้อยละของผู้เรียนที่ปลอดจากปัญหาทางเพศ ยาเสพติด และสิ่งมอมเมา เช่น สุรา บุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เกม เป็นต้น

2. เกณฑ์การพิจารณาพัฒนาการ (1 คะแนน)

สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยร้อยละของปีการศึกษาล่าสุดสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมาหรือมีค่าเฉลี่ยร้อยละของปีการศึกษาล่าสุดอยู่ในระดับดีมาก (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป) ให้นำว่าสถานศึกษามีพัฒนาการ (1 คะแนน)

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากการสังเกตผู้เรียน
2. ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา
3. ข้อมูลบันทึกสุขภาพการวัดส่วนสูง การชั่งน้ำหนัก และผลการทดสอบสมรรถภาพร่างกายตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข หรือ กรมพลศึกษา หรือ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
4. ข้อมูลกิจกรรม แผนงาน โครงการ ผลการพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะกลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาด้านน้ำหนัก ส่วนสูง สมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ และการรู้จักดูแลตนเองให้ปลอดภัย
5. สถิติของสถานศึกษาเช่น ข้อมูลจากฝ่ายปกครองเกี่ยวกับปัญหาทางเพศ ยาเสพติด และสิ่งมอมเมา เช่น สุรา บุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เกม เป็นต้น
6. ข้อมูลผลการตรวจสอบหาสารเสพติดจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้
7. ผลการสังเกต สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมภายนอก
8. ผลการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ

น้ำหนัก 5 คะแนน (เชิงปริมาณ 2 คะแนน และเชิงคุณภาพ 3 คะแนน)

คำอธิบาย ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ หมายถึง ผู้เรียนมีความซาบซึ้ง รับรู้ในคุณค่าหรือมีอารมณ์ ความรู้สึกในสิ่งที่ดีงามหรือไพเราะ จากการฝึกฝนหรือซึมซับ โดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกหลักสูตร เช่น กิจกรรมศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ วรรณศิลป์ หรือนันทนาการ เป็นต้น

1. เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ (2 คะแนน)

ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตร ด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ วรรณศิลป์ หรือนันทนาการ

2. เกณฑ์การพิจารณาเชิงคุณภาพ (3 คะแนน)

พิจารณาจากกระบวนการเชิงนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาและผลงานของผู้เรียนจากองค์ประกอบ 3 ข้อ ได้แก่

ข้อ 1 มีการกำหนดนโยบายส่งเสริมสุนทรียภาพของสถานศึกษา

ข้อ 2 มีการดำเนินงานตามระบบบริหารคุณภาพ (PDCA)

ข้อ 3 มีผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับดีขึ้นไป

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. จำนวนผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านสุนทรียภาพ เช่น ด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ วรรณศิลป์ หรือนันทนาการ

2. ผลงานของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตร

3. เอกสาร ใบประกาศเกียรติคุณ เกียรติบัตร และรางวัลต่างๆ ฯลฯ

4. ผลการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

5. นโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุนทรียภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

น้ำหนัก 10 คะแนน

คำอธิบาย ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ หมายถึง ผู้เรียนที่เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง เป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน และเป็นคนดีของสังคม

ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง

น้ำหนัก 4 คะแนน (เชิงปริมาณ 4 คะแนน)

คำอธิบาย ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะของการเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง ได้แก่

1. บำรุง ดูแล กตัญญูสร้างความสุข ความสบายใจให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองตามอัธยาศัย เช่น จัดหาหรือดูแลอาหารการกินของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง มีการดอวยพร หรือของขวัญให้ตามเทศกาล เป็นต้น

2. ช่วยทำกิจธุระ การงานเช่น ช่วยทำความสะอาดบ้านหรืองานบ้าน ช่วยซื้อของช่วยกิจธุระการงาน ที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองขอให้ช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ เป็นต้น

3. รักษาชื่อเสียงวงศ์สกุลเช่น การไม่เสพสิ่งเสพติด ไม่ดื่มสุรา ไม่เล่นการพนัน ไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง เป็นต้น

4. ประพฤติตนให้เหมาะสมกับความเป็นลูกที่ดีเช่น เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ผู้ปกครองปฏิบัติตนในโอวาทของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ไหว้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ก่อนไปและกลับจากโรงเรียน เป็นต้น

เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ

ร้อยละของผู้เรียนที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลการประเมินคุณลักษณะการเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ตามคุณลักษณะของผู้เรียนที่เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป ตามเกณฑ์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษา ในกรณีที่เป็นนักเรียนประจำ อาจารย์ผู้ดูแลสามารถประเมินแทน พ่อแม่ หรือผู้ปกครองได้

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ข้อมูลของสถานศึกษาในด้านคุณลักษณะของผู้เรียนที่เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง (ตามเกณฑ์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษา) สำหรับนักเรียนประจำให้อาจารย์ผู้ดูแลเป็นผู้ประเมินแทน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ผู้เรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน

น้ำหนัก 4 คะแนน (เชิงปริมาณ 2 คะแนน และเชิงคุณภาพ 2 คะแนน)

คำอธิบาย ผู้เรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน หมายถึง ผู้เรียนที่มีคุณลักษณะของการเป็นผู้เรียนที่ดี ได้แก่ สุภาพนอบน้อม โอบอ้อมอารีช่วยเหลือผู้อื่นรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมั่นในการเรียนรู้อุทิศตนและสิ่งของทั้งส่วนรวมและส่วนตัวอยู่อย่างพอเพียง รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทยและยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และผู้เรียนที่ไม่ขาดเรียน ไม่มาสาย ไม่ออกจากการศึกษากลางคันเพราะปัญหาด้านความประพฤติ และไม่มีปัญหาด้านการปกครอง

1. เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ (2 คะแนน)

1.1 ร้อยละของผู้เรียนที่ไม่ขาดเรียน ไม่มาสาย และไม่ออกจากการศึกษา
กลางคันเพราะ ปัญหาด้านความประพฤติ

1.2 ร้อยละของผู้เรียนที่ไม่มีปัญหาด้านการปกครอง

2. เกณฑ์การพิจารณาเชิงคุณภาพ (2 คะแนน)

พิจารณาจากคุณลักษณะของการเป็นผู้เรียนที่ดีของโรงเรียน ดังนี้

2.1 สุภาพนอบน้อม หมายถึง รู้จักให้เกียรติผู้อื่นเป็นกันเอง จริงใจมีน้ำใจ และเป็นมิตร เช่น ทักทาย หรือ ยกมือไหว้เมื่อพบครู ก้มตัวเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ ฯลฯ

2.2 โอบอ้อมอารีช่วยเหลือผู้อื่น หมายถึง ช่วยเหลือคนอื่นด้วยความเต็มใจ เช่น การช่วยเพื่อนนักเรียน หรือช่วยงานครู แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน ฯลฯ

2.3 รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น หมายถึงเข้าใจและยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น เช่น ตั้งใจฟังเพื่อนอภิปราย / เล่าประสบการณ์หน้าห้อง / รายงานหน้าชั้นเรียนไม่พูดคุยขณะเพื่อนพูด ฯลฯ

2.4 ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึงประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา และใจ เช่น ไม่คดโกง ไม่พูดปด ไม่หลอกลวง ไม่ลักขโมย ไม่ลอกการบ้าน ฯลฯ

2.5 มุ่งมานะในการเรียน หมายถึงตั้งใจมุ่งมั่นศึกษาเล่าเรียน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาล่าเรียน ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่างๆ ทบทวนบทเรียนสม่ำเสมอ ตั้งใจทำงานที่ครูมอบหมาย ฯลฯ

2.6 ดูแลรักษาสถานที่และสิ่งของทั้งส่วนรวมและส่วนตัว หมายถึงช่วยทำนุบำรุงสถานศึกษา ดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนรวมและของตนเอง เช่น ทำความสะอาดห้องเรียน ปิดน้ำไฟเมื่อไม่ใช้ ไม่ขีดเขียนบนโต๊ะเรียน ฯลฯ

2.7 อยู่อย่างพอเพียง หมายถึงรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ฯลฯ

2.8 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และรักความเป็นไทย หมายถึงมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของชาติไทย ประวัติของบุคคลสำคัญ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี มีความเคารพรัก ศรัทธาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และดำรงรักษาความเป็นไทย ฯลฯ

2.9 ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข หมายถึงมีความรู้ ความเข้าใจ ยึดมั่น และดำรงรักษาระบบการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฯลฯ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. ข้อมูลสถิติของสถานศึกษา ได้แก่ จำนวนการขาดเรียน จำนวนการทะเลาะวิวาท จำนวนการผิดระเบียบของสถานศึกษา สถิติของหายในสถานศึกษา ปัญหาการปกครองเป็นต้น
2. จำนวนผู้เรียนตามเกณฑ์การพิจารณาจากสมุดบันทึกของครูสมุดบันทึกความดี
3. ผลงานของผู้เรียนทั้งในและนอกหลักสูตร
4. ผลการสังเกตและการสัมภาษณ์ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง
5. สมุดบันทึกผลการเรียนของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ผู้เรียนมีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

น้ำหนัก 2 คะแนน (เชิงปริมาณ 2 คะแนน)

คำอธิบาย ผู้เรียนมีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม หมายถึงผู้เรียนให้การช่วยเหลือผู้อื่นหรือส่วนรวมในฐานะสมาชิกของสังคมและปฏิบัติอยู่ตลอดเวลาจนเป็นนิสัย เช่น บริจาคเพื่อสาธารณกุศล ช่วยทำความสะอาดสถานที่สาธารณะ ดูแลผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ เป็นต้น

เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ

ร้อยละของผู้เรียนที่ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยผ่านกระบวนการคิด วางแผน กำหนดกิจกรรม และดำเนินการโดยสถานศึกษาหรือโดยผู้เรียนเองอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. แผนปฏิบัติการประจำปี และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2. แผนการจัดการเรียนรู้ของครูและการมอบหมายงานที่เกี่ยวข้อง

3. ข้อมูลเอกสาร หลักฐาน ร่องรอย การเข้าร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมของผู้เรียน เช่น กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมชุมนุม ชมรม เป็นต้น

4. สมุดบันทึกความดีของผู้เรียน

5. ผลการสังเกต สัมภาษณ์ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

น้ำหนัก 10 คะแนน

คำอธิบาย ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง หมายถึง ผู้เรียนที่ค้นคว้าหาความรู้จากการอ่าน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ และผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา

ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

น้ำหนัก 5 คะแนน (เชิงปริมาณ 5 คะแนน)

คำอธิบาย ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการแสวงหาข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงความคิดเห็น จินตนาการ ฯลฯ ที่บันทึกไว้ในเอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์แผ่นศิลา ใบบลาน ป้ายโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ โดยการอ่านการดู การฟังและการเขียน

เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ

ร้อยละของผู้เรียนที่มีการเรียนรู้จากการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และจากข้อมูลเชิงประจักษ์

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. แบบบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนและการมอบหมายงานที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน การเขียน การดู การฟัง และการพัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน
3. ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการค้นคว้าประกอบการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

4. ผลการสังเกตและการสัมภาษณ์ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา

น้ำหนัก 5 คะแนน (เชิงปริมาณ 5 คะแนน)

คำอธิบาย ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา หมายถึง ผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา โดยผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริงและมีส่วนร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมนั้นทั้งในและนอกสถานศึกษา

เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ

ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษาในระดับดีขึ้นไป จากการดู การฟัง การลงมือปฏิบัติ การทัศนศึกษา และจากข้อมูลเชิงประจักษ์

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. ปฏิทินกิจกรรมประจำปีของสถานศึกษา
2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนและการมอบหมายงานที่เกี่ยวข้อง
3. ข้อมูลการดำเนินกิจกรรม เทศกาล ประเพณี วันสำคัญต่างๆ การทัศนศึกษา
4. ข้อมูลการบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และแบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

5. ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการทำกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
6. รายงานสรุปผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม
7. ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น

น้ำหนัก 10 คะแนน

คำอธิบาย ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น หมายถึง ผู้เรียนที่มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคม

ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ผู้เรียนมีความสามารถด้านการคิด

น้ำหนัก 5 คะแนน (เชิงปริมาณ 5 คะแนน)

คำอธิบาย ผู้เรียนมีความสามารถด้านการคิด หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดเป็นระบบ ที่นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจและแก้ปัญหาของตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551)

เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ

ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถด้านการคิดในระดับดีขึ้นไป ตามที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และจากข้อมูลเชิงประจักษ์

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. ข้อมูลการบันทึกจำนวนผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถด้านการคิดระดับดีขึ้นไปตามที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. ผลงานที่สะท้อนความคิดของผู้เรียน

3. แผนการจัดการเรียนรู้ของครู

4. ผลการสังเกตและการสัมภาษณ์ผู้เรียนตามระดับชั้น

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม

น้ำหนัก 5 คะแนน (เชิงปริมาณ 5 คะแนน)

คำอธิบาย ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการแก้ปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นสมรรถนะในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมีความสามารถในการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ

ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมในระดับดีขึ้นไป ตามที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และจากข้อมูลเชิงประจักษ์

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. ข้อมูลการบันทึกจำนวนผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตในระดับดีขึ้นไปตามที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. ระเบียบสะสมสำหรับผู้เรียนรายบุคคล

3. แผนงาน โครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตของผู้เรียน

4. ผลการสังเกตและการสัมภาษณ์ผู้เรียนตามระดับชั้น

ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

น้ำหนัก 20 คะแนน

คำอธิบาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหมายถึง ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีและมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับชั้น ป.6

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี หมายถึง ร้อยละของผู้เรียนที่ได้คะแนนผลการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) (O-NET) มากกว่าขีดจำกัดล่างของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับชั้น ป.6 ทั้งนี้ สทศ.จะเป็นผู้ดำเนินการให้ตามโปรแกรมการคำนวณ

พัฒนาการทางการเรียนรู้ หมายถึง สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับดีสูงขึ้นเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา ประกอบด้วย 8 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับชั้น ป.6

น้ำหนัก 2.5 คะแนน (เชิงปริมาณ 2 คะแนน และพัฒนาการ 0.5 คะแนน)

คำอธิบาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง ซึ่งการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิด

วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

1. เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ (2 คะแนน)

ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับดี ในระดับชั้น ป.6

2. เกณฑ์การพิจารณาพัฒนาการ (0.5 คะแนน)

2.1 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับดี ในระดับชั้น ป.6 สูงขึ้นหรือคงคະแนนอยู่ในช่วงระดับดีมาก (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) คะแนนที่ได้ 0.5 คะแนน

2.2 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับดี ในระดับชั้น ป.6 คงที่ คะแนนที่ได้ 0.25 คะแนน

2.3 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับดี ในระดับชั้น ป.6 ลดลงหรือคงค่าร้อยละที่ 0.00 คะแนนที่ได้ 0 คะแนน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับดี ในระดับชั้น ป.6

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในระดับชั้น ป.6

น้ำหนัก 2.5 คะแนน (เชิงปริมาณ 2 คะแนน และพัฒนาการ 0.5 คะแนน)

คำอธิบาย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ หมายถึงกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางซึ่งการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดของมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบ ช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาทางด้าน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและศาสตร์อื่นๆ คณิตศาสตร์จึงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ช่วยพัฒนา คุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1. เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ (2 คะแนน)

ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับดี ในระดับชั้น ป.6

2. เกณฑ์การพิจารณาพัฒนาการ (0.5 คะแนน)

2.1 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ระดับดี ในระดับชั้น ป.6 สูงขึ้นหรือคงคณอยู่ในช่วงระดับดีมาก (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) คะแนนที่ได้ 0.5 คะแนน

2.2 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ระดับดี ในระดับชั้น ป.6 คงที่ คะแนนที่ได้ 0.25 คะแนน

2.3 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ระดับดี ในระดับชั้น ป.6 ลดลงหรือคงค่าร้อยละเฉลี่ยที่ 0.00 คะแนน ที่ได้ 0 คะแนน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับดี ในระดับชั้น ป.6

ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ในระดับชั้น ป.6

น้ำหนัก 2.5 คะแนน (เชิงปริมาณ 2 คะแนน และพัฒนาการ 0.5 คะแนน)

คำอธิบาย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หมายถึงกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางซึ่งการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต เพราะวิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับทุกคนทั้งในชีวิตประจำวันและ การงานอาชีพต่างๆ ตลอดจนเทคโนโลยี เครื่องมือเครื่องใช้และผลผลิตต่างๆ ที่มนุษย์ได้ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตและการทำงาน เหล่านี้ล้วนเป็นผลของความรู้วิทยาศาสตร์ ผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์และศาสตร์อื่นๆ วิทยาศาสตร์ช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาวิธีคิดทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ วิจัย มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและมีประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้ วิทยาศาสตร์เป็นวัฒนธรรมของโลกสมัยใหม่ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge-based Society) ดังนั้นทุกคนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้รู้วิทยาศาสตร์ เพื่อที่จะมีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติและ เทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น สามารถนำความรู้ไปใช้อย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์ และมีคุณธรรม

1. เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ (2 คะแนน)

ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับดี ในระดับชั้น ป.6

2. เกณฑ์การพิจารณาพัฒนาการ (0.5 คะแนน)

2.1 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่ม สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับดี ในระดับชั้น ป.6 สูงขึ้นหรือคงคะแนนอยู่ในช่วงระดับดีมาก (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) คะแนนที่ได้ 0.5 คะแนน

2.2 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่ม สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับดี ในระดับชั้น ป.6 คงที่ คะแนนที่ได้ 0.25 คะแนน

2.3 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่ม สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับดี ในระดับชั้น ป.6 ลดลงหรือคงค่าร้อยละเฉลี่ยที่ 0.00 คะแนน ที่ได้ 0 คะแนน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับดี ในระดับชั้น ป.6

ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับชั้น ป.6

น้ำหนัก 2.5 คะแนน (เชิงปริมาณ 2 คะแนน และพัฒนาการ 0.5 คะแนน)

คำอธิบาย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หมายถึงกลุ่ม สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางซึ่งการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลง ตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดกลั้น ยอมรับ ในความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของ ประเทศชาติ และสังคมโลก

1. เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ (2 คะแนน)

ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมระดับดี ในระดับชั้น ป.6

2. เกณฑ์การพิจารณาพัฒนาการ(0.5 คะแนน)

2.1 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมระดับดี ในระดับชั้น ป.6 สูงขึ้นหรือคงคะแนนอยู่ในช่วงระดับดีมาก (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) คะแนนที่ได้ 0.5 คะแนน

2.2 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมระดับดี ในระดับชั้น ป.6 คงที่ คะแนนที่ได้ 0.25 คะแนน

2.3 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมระดับดี ในระดับชั้น ป.6 ลดลงหรือคงค่าร้อยละเฉลี่ยที่ 0.00 คะแนนที่ได้ 0 คะแนน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมระดับดี ในระดับชั้น ป.6

ตัวบ่งชี้ที่ 5.5 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในระดับชั้น ป.6

น้ำหนัก 2.5 คะแนน (เชิงปริมาณ 2 คะแนน และพัฒนาการ 0.5 คะแนน)

คำอธิบาย กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา หมายถึงกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางซึ่งการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ช่วยให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางสังคม ทางปัญญา หรือจิตวิญญาณ สุขภาพ หรือสุขภาวะจึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเกี่ยวข้องกับทุกมิติของชีวิต ซึ่งทุกคนควรจะได้เรียนรู้เรื่องสุขภาพ เพื่อจะได้มีความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้อง มีเจตคติ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม รวมทั้งมีทักษะปฏิบัติด้านสุขภาพจนเป็นกิจนิสัย อันจะส่งผลให้สังคมโดยรวมมีคุณภาพ

1. เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ (2 คะแนน)

ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระดับดี ในระดับชั้น ป.6

2. เกณฑ์การพิจารณาพัฒนาการ (0.5 คะแนน)

2.1 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาระดับดี ในระดับชั้น ป.6 สูงขึ้นหรือคงคะแนนอยู่ในช่วงระดับดีมาก (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) คะแนนที่ได้ 0.5 คะแนน

2.2 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาระดับดี ในระดับชั้น ป.6 คงที่ คะแนนที่ได้ 0.25 คะแนน

2.3 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาระดับดี ในระดับชั้น ป.6 ลดลงหรือคงค่าร้อยละเฉลี่ยที่ 0.00 คะแนนที่ได้ 0 คะแนน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระดับดี ในระดับชั้น ป.6

ตัวบ่งชี้ที่ 5.6 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในระดับชั้น ป.6

น้ำหนัก 2.5 คะแนน (เชิงปริมาณ 2 คะแนน และพัฒนาการ 0.5 คะแนน)

คำอธิบาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ หมายถึงกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางซึ่งการเรียนรู้ศิลปะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

1. เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ (2 คะแนน)

ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับดี ในระดับชั้น ป.6

2. เกณฑ์การพิจารณาพัฒนาการ (0.5 คะแนน)

2.1 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะระดับดี ในระดับชั้น ป.6 สูงขึ้นหรือคงคะแนนอยู่ในช่วงระดับดีมาก (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) คะแนนที่ได้ 0.5 คะแนน

2.2 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะระดับดี ในระดับชั้น ป.6 คงที่ คะแนนที่ได้ 0.25 คะแนน

2.3 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะระดับดี ในระดับชั้น ป.6 ลดลง หรือคงค่าร้อยละเฉลี่ยที่ 0.00 คะแนนที่ได้ 0 คะแนน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะระดับดี ในระดับชั้น ป.6

ตัวบ่งชี้ที่ 5.7 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในระดับชั้น ป.6

น้ำหนัก 2.5 คะแนน (เชิงปริมาณ 2 คะแนน และพัฒนาการ 0.5 คะแนน)

คำอธิบายกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หมายถึงกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางซึ่งการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข

1. เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ (2 คะแนน)

ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับดี ในระดับชั้น ป.6

2. เกณฑ์การพิจารณาพัฒนาการ(0.5-คะแนน)

2.1 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับดี ในระดับชั้น ป.6 สูงขึ้นหรือคงคะแนนอยู่ในช่วงระดับดีมาก (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) คะแนนที่ได้ 0.5 คะแนน

2.2 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับดี ในระดับชั้น ป.6 คงที่ คะแนนที่ได้ 0.25 คะแนน

2.3 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับดี ในระดับชั้น ป.6 ลดลงหรือคงค่าร้อยละที่ 0.00 คะแนนที่ได้ 0 คะแนน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับดี ในระดับชั้น ป.6

ตัวบ่งชี้ที่ 5.8 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในระดับชั้น ป.6

น้ำหนัก 2.5 คะแนน (เชิงปริมาณ 2 คะแนน และพัฒนาการ 0.5 คะแนน)

คำอธิบาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึงกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางซึ่งการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วย

พัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณี ความคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

1. เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ (2 คะแนน)

ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับดี ในระดับชั้น ป.6

2. เกณฑ์การพิจารณาพัฒนาการ(0.5 คะแนน)

2.1 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับดี ในระดับชั้น ป.6 สูงขึ้นหรือคงคณอยู่ในช่วงระดับดีมาก (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) คะแนนที่ได้ 0.5 คะแนน

2.2 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับดี ในระดับชั้น ป.6 คงที่ คะแนนที่ได้ 0.25 คะแนน

2.3 สถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับดี ในระดับชั้น ป.6 ลดลงหรือคงค่าร้อยละเฉลี่ยที่ 0.00 คะแนนที่ได้ 0 คะแนน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ผลการทดสอบระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับดี ในระดับชั้น ป.6

ตัวบ่งชี้ที่ 6 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

น้ำหนัก 10 คะแนน

คำอธิบาย ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึงการดำเนินการของสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ประสิทธิภาพการดำเนินการของสถานศึกษา

น้ำหนัก 5 คะแนน (เชิงคุณภาพ 5 คะแนน)

คำอธิบาย ประสิทธิภาพการดำเนินการของสถานศึกษา หมายถึงผลการบริหารการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 5 ข้อ ดังนี้

1. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทุกคนได้รับการพัฒนาในวิชาที่สอนหรือวิชาครูตามที่
คุรุสภากำหนด (ไม่ต่ำกว่า 20 ชม./ปี)
2. สถานศึกษามีการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของครูทุกคนอย่างสม่ำเสมอ
อย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง
3. สถานศึกษามีการประเมินการจัดการเรียนรู้ของครูทุกคนอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อย
ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง
4. สถานศึกษามีการประเมินแบบวัด แบบทดสอบของครูทุกคนทุกภาคการศึกษา
5. สถานศึกษามีการนำผลประเมินจากข้อ 1 – 4 ไปพัฒนาครูแต่ละคนอย่างเป็น
ระบบ

เกณฑ์การพิจารณาเชิงคุณภาพ

พิจารณาจากผลการดำเนินการอย่างมีคุณภาพตามข้อ 1 – 5

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. เอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการดำเนินการอย่างมีคุณภาพตามข้อ 1 – 5
2. แผนการจัดการเรียนรู้และผลการจัดการเรียนรู้ของครู
3. ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง
4. ข้อมูลเชิงประจักษ์จากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู

น้ำหนัก 5 คะแนน (เชิงปริมาณ 5 คะแนน)

คำอธิบาย กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึงครูสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 8 ข้อ ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์
2. การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ทำหายความสามารถของผู้เรียน
3. การออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย
4. การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้
5. การจัดเตรียมและใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้

6. การประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน รวมทั้งการวางเงื่อนไขให้ผู้เรียนประเมินความก้าวหน้าของตนเองและนำมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง

7. การวิเคราะห์ผลการประเมินและนำมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

8. การศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ

พิจารณาจากผลการดำเนินการของครู ตามข้อ 1 – 8

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. เอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการดำเนินการของครูตามข้อ 1 – 8
2. แผนงาน แผนการจัดการเรียนรู้ โครงการ กิจกรรม ที่ครูดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ข้อมูลจากการนิเทศ กำกับติดตามการดำเนินงานของครูตามข้อ 1 – 8
4. สรุปรายงานผลการปฏิบัติงาน
5. ผลจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน
6. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา

น้ำหนัก 5 คะแนน (เชิงคุณภาพ 5 คะแนน)

คำอธิบาย ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา หมายถึงการบริหารจัดการสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพยั่งยืนและต่อเนื่อง

เกณฑ์การพิจารณาเชิงคุณภาพ

ข้อที่ 1 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา
น้ำหนัก 2 คะแนน

คำอธิบาย ประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึงความสำเร็จของการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพตามกรอบที่กฎหมายกำหนด เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุตามจุดหมายของการจัดการศึกษาอย่างคุ้มค่า ตามแนวทางของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ

กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ตลอดจนกฎกระทรวงว่าด้วยการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 หรือระเบียบกฎหมายตามที่ต้นสังกัดกำหนดโดยสามารถจัดระบบบริหารให้มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการให้สามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย เช่น การใช้ระบบบริหารคุณภาพ (PDCA) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นต้น ซึ่งในการบริหารจัดการสถานศึกษา ควรจัดให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดที่มีการแบ่งงานเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

1. ด้านวิชาการ หมายถึงผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น วางแผนงานวิชาการ จัดให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การวัดและประเมินผล การแนะนำ ตลอดจนการประเมินผลการใช้หลักสูตร พัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย จัดหาสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีการพัฒนางานวิชาการอย่างมีส่วนร่วม โดยใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพภายในและใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นเครื่องมือสนับสนุนการดำเนินงาน

2. ด้านงบประมาณ หมายถึงผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบการบริหารงบประมาณที่คล่องตัว โปร่งใสตรวจสอบได้ บริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน จัดภารกิจให้ครอบคลุมกับการเสนอของงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การบริหารการเงิน/บัญชี พัสดุและสินทรัพย์ การตรวจสอบติดตามและประเมินผล และรายงานการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม รณรงค์ให้บุคลากรมีความประหยัดและใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่าเป็นไปตามที่ระเบียบกฎหมาย หรือตามที่ต้นสังกัดกำหนด

3. ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึงผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีแผนการบริหารบุคลากรอย่างเป็นระบบในด้านการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหา การมอบหมายงาน การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้ปฏิบัติตามระเบียบวินัยมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ มีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคลากร

4. ด้านการบริหารทั่วไป หมายถึงผู้บริหารจัดให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ครอบคลุมและเพียงพอเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และต่อกรนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนการบริหารจัดการศึกษาและพัฒนาองค์กรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบุคลากร ผู้เรียน งานธุรการ งานอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมและอุปกรณ์ การประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา พร้อมทั้งมีระบบการกำกับติดตาม และการรายงานผลการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับสถานศึกษา

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีเป้าหมาย พันธกิจ วิสัยทัศน์ที่ครอบคลุมการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน
2. แผนปฏิบัติงานประจำปีที่สุดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของแต่ละปี
3. ปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีที่สุดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของแต่ละปี
4. รายงานการประชุมที่แสดงถึงการนำผลจากการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือคณะกรรมการบริหารอื่นๆ เช่น คณะกรรมการบริหารหลักสูตร เป็นต้น มาสื่อสารกับบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ
5. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของแต่ละปี
6. สรุปแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่สรุปให้เห็นถึงผลของการจัดกิจกรรมว่าบรรลุตามเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
7. สรุปผลประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
8. วารสาร/จุลสาร หรือสื่ออื่นๆ ที่มีการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสถานศึกษาไปสู่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
9. สารสนเทศของสถานศึกษาที่แสดงถึงข้อมูลในภาพรวมของการบริหารจัดการในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป
10. ผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา
11. ผลจากการสังเกตในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
12. ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ข้อที่ 2 ประสิทธิภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

น้ำหนัก 1 คะแนน

คำอธิบาย ประสิทธิภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ ตั้งแต่การได้มาของคณะกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการ และกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2546 และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ดังนี้

1. องค์ประกอบและการได้มาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเอกลักษณ์ นโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา
3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
5. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
6. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพและได้มาตรฐาน
7. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการเด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
8. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา
9. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชาติ
10. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น
11. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน
12. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินงานตามระเบียบ
13. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง และให้ผู้บริหารสถานศึกษารายงานผลการประชุมต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่งภายใน 15 วัน นับแต่วันที่มีการประชุม

14. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 รับผิดชอบและพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. เอกสาร/หลักฐาน ที่แสดงการได้มาและองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เอกสาร/หลักฐาน ที่แสดงรายละเอียดการกำหนดหรือทบทวนนโยบายการกำกับดูแลสถานศึกษา รวมทั้งทบทวนกรอบทิศทาง การดำเนินงานของสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. เอกสาร/หลักฐาน ที่แสดงรายละเอียดการดำเนินการตามระบบการกำกับดูแลสถานศึกษา โดยมีเอกสาร/หลักฐาน/รายงานหรือบันทึกการประชุมที่แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้มีกระบวนการที่เป็นรูปธรรมในการจัดการเพื่อให้เกิดการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา

4. เอกสาร/หลักฐาน ที่แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการติดตามผลการดำเนินงานสำคัญ เช่นระบบในด้านนโยบายและแผน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการเงินและงบประมาณ โดยเฉพาะการดำเนินงานตามภารกิจหลักของสถานศึกษาที่เป็นมติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. เอกสาร/หลักฐาน ที่แสดงให้เห็นถึงนโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดให้มีระบบการประเมินตนเอง และมีการดำเนินงานตามระบบนั้น

6. รายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. รายงานการสังเคราะห์มติ/นโยบาย รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

8. ผลการสำรวจความพึงพอใจเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสถานศึกษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

9. ผลการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ข้อที่ 3 บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

น้ำหนัก 2 คะแนน

คำอธิบาย บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีความสะอาด ถูกสุขลักษณะ และสวยงาม ดังต่อไปนี้

1. สะอาด

สะอาด หมายถึงไม่รก มีระเบียบ รักรักษาใช้สะดวก

2. สุขลักษณะ

สุขลักษณะ หมายถึงสะอาด ปลอดภัย ไร้มลภาวะ สุขกายสบายใจ เป็นมิตร
ต่อสิ่งแวดล้อม

3. สวยงาม

สวยงาม หมายถึงมีการจัดแต่งอาคาร สภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสม
สอดคล้องกับพื้นที่แวดล้อม ไม่สิ้นเปลือง และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. เอกสาร หลักฐาน แผนการบริหารจัดการเกี่ยวกับสถานที่
2. การสังเกต สภาพแวดล้อม
3. การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 8 พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด
น้ำหนัก 5 คะแนน (เชิงปริมาณ 2.5 คะแนน และพัฒนาการ 2.5 คะแนน)

คำอธิบาย พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด
หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระบบ
หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อที่ 14 ระบุว่า “กำหนดให้
สถานศึกษาชั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ
การประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน” ที่ยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของ
หน่วยงานต้นสังกัด ทั้งนี้สถานศึกษาจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในที่ครอบคลุมตัวบ่งชี้ตาม
กฎกระทรวงฯ ซึ่งผลการประเมินคุณภาพภายในจากต้นสังกัดจะสามารถสะท้อนประสิทธิผลของ
คุณภาพการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษาได้

1. เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ (2.5 คะแนน)

ผลการประเมินคุณภาพภายในโดยต้นสังกัด หมายถึงค่าเฉลี่ยของคะแนนผลการ
ประเมินคุณภาพภายในของต้นสังกัดทุกมาตรฐาน

ใช้คะแนนเฉลี่ยผลการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของ
สถานศึกษาจากต้นสังกัดที่เป็นการประเมินคุณภาพภายในของต้นสังกัดทุกมาตรฐานปีล่าสุด

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. เอกสาร หลักฐานที่สะท้อนการดำเนินงานตามกฎกระทรวงฯ
2. ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาจากต้นสังกัด
3. ผลการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง

2. เกณฑ์การพิจารณาพัฒนาการ (2.5 คะแนน)

พัฒนาการของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ครอบคลุมการดำเนินงานตามกฎกระทรวงฯ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ครูและบุคลากรทางการศึกษา หลักสูตร/ตำรา วิธีการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการศึกษา)
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา
3. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. จัดระบบบริหารและสารสนเทศตามระบบบริหารคุณภาพ (PDCA)
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

พิจารณาจากคุณภาพการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาข้างต้น 3 ปีซ้อนหลัง

กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์

ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ หมายถึงตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลผลิตตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา รวมถึงความสำเร็จตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผล สะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสถานศึกษา โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ (ค่าน้ำหนัก 10 คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ 9 ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา

น้ำหนัก 5 คะแนน (เชิงคุณภาพ 5 คะแนน)

คำอธิบาย ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง สถานศึกษา หมายถึงผลผลิตเป็นไปตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธ กิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษาซึ่งกำหนดไว้เป็นข้อมูลเบื้องต้นและเป็นข้อตกลง ร่วมกันระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งกำหนดให้ เป็นอัตลักษณ์ของผลผลิตของสถานศึกษา โดย สมศ.จะประเมินตามอัตลักษณ์ของผลผลิตที่ สถานศึกษากำหนด

เกณฑ์การพิจารณาเชิงคุณภาพ

1. ผู้บริหาร ครู บุคลากร ชุมชนและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติงานด้านผลผลิตโดยระบุเป้าหมายและกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ และพันธกิจการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

2. มีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และบุคลากรในการปฏิบัติตามกลยุทธ์ด้านผลผลิตที่กำหนดอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และบุคลากรไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ

3. มีการประเมินความพึงพอใจด้านผลผลิตของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

4. ผลการดำเนินงานด้านผลผลิตบรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถานศึกษา

5. ผลการดำเนินงานด้านผลผลิตเกิดผลกระทบที่ดีต่อสถานศึกษาและเป็นที่ยอมรับของชุมชน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. ปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา รวมทั้งแผนกลยุทธ์และแผนการปฏิบัติงานประจำปีด้านผลผลิตของสถานศึกษาที่ได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

2. แผนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในด้านผลผลิตที่ได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

3. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีที่ได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานและผลสำเร็จของการดำเนินงานด้านผลผลิตที่สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา

4. หลักฐานการได้รับการยอมรับ การได้รับรางวัลหรือการได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดีในการขับเคลื่อนอัตลักษณ์ เช่น โล่รางวัล ใบประกาศเกียรติคุณ เกียรติบัตร หนังสือเชิดชูเกียรติ เป็นต้น

5. ผลการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 10 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

น้ำหนัก 5 คะแนน (เชิงคุณภาพ 5 คะแนน)

คำอธิบาย ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา หมายถึง ผลการดำเนินงานที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ตามจุดเน้นและจุดเด่นของ

สถานศึกษา เช่นจุดเน้นหรือจุดเด่นด้านกีฬา ศาสนา ภาษา สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และ วิชาการ เป็นต้น

เกณฑ์การพิจารณาเชิงคุณภาพ

1. ผู้บริหาร ครู บุคลากร ชุมชนและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนด จุดเน้น จุดเด่น ของสถานศึกษา รวมทั้งกำหนดแผนปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับการเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษา

2. มีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และบุคลากรในการปฏิบัติตาม แผนปฏิบัติงานที่กำหนดอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และบุคลากรไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 มีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง

3. มีการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี

5. สถานศึกษามีจุดเน้น หรือจุดเด่น ตามที่กำหนด และได้รับการยอมรับจาก องค์กรภายนอกสถานศึกษา

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. เอกสารหลักฐานที่แสดงให้เห็นการกำหนดจุดเน้น หรือจุดเด่น ของ สถานศึกษา

2. แผนกลยุทธ์ แผนการปฏิบัติงานประจำปี รวมทั้งแผนพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาที่สอดคล้องกับจุดเน้น หรือจุดเด่นของสถานศึกษาที่ได้รับการเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษา

3. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีที่ได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการ สถานศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานและผลสำเร็จของการดำเนินงานตามจุดเน้น หรือ จุดเด่นของสถานศึกษาที่กำหนด หรือผลการดำเนินงานและผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจน ถือเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษาที่ได้รับการยอมรับ

4. เอกสารหลักฐานการได้รับการยอมรับ การได้รับรางวัล หรือการได้รับการยก ย่องว่าเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี เช่น โฉรางวัล ใบประกาศเกียรติคุณ เกียรติบัตร หนังสือเชิดชู เกียรติ เป็นต้น

5. ผลการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม

ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม หมายถึงตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อร่วมกันชี้แนะ ป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมตาม นโยบายของรัฐ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนตามกาลเวลาและปัญหาสังคมที่เปลี่ยนไป โดยมีเป้าหมายที่ แสดงถึงความเป็นผู้นำสังคม อาทิ การรักชาติ การบำรู้งศาสนาและเทิดทูนพระมหากษัตริย์ การ ส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา ปฏิบัติเป็นแบบอย่าง การสร้างสังคมสันติสุขและความปรองดอง การส่งเสริมความร่วมมือในกรอบ ประชาคมอาเซียน การส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม พลังงาน เศรษฐกิจ สุขภาพ ค่านิยม จิตสาธารณะ และความประหยัด รวมทั้งการแก้ปัญหาสังคม อาทิ ความขัดแย้ง อุบัติภัย และสิ่งเสพติด เป็นต้น ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ (ค่าน้ำหนัก 10 คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา

น้ำหนัก 5 คะแนน (เชิงคุณภาพ 2 คะแนน และพัฒนาการ 3 คะแนน)

คำอธิบาย ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการกำหนดมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาใน สถานศึกษาและ/หรือ ชุมชนรอบสถานศึกษา โดยการดำเนินงานเกิดจากการมีส่วนร่วมทั้งสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม อาจมีการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริไป ประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา

1. เกณฑ์การพิจารณาเชิงคุณภาพ (2 คะแนน)

พิจารณาจากการดำเนินโครงการพิเศษที่สถานศึกษากำหนดเพื่อนำมาปรับปรุง และพัฒนาในการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา และ/หรือชุมชนรอบสถานศึกษา ตามเกณฑ์การ พิจารณาดังนี้

1. มีการดำเนินการโครงการพิเศษ อย่างน้อย 1 โครงการ
2. มีการดำเนินงานตามระบบบริหารคุณภาพ (PDCA)
3. บรรลุเป้าหมายตามแผนการดำเนินงาน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
4. ผู้เรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 มีส่วนร่วมในโครงการพิเศษ

2. เกณฑ์การพิจารณาพัฒนาการ (3 คะแนน)

พิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาที่ดีขึ้นในการแก้ปัญหา เช่น ปัญหา ผู้เรียนที่ด้อยโอกาส ปัญหาผู้เรียนขาดสารอาหาร ปัญหาท้องอืด ปัญหาในชุมชนหรือท้องถิ่น การส่งเสริมการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพตามศักยภาพของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา การเป็นแบบอย่างการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฯลฯ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. โครงการหรือกิจกรรมที่สถานศึกษาได้ดำเนินงาน รวมทั้งความสำเร็จของโครงการหรือกิจกรรม

2. รายงานการประชุมของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

3. รายงานสรุปผลโครงการทุกโครงการ พร้อมแบบประเมินผลโครงการ

4. หลักฐาน เอกสาร ข้อมูลที่แสดงถึงการปฏิบัติ

5. หลักฐาน เอกสาร ข้อมูลที่แสดงถึงการเกิดผลกระทบที่เกิดประโยชน์ สร้างคุณค่าต่อสถานศึกษา และ/หรือชุมชนรอบสถานศึกษา และเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติต่อไป

6. ผลการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

น้ำหนัก 5 คะแนน (เชิงคุณภาพ 5 คะแนน)

คำอธิบาย ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) หมายถึงสถานศึกษามีการกำหนดมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนา เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมีข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด สมศ. และ/หรือ หน่วยงานสนับสนุน เช่น สำนักงบประมาณ สถานประกอบการ เป็นต้น โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มสถานศึกษาที่ต้องยกระดับมาตรฐาน คือสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง ไม่ได้รับการรับรอง

2. กลุ่มสถานศึกษาที่ต้องรักษามาตรฐาน คือสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองได้รับการรับรองและมีผลการประเมินในระดับดีและดีมาก

3. กลุ่มสถานศึกษาที่ต้องพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ คือสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองได้รับการรับรองและมีผลการประเมินในระดับดีมาก

เกณฑ์การพิจารณาเชิงคุณภาพ

พิจารณาจากผลการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาตามแผนการดำเนินงานประจำปี ตามมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนา เพื่อมุ่งไปสู่สถานศึกษาที่มีคุณภาพตามกลุ่มสถานศึกษา ดังนี้

1. มีแผนการดำเนินงานประจำปีตามมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนา เพื่อมุ่งไปสู่สถานศึกษาที่มีคุณภาพตามกลุ่มสถานศึกษาข้างต้น โดยใช้ข้อเสนอแนะจากผลการประเมิน

คุณภาพภายนอกรอบสองและผลการประเมินคุณภาพภายใน (กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่เคยได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองให้ใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในจากต้นสังกัด)

2. มีข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานสนับสนุนทั้งเป็นลายลักษณ์อักษรหรือมีข้อมูลเชิงประจักษ์

3. มีการดำเนินงานตามระบบบริหารคุณภาพ (PDCA)

4. ผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการประจำปี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

5. มีผลกระทบต่อคุณภาพของสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. โครงการหรือกิจกรรมที่สถานศึกษาได้ดำเนินงาน รวมทั้งความสำเร็จของโครงการหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้

2. รายงานการประชุมของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

3. รายงานสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

4. เอกสาร หลักฐาน ข้อมูลที่แสดงถึงการดำเนินงานตามระบบบริหารคุณภาพ (PDCA)

5. เอกสาร หลักฐาน ข้อมูลที่แสดงถึงผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาของสถานศึกษา

6. ผลการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม

โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 คู่อรับผิดชอบการจัดการศึกษาภาคบังคับและประสานส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาสถานศึกษาเอกชนรวมทั้งประสานส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาสถานศึกษาสังกัดอื่นในเขตอำเภอเมืองนครปฐม อำเภอกำแพงแสนและอำเภอดอนตูม ปัจจุบันมี ดร.รังสรรค์ อ้วนวิจิตร เป็นผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยในปีการศึกษา 2557 มีโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 120 คน จำนวน 52 โรงเรียน ดังแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้³³

ตารางที่ 3 ข้อมูลทางกายภาพ จำนวนครู นักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

อำเภอ	จำนวนโรงเรียน (โรงเรียน)	จำนวนครู (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)
เมืองนครปฐม	21	127	1,485
กำแพงแสน	17	118	1,377
ดอนตูม	14	82	1,088
รวม	52	327	3,950

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (นครปฐม : กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, 2556), 8.

โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2 ได้ดำเนินงานตามนโยบายและงานที่สนองนโยบายที่มีมิติความต่อเนื่องแก่จุดบกพร่องและพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าส่งผลสู่นโยบายด้านสังคมของรัฐบาลนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายของสำนักงาน

³³ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (นครปฐม : กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, 2556), 8.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมจำนวน 4 อำเภอได้แก่ อำเภอนครชัยศรี อำเภอสามพราน อำเภอบางเลน และอำเภอพุทธมณฑล ปัจจุบันมีนายทวีพล แพเรือง เป็นผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยในปีการศึกษา 2557 มีโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 120 คน จำนวน 46 โรงเรียน ดังแสดงในตารางที่ 2 ดังนี้³⁴

ตารางที่ 4 ข้อมูลทางกายภาพ จำนวนครู นักเรียน ของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

อำเภอ	จำนวนโรงเรียน (โรง)	จำนวนครู (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)
นครชัยศรี	8	40	682
บางเลน	26	99	1,539
สามพราน	10	42	636
พุทธมณฑล	2	15	183
รวม	46	196	2,940

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2, แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (นครปฐม : กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2, 2556), 29.

³⁴ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2, แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (นครปฐม : กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2, 2556), 28-29.

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ไพฑูรย์ บัวชิต ได้ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 และเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ ผลการศึกษาพบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดคือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักการมีส่วนร่วมตามลำดับ ส่วนการเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ พบว่า ทั้งโดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05³⁵

อภิญา แก้วชื่น ได้ศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาลและการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาลและการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่านภาระงาน 4 งาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ บุคลากร บริหารทั่วไป โดยใช้หลักธรรมาภิบาล 6 ประการ ได้แก่ นิติธรรม คุณธรรม ความรับผิดชอบ ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม ความคุ้มค่า และใช้หลักการพัฒนาที่ยั่งยืน 4 ประการ ได้แก่ การสร้างยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาอย่างรอบด้าน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ การสร้างองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง และการมีวัฒนธรรมองค์กรเพื่อการพัฒนา³⁶

วิรัตน์ รัตน์มณี ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตตรวจราชการที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักนิติธรรม พบว่าทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นทั้งสองกลุ่ม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

³⁵ ไพฑูรย์ บัวชิต, “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2550), 148 - 153.

³⁶ อภิญา แก้วชื่น, “รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาลและการพัฒนาที่ยั่งยืน” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาดุขภูบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2550), 323-326.

2) หลักคุณธรรม พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นทั้งสองกลุ่ม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) หลักความโปร่งใส พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) หลักการมีส่วนร่วม พบว่ากลุ่มผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นทั้งสองกลุ่ม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) หลักความรับผิดชอบ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นทั้งสองกลุ่ม พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 6) หลักความคุ้มค่า พบว่าทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นทั้งสองกลุ่ม พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05³⁷

ศรีพัชรา สิทธิกำจร แก้วพิจิตร ได้ศึกษาหลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผลการศึกษาพบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ 1) หลักความรับผิดชอบ 2) หลักนิติธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความคุ้มค่า 5) หลักความมั่นคง 6) หลักความมีส่วนร่วม 7) หลักคุณธรรม และ 8) หลักการใช้อำนาจหน้าที่ การใช้หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 8 องค์ประกอบ มีความเหมาะสมเป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สอดคล้องตามขอบข่ายการวิจัย³⁸

บรรจง เจริญสุข ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน ผลการศึกษาพบว่าสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน สะท้อนให้เห็นถึงการขาดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารทั้งทางด้านการบริหารวิชาการ การบริหาร

³⁷ วิรัตน์ รัตนมณี. “การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตตรวจราชการที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550), 147-165.

³⁸ ศรีพัชรา สิทธิกำจร แก้วพิจิตร, “หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2551), 147-156.

งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ส่วนรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงในระดับมากและมากที่สุดทุกข้อ³⁹

ดัสกรณั เพชรดี ได้ศึกษาการบริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของผู้บริหาร ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของผู้บริหาร ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการบริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี พบว่าผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ที่มีวุฒิทางการศึกษา และความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีหรือเทียบเท่า แตกต่างกับผู้ที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับธรรมาภิบาลปานกลางแตกต่างกับผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับธรรมาภิบาลระดับมาก ส่วนผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ที่มีเพศ ตำแหน่ง ขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและการใช้หลักธรรมาภิบาลในชีวิตประจำวันแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน⁴⁰

สุรศักดิ์ จงจิต ได้ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า 1) การวางแผนทรัพยากรมนุษย์พบว่า สภาพที่ปฏิบัติระดับมาก คือการวางแผนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ระยะปานกลาง 2-3 ปี มีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้ที่รับผิดชอบในการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ของสถานศึกษา 2) การสรรหาและการคัดเลือก พบว่าสภาพการปฏิบัติระดับมาก คือเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลพิจารณาจากประสบการณ์การทำงาน ผู้อำนวยการสถานศึกษาพิจารณาจัดบุคคลเข้าปฏิบัติใน

³⁹ บรรจง เจริญสุข, “การพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน,”วารสารวิจัยมหาวิทยาลัย มข. 9, 1 (มกราคม – มีนาคม 2552): 108 - 119.

⁴⁰ ดัสกรณั เพชรดี, “การบริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของผู้บริหาร ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2551), 103-116.

ตำแหน่งต่างๆ คำนึงถึงความรู้ความสามารถ การส่งเสริมให้บุคลากรใหม่สามารถปรับตัวเข้ากับหน่วยงาน หัวหน้างานแนะนำให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงาน และการกำหนดเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากรใหม่ 3) การฝึกอบรมและพัฒนา พบว่าสภาพที่ปฏิบัติระดับมาก คือการกำหนดเป้าหมายการฝึกอบรมและพัฒนา การสรุปรายงานนำเสนอต่อผู้บริหารหลังจากที่ส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมและพัฒนาจากภายนอก 4) การจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการ พบว่าสภาพที่ปฏิบัติระดับมาก คือการดำเนินการเพื่อให้บุคลากรเข้าใจแนวทางการปฏิบัติในการขอรับสวัสดิการ การแจ้งเวียนให้บุคลากรทุกคนทราบ สวัสดิการของบุคลากรที่ได้รับจากสถานศึกษาหลังจากที่มีการถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคใต้ ความรวดเร็วการขอรับสวัสดิการ การจัดสวัสดิการให้แก่บุคลากรด้านการรักษาพยาบาล 5) การประเมินผลการปฏิบัติงาน พบว่าสภาพที่ปฏิบัติระดับมาก คือการวางแผนประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการในการกำหนดหลักการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ชัดเจน การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินผลการปฏิบัติงาน 6) ความปลอดภัยและสุขภาพ พบว่าสภาพที่ปฏิบัติระดับมากคือการดูแลสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากร การดูแลเรื่องความปลอดภัยในสถานศึกษา การตรวจสอบและซ่อมแซมอาคารที่อาจก่อให้เกิดอันตรายอยู่เสมอ การเข้าพบผู้บริหารสถานศึกษาได้โดยตรงเมื่อเกิดความคับข้องใจ 7) แรงงานสัมพันธ์ พบว่าสภาพที่ปฏิบัติระดับมาก คือการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษาโดยใช้กิจกรรมความรักความสามัคคีของบุคลากรภายในสถานศึกษา การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษากับชุมชน การสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ความร่วมมือที่สถานศึกษาต้องการจากชุมชน⁴¹

วินัย ปานแดง ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและหลักธรรมาภิบาลที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและหลักธรรมาภิบาลส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และหลักธรรมาภิบาลที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา มี 10 องค์ประกอบ คือการสื่อสาร การดูแลให้อำนาจ การมีวิสัยทัศน์ การทำงานเป็นทีม ความคิด

⁴¹ สุรศักดิ์ จงจิต, “สภาพปัญหาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคใต้” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552), 197-203.

สร้างสรรค์ บุคลิกภาพ การมีส่วนร่วม ความโปร่งใส และความคุ้มค่า 3) รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง⁴²

ปรีดา พรหมดี ได้ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนชุมชนศรีจอมทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนชุมชนศรีจอมทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ผลการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า ได้ดำเนินงานตามระเบียบกฎหมาย และการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ คือหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ในการบริหารวิชาการ งบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหารทั่วไป สำหรับปัญหาที่ส่วนน้อยได้เสนอไว้คือ บุคลากรมีมากดูแลไม่ทั่วถึง และต้องชี้แจงให้บุคลากรเข้าใจ เมื่อไปชุมกลับมาแล้ว⁴³

กัมปนาท วัชรนาคม ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 – 2 ผลการศึกษา พบว่าสภาพความเข้มแข็งในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 – 2 ปรากฏผลดังนี้ 1) ระดับการปฏิบัติในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักความคุ้มค่า และหลักความโปร่งใส 2) ระดับความสำเร็จในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม และหลักความคุ้มค่า โดยมีระดับการปฏิบัติและระดับความสำเร็จสูงกว่าเกณฑ์ที่ได้จากโรงเรียนในพื้นที่ในเขตตะวันออก รูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่นำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 – 2 ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 13 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างความตระหนัก 2) การกำหนดความรับผิดชอบ 3) การมีส่วนร่วม 4) การทำงานเป็นทีม 5) การจัดการความรู้ 6) การวิเคราะห์ 7) การอำนวยความสะดวก 8) การสร้างความสัมพันธ์

⁴² วินัย ปานแดง, "ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและหลักธรรมาภิบาลที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนมัธยมศึกษา" วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 4, 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2553): 162.

⁴³ ปรีดา พรหมดี, "การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนชุมชนศรีจอมทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2553), 47-56.

9) การสร้างวินัย 10) การสร้างค่านิยม 11) การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี 12) การเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้อำนวยการโรงเรียน 13) การให้ขวัญกำลังใจ⁴⁴

พัชรินทร์ นาคไพจิตร ได้ศึกษาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครนครสวรรค์ พบว่าเนื่องจากจากระบบอุปถัมภ์กับระบบราชการมักจะแยกจากกันไม่ออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งราชการส่วนท้องถิ่น ด้านคุณภาพของบุคลากร ความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ของประชาชนในท้องถิ่นยังมีน้อย วุฒិการศึกษาที่สถานศึกษาต้องการส่วนใหญ่เป็นวุฒิที่ขาดแคลน เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ พนักงานครูที่มีวุฒิเหล่านี้เมื่อเกษียณอายุราชการแล้ว หน่วยงานยังสรรหามาทดแทนไม่ได้ และระบบการติดตามผลด้านบริหารงานบุคคลมีเพียงการประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการปฏิบัติงานปีละ 2 ครั้งเท่านั้น แนวทางการพัฒนาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครนครสวรรค์สรุปได้ว่า ควรรับพนักงานครูที่มีวุฒิตรงกับตำแหน่งที่ต้องการ การแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพของบุคลากร ควรเน้นการให้สนับสนุนส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มากขึ้น ให้บุคคลผู้มีความรู้ความชำนาญได้ปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถ ผู้ปฏิบัติงานมีความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่ การส่งเสริมให้มีขวัญกำลังใจที่ดีและมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ประสิทธิภาพของงานดีขึ้น โดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเพื่อให้การบริหารทรัพยากรมนุษย์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล⁴⁵

กิจเกื้อ ส่งกลิ่น ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มค่ายพระเจ้าตากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มค่ายพระเจ้าตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) เปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มค่ายพระเจ้าตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มค่ายพระเจ้าตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3)

⁴⁴ กัมปนาท วัชรธนาคม, “ การพัฒนารูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 – 2 ” (ดุขนิพนธ์ ปริญญาดุขนิพนธ์ิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553), 238-254.

⁴⁵พัชรินทร์ นาคไพจิตร, “ การทรัพยากรมนุษย์ตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครนครสวรรค์ ” (รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2553), 36-37.

การวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มค่ายพระเจ้าตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่า การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มค่ายพระเจ้าตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ⁴⁶

ดุจดาว จิตใส ได้ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 ผลการวิจัยสรุปว่า 1) การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁴⁷

เกษมศรี จาตุรพันธ์ ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาครอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวมและแยกพิจารณาในแต่ละด้าน 2) ธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและแยกพิจารณาในแต่ละด้าน 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร โดยภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁴⁸

ปิยะพงษ์ โพธิ์มี ได้ศึกษาการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

⁴⁶ กิจเกื้อ สงกลิ่น, “การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มค่ายพระเจ้าตากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1” (งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554), 88-98.

⁴⁷ ดุจดาว จิตใส, “การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5” *การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร* 2, 1 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2554): 124.

⁴⁸ เกษมศรี จาตุรพันธ์, “การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554), 80-84.

เขต 8 พบว่า 1) การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก 3) การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัศึกษากับความพึงพอใจของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁴⁹

สุคนธ์ มณีรัตน์ ได้ศึกษาการบริหารทรัพยากรมนุษย์กับรูปแบบความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐมโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยคือ การจัดหาบุคคลเข้าทำงาน การจัดรูปแบบองค์การ การฝึกอบรมและการพัฒนา การบริหารผลการปฏิบัติงาน รางวัลและสิทธิประโยชน์ 2) รูปแบบความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรโรงเรียนสาธิตจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือความผูกพันทางความรู้สึก ความผูกพันที่เป็นปทัสถาน ความผูกพันแบบต่อเนื่อง 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรมนุษย์กับรูปแบบความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁵⁰

ปริญญาดา กาพย์ตุ้ม ได้ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผา-เทพพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 6 ได้สรุปผลการวิจัยว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผา-เทพพนมเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 พบว่าสถานศึกษาได้ใช้หลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ประการโดยหลักนิติธรรมได้บริหารงานตามกฎระเบียบ ข้อบังคับด้านหลักคุณธรรมได้บริหารงานอย่างมีศีลธรรมสร้างความยุติธรรมปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณด้านหลักความโปร่งใสได้บริหารงานในโครงสร้างการบริหารงานทั้ง

⁴⁹ ปิยะพงษ์ โพธิ์มี, “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554), 119-122.

⁵⁰ สุคนธ์ มณีรัตน์, “การบริหารทรัพยากรมนุษย์กับรูปแบบความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554), 90-94.

4 กลุ่มงานคือ กลุ่มงานบริหารวิชาการ กลุ่มงานบริหารงบประมาณ กลุ่มงานบริหารงานบุคคล และกลุ่มงานบริหารงานทั่วไป โดยมีการควบคุมกำกับดูแลและตรวจสอบได้ ด้านหลักความมีส่วนร่วมได้บริหารงานอย่างมีส่วนร่วมในการบริหารและการตัดสินใจทั้งครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา บุคคลในชุมชนรวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน ด้านหลักความรับผิดชอบได้บริหารงานบนพื้นฐานข้อมูลที่ถูกต้องยอมรับผลดีและผลเสียจากการปฏิบัติงานอย่างรับผิดชอบมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง และด้านหลักความคุ้มค่าได้บริหารงานโดยการจัดสรรและการใช้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างคุ้มค่ารวมทั้งการใช้ทรัพยากรได้อย่างรู้คุณค่า โดยการส่งเสริมการสนับสนุนการรณรงค์การใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด⁵¹

พีรียา เมฆโต ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาเอกชน ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) บุคลากรในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีความพึงพอใจในภาพรวมปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนระดับมาก ยกเว้นเงินเดือนอยู่ในระดับปานกลาง 3) สภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยภาพรวม และรายปัจจัยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁵²

วุฒิชัย ประชัน ได้ศึกษาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 6 หลักในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

⁵¹ปริญญาดา กาศย์ตุ้ม, “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผา-เทพพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2555), 62-75.

⁵²พีรียา เมฆโต, “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาเอกชน” (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ,2554), 85-88.

ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ด้านหลักคุณธรรมอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านความรับผิดชอบ ส่วนค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม 2) ผลการศึกษาผลการเปรียบเทียบการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีความคิดไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน 3) ผลการศึกษาผลการเปรียบเทียบการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านนิติธรรมและด้านหลักความคุ้มค่ามีความคิดเห็นที่แตกต่าง 4) ผลการศึกษาผลการเปรียบเทียบการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในส่วนใหญ่แต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านคุณธรรมและด้านความรับผิดชอบ มีความคิดเห็นที่แตกต่าง⁵³

สุภาวดี อินทรชาติ ได้ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 5 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) การเปรียบเทียบสภาพการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาและขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่ทำงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกี่ยวกับด้านความโปร่งใส⁵⁴

⁵³วุฒิชัย ประชัน, “หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2” (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554), 118-127.

⁵⁴สุภาวดี อินทรชาติ, “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 5” (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2555), 95-97.

สุภาพร คำสำแดง ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ผลการศึกษาสรุปว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 พบว่าผู้บริหารมีการรับรู้ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้แก่ หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า หลักคุณธรรม หลักนิติธรรมและหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งครูมีการรับรู้ต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้แก่ หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า หลักคุณธรรม และหลักการมีส่วนร่วม 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ที่มีประสบการณ์การทำงานและลักษณะสถานศึกษาต่างกันผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่มีประสบการณ์การทำงานและลักษณะสถานศึกษาต่างกัันมีระดับการรับรู้ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 21ปีขึ้นไปจะมีระดับการรับรู้มากที่สุดรองลงมาคือ ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปีและผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปีผู้บริหารและครูในโรงเรียนในฝันจะมีระดับการรับรู้มากที่สุดรองลงมาคือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลและผู้บริหารและครูในโรงเรียนทั่วไปมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารและกับลักษณะสถานศึกษามีปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าประสบการณ์การทำงานและลักษณะสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา⁵⁵

ปิยวรรณ กระทงยาม ได้ศึกษาการประเมินอภีมาณคุณภาพภายนอกกรอบสามของ สมศ. ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินอภีมาณรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของ สมศ. โรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชลบุรี ภาพรวมคุณภาพรายงานอยู่ในระดับดีเยี่ยม การสังเคราะห์ผลการประเมินพบว่าระดับ

⁵⁵สุภาพร คำสำแดง, “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24,” (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556), 93-97.

กลุ่มตัวบ่งชี้และระดับตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดี จุดอ่อนคือนักเรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียน จุดที่ควรพัฒนาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ข้อเสนอแนะคือควรยกระดับผลการทดสอบระดับชาตินวัตกรรมหรือการปฏิบัติที่ดีของสถานศึกษา⁵⁶

เสาวนิทย์ ชุมศรี ได้ศึกษาเรื่องสภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับสภาพการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านโดยเรียงลำดับคือ กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ และกลุ่มมาตรการส่งเสริมตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁵⁷

นงลักษณ์ พอร์เตอร์, วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์ และ พรภวิชัย มนตร์วัชรินทร์ ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$ และ 4.25 ตามลำดับ) 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ คือ ปัจจัยความชัดเจนของยุทธศาสตร์ ปัจจัยความพร้อมของระบบงาน ปัจจัยการมีส่วนร่วมของครู เจ้าหน้าที่ และปัจจัยค่านิยมและวัฒนธรรมสถานศึกษา ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการของผู้บริหาร

⁵⁶ปิยวรรณ กระจ่างยาม, “การประเมินนิยามคุณภาพภายนอกของ สมศ. ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชลบุรี” (วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัดผล และสถิติการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556), 119-112.

⁵⁷เสาวนิทย์ ชุมศรี, “สภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6” (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556), 85-87.

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁵⁸

งานวิจัยต่างประเทศ

คิมเมท (Kimmet) ได้ศึกษาเรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในระบอบการเมืองการปกครองในอาเซียน 4 ประเทศงานวิจัยนี้พบว่าในประเทศที่พัฒนาแล้วหลักธรรมาภิบาลได้ถูกนำไปใช้ในเชิงของกลยุทธ์ทางการเมืองมากกว่าการนำเนื้อหาสาระไปประยุกต์ใช้ในเชิงนโยบายโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิจัยนี้เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 4 ประเทศนี้ได้แก่ ฟิลิปปินส์ ไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซียโดยพิจารณาเป็นประเทศไปและเปรียบเทียบกับกรณีศึกษาโดยศึกษาว่าประเทศเหล่านี้มีการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้อย่างไรบ้างรวมไปถึงการมีส่วนร่วมของหลักธรรมาภิบาลในการเลือกตั้งในปี 2004 ซึ่งพบว่าหลักธรรมาภิบาลได้ถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวางและเป็นประเด็นสำคัญในการปฏิรูประบบการปกครองนอกจากนี้ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้กล่าวมานี้ยังได้เรียนรู้ในการนำหลักธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาการเมืองการปกครองโดยเน้นการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้พัฒนาบ้านเมืองโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพที่ บ้านเมืองมีความไม่แน่นอนและเศรษฐกิจฝืดขันเพื่อเป็นรูปแบบและเป็นแนวทางในการบริหารประเทศใหม่ๆ เนื่องจากหลักธรรมาภิบาลช่วยสนับสนุนการเมืองการปกครองซึ่งแนวคิดของหลักธรรมาภิบาลมีที่มาจากชาติตะวันตกซึ่งก่อให้เกิดรูปแบบการบริหารใหม่ๆ และก่อให้เกิดการพัฒนาทางประชาธิปไตยซึ่งนั่นคือหนึ่งในจุดประสงค์สำคัญของหลักธรรมาภิบาลนั่นเอง⁵⁹

แม็คมิลแลน (McMillan) ได้ทำการศึกษาเรื่องการกระจายอำนาจนโยบายทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศกานา ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาระดับประถมศึกษาของประเทศไทย ได้มีการพัฒนามากขึ้นเรื่อยๆ โดยมีการนำนโยบายภายใต้การใช้หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดการศึกษา แต่ผลการศึกษาพบว่าการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

⁵⁸ นางลักษณ์ พอร์เตอร์ , วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์ และ พรภวิชัย มนตร์วีชรินทร์, "ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและหลักธรรมาภิบาลที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานโรงเรียนมัธยมศึกษา," วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น 8, 4 (ตุลาคม - ธันวาคม 2557): 65.

⁵⁹ Philip Kimmet, "The Politic of Good Governance in the Asean 4" (Master's Thesis. Griffith : Griffith University, 2005), 32.

เพราะว่าอำนาจในการตัดสินใจยังคงอยู่ที่การบริหารส่วนกลางและรัฐบาลขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง⁶⁰

เลวิส (Lewis) ได้ศึกษาการกำกับดูแลในด้านการศึกษา : การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานผลการวิจัยพบว่าการกำกับดูแลกิจการที่ดี สามารถใช้เป็นจุดเริ่มต้นที่จะยกผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ในการให้บริการในการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงเป็นมาตรฐาน เป็นวิธีการในการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาคือ งบประมาณ และการจัดการทรัพยากร, ทรัพยากรมนุษย์⁶¹

อินเดรียนาวาตี (Indrianawati) ได้ศึกษาผลกระทบของความเป็นผู้นำในการจัดการประสิทธิภาพการกำกับดูแลกิจการที่ดี และความพึงพอใจทั้งภายในและภายนอกในหลักสูตรการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า 1) ความเป็นผู้นำมีผลต่อการจัดการประสิทธิภาพการทำงานอย่างมีนัยสำคัญ 2) ความเป็นผู้นำมีผลต่อการกำกับดูแลที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ความเป็นผู้นำมีผลต่อความพึงพอใจภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4) ประสิทธิภาพการทำงานมีผลต่อความพึงพอใจภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 5) การกำกับดูแลที่ดีมีผลต่อความพึงพอใจภายนอก 6) ความพึงพอใจภายในไม่ได้ส่งผลต่อความพึงพอใจภายนอก⁶²

โคแซก (Kosack) ได้ศึกษาการการคาดการณ์การดำเนินการหลักธรรมาภิบาลขององค์กรทางการเมืองและนโยบายการศึกษาของไต้หวัน, กาน่า, และบราซิล ผลการศึกษาพบว่า กฎูแจสำคัญในการดำเนินการส่วนใหญ่อยู่ที่การวางนโยบายทางการศึกษาซึ่งรัฐพยายามที่จะวางระบบทางการศึกษาโดยนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และพยายามที่จะให้ครอบคลุมทุกระดับ ตลอดจนโรงเรียนทุกโรงเรียน, ครู, ระบบการสอบ, ค่าธรรมเนียม

⁶⁰Leah K Mcmillan, *A misguided curriculum: Decentralized education policy in Ghana's primary school system* (M.A., Saint mary's University (Canada), 2007), 103-111.

⁶¹Maureen Lewis, *Governance in Education: Raising Performance*. (University of Sussex and World Bank, 2009)

⁶²Usman Indrianawati, "The effect of leadership on performance management , good governance,internal and external satisfaction in study programs," *China-USA Business Review* 9, 5(May 2010): 8.

ทางการศึกษา และข้อจำกัดในการเข้าถึงในระบบการศึกษา และบทบาทในการดำเนินการของโรงเรียนเอกชน⁶³

ฮารูน่า และ แคนน่า (Haruna and Kannae) ได้ศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลสู่การจัดทำหลักสูตรกิจกรรมสาธารณะ กรณีศึกษาของสถาบัน Ghana Institute of Management and Public Administration ซึ่งเป็นการตรวจสอบวิธีการนำหลักสูตรบูรณาการที่ไม่ซ้ำกันในแต่ละท้องถิ่นและในระดับภูมิภาคกับหลักธรรมาภิบาลเข้าด้วยกัน ซึ่งสนับสนุนโดยหน่วยงานระหว่างประเทศหลายแห่ง สามารถสรุปได้โดยการสังเกตเกี่ยวกับวิธีการในการเสริมสร้างจุดแข็งของหลักสูตรและปรับปรุงคุณภาพของการศึกษา ตลอดจนวิธีในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการผลการศึกษามีลักษณะร่วมกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างหลักสูตรของ GIMPA กับมาตรฐานและหลักการซึ่งได้รับการรับรองของ National Association of Schools of Public Affairs and Administration (NASPAA)⁶⁴

สรุป

ธรรมาภิบาล Good Governance เป็นวิธีการที่ดีในการบริหารจัดการองค์กรทั้งทางภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนให้มีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม โปร่งใส ยุติธรรมและตรวจสอบได้ อันจะนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองในด้านต่างๆ และเป็นการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน โดยมีหน่วยงานของรัฐซึ่งก็คือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้นำหลักการและดำเนินการพัฒนาระบบราชการไทยอย่างชัดเจนและต่อเนื่องโดยได้ผลักดันการสร้างระบบราชการไทยให้ เป็นกลไกของรัฐที่สำคัญต่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ด้วยการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทยเพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะข้าราชการให้สามารถเรียนรู้ปรับตัวและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในการอำนวยความสะดวกและการให้บริการประชาชนได้อย่างทันกาล สถาบันพระปกเกล้าได้พัฒนาจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและ

⁶³Stephen Kosack, “Predicting good governance : Political organization and education policymaking in Taiwan, Ghana, and Brazil,” (Ph.D. dissertations, Yale University,2008), accessed May 5, 2015, available from ProQuest <http://search.proquest.com/docview/304393031?accountid=50150>

⁶⁴ Peter F. Haruna, and Lawrence A. Kannae, “ Connecting Good Governance Principles to the Public Affairs Curriculum : The Case of Ghana Institute of Management and Public Administration,” *Journal of Public Affairs Education* 19,3 (Summer 2013):493 – 514.

สังคมที่ดี พ.ศ. 2542 และปรับปรุงเพิ่มเติมตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 จำแนกองค์ประกอบหลักของการบริหารจัดการที่ดีได้ 10 หลักการ ดังนี้

- 1) หลักนิติธรรม
- 2) หลักคุณธรรม
- 3) หลักความโปร่งใส
- 4) หลักการมีส่วนร่วม
- 5) หลักความรับผิดชอบ
- 6) หลักความคุ้มค่า
- 7) หลักการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
- 8) หลักการบริหารจัดการ
- 9) หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- 10) หลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในการกำกับดูแลของรัฐได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ต่างๆ ตลอดจนส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ซึ่งจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำหนดให้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดการนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และจากหมวด 6 เรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพได้กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ซึ่งเป็นหลักประกันได้ว่าสถานศึกษาได้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นที่พอใจจากผู้รับบริการ และเป็นที่ยอมรับในระดับสากลต่อไป

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม 2) เพื่อทราบผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม 3) เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดยใช้โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 และ เขต 2 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 320 คน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย

ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคต่างๆ จากเอกสาร ข้อมูลทางสถิติ รายงานและบทความต่างๆ พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำโครงการวิจัย และเสนอโครงการวิจัยต่อภาควิชาการบริหารการศึกษา เพื่อขออนุมัติโครงการงานวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามโครงการวิจัย

เป็นขั้นตอนการจัดสร้างเครื่องมือ นำเครื่องมือไปพัฒนาและตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือ แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่กำหนดเป็นตัวอย่างในการวิจัย นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

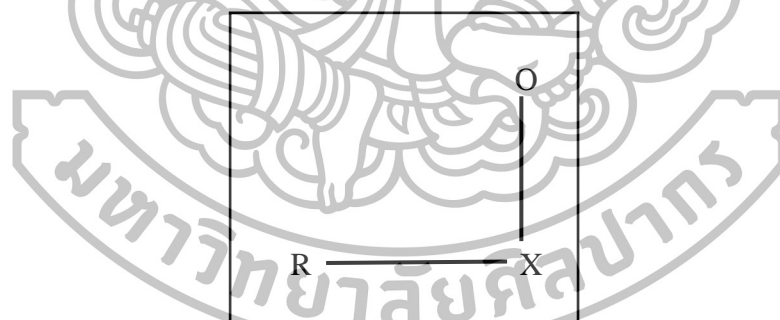
เป็นขั้นตอนการเสนอผลการวิจัยต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ แล้วจัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพสูงสุดและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัยในลักษณะของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว ศึกษาสภาวะการณ์โดยไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study design) ซึ่งเขียนเป็นแผนผัง (diagram) ได้ดังนี้

- เมื่อ
- R หมายถึง ตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม
 - X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา
 - O หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่โรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 98 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เพื่อให้ได้มาซึ่งตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีและมีความเชื่อถือได้ ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างโดยมีรายละเอียดดังนี้

จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 98 โรงเรียน ผู้วิจัยได้ใช้ตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน⁸⁷ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 โรงเรียน จากนั้นผู้วิจัยได้ใช้การสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) โดยจำแนกโรงเรียนตามอำเภอที่อยู่ และใช้การสุ่มอย่างง่ายในการเลือกโรงเรียน

ผู้ให้ข้อมูล

กำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลของแต่ละโรงเรียนจำนวน 4 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน 2) ครู จำนวน 1 คน 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ประธานกรรมการสถานศึกษา/กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง/กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน/กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า/กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 320 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และ เขต 2

อำเภอ	ประชากร (โรงเรียน)	กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)	ผู้ให้ข้อมูล (คน)			รวม
			ผู้อำนวยการ โรงเรียน	ครู	คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	
เมืองนครปฐม	21	17	17	17	34	68
กำแพงแสน	17	13	13	13	26	52
ดอนตูม	14	12	12	12	24	48
นครชัยศรี	8	7	7	7	14	28
บางเลน	26	22	22	22	44	88
สามพราน	10	8	8	8	16	32
พุทธมณฑล	2	1	1	1	2	4
รวมทั้งสิ้น	98	80	80	80	160	320

⁸⁷Robert V. Krejcie, and Daryle W. Morgan, "Determining Sample Size for Research Activities," *Journal for Educational and Psychological Measurement*. No. 3, (November 1970): 608.

ตัวแปรที่ศึกษา

สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรพื้นฐานเป็นตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

2. ตัวแปรต้นเป็นตัวแปรเกี่ยวกับธรรมาภิบาล (X_{tot}) ตามแนวทางของสถาบันพระปกเกล้า ประกอบด้วย 10 ตัวแปรย่อย ดังนี้

2.1 หลักนิติธรรม (X_1) หมายถึง การตรากฎหมายที่ถูกต้องเป็นธรรม การบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย การกำหนดกฎ กติกาและการปฏิบัติตามกฎกติกาที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพความยุติธรรมของสมาชิก

2.2 หลักคุณธรรม (X_2) หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

2.3 หลักความโปร่งใส (X_3) หมายถึง ความโปร่งใสพอเทียบได้ว่ามีความหมายตรงกันข้ามหรือเกือบตรงกันข้ามกับการทุจริตคอร์รัปชัน โดยที่การทุจริตคอร์รัปชันให้ความหมายในเชิงลบและมีความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ความโปร่งใสเป็นคำศัพท์ที่ไม่แง่มุมในเชิงบวกและให้ความหมายในเชิงสงบสุข

2.4 หลักความมีส่วนร่วม (X_4) หมายถึง การกระจายโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ รวมตลอดจนการควบคุมโดยตรงจากประชาชน

2.5 หลักความรับผิดชอบ (X_5) หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และการกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตนเอง

2.6 หลักความคุ้มค่า (X_6) หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัด ใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนา

ทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน โดยมุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมในการบริหารการจัดการและการใช้ทรัพยากรอยู่อย่างจำกัด

2.7 หลักองค์กรแห่งการเรียนรู้ (X_7) หมายถึง องค์กรที่มีการเสริมสร้างจัดหาและแลกเปลี่ยนความรู้ ตลอดจนนำความรู้ใหม่ ที่มาจากภายนอกองค์กรและภายในองค์กร จากในตัวบุคคลมาปรับปรุงพฤติกรรมการทำงาน

2.8 หลักการบริหารจัดการ (X_8) หมายถึง กระบวนการของการตัดสินใจและกระบวนการที่มีการนำผลของการตัดสินใจไปปฏิบัติ

2.9 หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (X_9) หมายถึง กระบวนการที่สร้างให้บุคลากรในองค์กรได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกัน โดยการศึกษาอบรมปฏิบัติทดลองและการพัฒนาเป็นการดำเนินการเพิ่มพูนความรู้ ศักยภาพในการปฏิบัติงานตลอดจนปรับปรุงพฤติกรรม ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรซึ่งส่งผลให้เกิดความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ของตนเองและความเจริญก้าวหน้าขององค์กร

2.10 หลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (X_{10}) หมายถึง เครื่องมือที่มีความสำคัญในการมีส่วนร่วมในตลาดโลก ในการส่งเสริมการสำนักับผิดชอบ การปรับปรุงการให้บริการขั้นพื้นฐานและเสริมสร้างโอกาสในการพัฒนาท้องถิ่น

3. ตัวแปรตามเป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก (Y_{tot}) ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 12 ตัวแปรย่อย ดังนี้

3.1 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี (Y_1) หมายถึง ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัย มีสุนทรียภาพ มีความซาบซึ้ง รับรู้ในคุณค่าหรือมีอารมณ์ความรู้สึกในสิ่งดีงาม

3.2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (Y_2) หมายถึง ผู้เรียนที่เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง เป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน และเป็นคนดีของสังคม

3.3 ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Y_3) หมายถึง ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ และผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา

3.4 ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น (Y_4) หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคม

3.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (Y_5) หมายถึง ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีและมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในระดับชั้น ป.6

3.6 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_6) หมายถึง จัดการเรียนรู้ที่เน้นถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

3.7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา (Y_7) การบริหารจัดการสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพยั่งยืนและต่อเนื่อง

3.8 พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด (Y_8) หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

3.9 ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา (Y_9) หมายถึง ผลผลิตเป็นไปตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษาซึ่งกำหนดไว้เป็นข้อมูลเบื้องต้นและเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งกำหนดให้เป็นอัตลักษณ์ของผลผลิตของสถานศึกษา

3.10 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา (Y_{10}) หมายถึง ผลการดำเนินงานที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ตามจุดเน้นและจุดเด่นของสถานศึกษา เช่น จุดเน้นหรือจุดเด่นด้านกีฬา ศาสนา ภาษา สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และวิชาการ เป็นต้น

3.11 ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา (Y_{11}) หมายถึง การกำหนดมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาในสถานศึกษาและ/หรือชุมชนรอบสถานศึกษาโดยการดำเนินงานเกิดจากการมีส่วนร่วมทั้งสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม อาจมีการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา

3.12 ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานรักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา (Y_{12}) หมายถึง มีการกำหนดมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนา เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมีข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด สมศ. และ/หรือหน่วยงานสนับสนุน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ จำแนกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 การสอบถามเกี่ยวกับบรรณารักษะ (X_{tot}) ตามแนวทางของสถาบันพระปกเกล้า ประกอบด้วย 10 ตัวแปรย่อย ดังนี้ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า 7) หลักองค์กรแห่งการเรียนรู้ 8) หลักการบริหารจัดการ 9) หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 10) หลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ตอนที่ 3 การสอบถามเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก (Y_{tot}) ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 12 ตัวแปรย่อย ดังนี้ 1) ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี 2) ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ 3) ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 6) ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 7) ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา ที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพยั่งยืน และต่อเนื่อง 8) พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด 9) ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา 10) ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา 11) ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา 12) ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานรักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

แบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 มีลักษณะเป็นแบบจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's five rating scale)⁸⁸ มีความหมายและค่าน้ำหนักดังนี้

⁸⁸Rensis Likert, "The Method of Constructing and Attitude Scale," *Readings in Attitude Theory and Measurement*, ed. Martin Fishbein, (New York : John Wiley & Sons, 1967), 90 - 95.

ระดับ 5 หมายถึง ธรรมชาติหรือผลการประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุม อยู่ใน ระดับมากที่สุด ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง ธรรมชาติหรือผลการประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุม อยู่ใน ระดับมาก ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง ธรรมชาติหรือผลการประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุม อยู่ใน ระดับปานกลาง ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง ธรรมชาติหรือผลการประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุม อยู่ใน ระดับน้อย ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง ธรรมชาติหรือผลการประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุม อยู่ใน ระดับน้อยที่สุด ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

การพัฒนาเครื่องมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการศึกษามาพัฒนาเครื่องมือโดยการปรึกษา อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

2. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถามโดยนำ แบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบ โดยพิจารณาค่า IOC (index of item objective congruence) มากกว่า 0.5 ขึ้นไป ปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษาและเนื้อหาตาม ข้อเสนอแนะ โดยมีค่า IOC ระหว่าง 0.8 – 1.00

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 และ เขต 2 กับโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 โรงเรียน ให้ข้อมูลจำนวน 32 คน

4. นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามกลับมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธี ของครอนบาค (Cronbach)⁸⁹ โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ผลปรากฏว่าค่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.989

5. ได้เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง

⁸⁹Lee J. Cronbach, *Essentials of Psychological Tests*, (New York & Row Publisher, 1974), 161.

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำบันทึกถึงบัณฑิตวิทยาลัยผ่านภาควิชาการบริหารการศึกษา เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์และด้วยตนเอง

3. ดำเนินการเก็บแบบสอบถามทางไปรษณีย์และด้วยตนเอง ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2558 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2558 และได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนจากสถานศึกษาจำนวน 80 โรงเรียน จำนวน 320 ฉบับ คิดเป็น 100 %

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับแบบสอบถามแต่ละฉบับ

3. จัดทำตารางแจกแจงคะแนน (tally sheet) เพื่อกรอกคะแนนให้สอดคล้องกับแผนการวิเคราะห์ข้อมูลและระเบียบวิธีทางสถิติที่ใช้

4. นำข้อมูลดังกล่าวไปคำนวณหาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยจึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. วิเคราะห์ธรรมชาติหรือผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยพิจารณาค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวความคิดของเบสต์ (Best)⁹⁰ มีรายละเอียดดังนี้

⁹⁰John W. Best, *Research in Education* . 3rd ed. (New Jersey : Prentice-Hall,1977),174.

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 – 5.00 หมายถึง ธรรมาภิบาลหรือผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 – 4.49 หมายถึง ธรรมาภิบาลหรือผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 – 3.49 หมายถึง ธรรมาภิบาลหรือผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 – 2.49 หมายถึง ธรรมาภิบาลหรือผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 – 1.49 หมายถึง ธรรมาภิบาลหรือผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลหรือผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

สรุป

การวิจัยเรื่องธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม 2) เพื่อทราบผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม 3) เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ใช้โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ผู้ให้ข้อมูลของแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ครู จำนวน 1 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นการแบบสอบถามเกี่ยวกับธรรมาภิบาล และผลการประเมินคุณภาพภายนอก สติติที่ใช้ในการวิจัยคือค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง “ธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม” ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 ฉบับ ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลคือ ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน 2) ครู จำนวน 1 คน 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ประธานกรรมการสถานศึกษา/กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง/กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน/กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า/กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 320 คน จากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 และเขต 2 จำนวน 80 โรงเรียน ได้รับการตอบกลับคืนทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการบรรยายจำแนกได้เป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน 2) ครู จำนวน 1 คน 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ประธานกรรมการสถานศึกษา/กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง/กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน/กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า/กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน จำนวนทั้งสิ้น 80 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูล 320 คน จากสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 และเขต 2 แยกพิจารณาตามเพศ

อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน โดยหาค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	- ชาย	140	43.75
	- หญิง	180	56.25
	รวม	320	100
2	อายุ		
	- ไม่เกิน 30 ปี	10	3.13
	- 31 - 40 ปี	35	10.94
	- 41 - 50 ปี	88	27.50
	- 51 ปีขึ้นไป	187	58.43
	รวม	320	100
3	ระดับการศึกษา		
	- ต่ำกว่าปริญญาตรี	63	19.69
	- ปริญญาตรี	213	66.56
	- ปริญญาโท	42	13.12
	- ปริญญาเอก	2	0.63
	รวม	320	100
4	ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน		
	- ผู้อำนวยการโรงเรียน	80	25.00
	- ครู	80	25.00
	- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	160	50.00
	รวม	320	100

ตารางที่ 6 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ที่	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
5	ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
	- ไม่เกิน 10 ปี	124	38.75
	- 11 – 20 ปี	80	25.00
	- 21 – 30 ปี	44	13.75
	- 31 ปีขึ้นไป	72	22.50
	รวม	320	100

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 320 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 เป็นเพศชาย จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 58.43 และมีอายุไม่เกิน 30 ปี น้อยที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.13 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 66.56 รองลงมาคือระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 19.69 ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 80 คน และครู จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามลำดับ ส่วนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ส่วนประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ไม่เกิน 10 ปี มากที่สุด จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 และมีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบันระหว่าง 21 - 30 ปี น้อยที่สุด จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม

ในการวิเคราะห์ธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 ว่าอยู่ระดับใด ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดย ภาพรวมและจำแนกตามหลักธรรมชาติ ผู้วิจัยวิเคราะห์จากมัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบตามเกณฑ์ระดับคุณภาพตามแนวคิดของเบสต์ (Best) ดังปรากฏรายละเอียด ตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครปฐม โดยภาพรวม

ธรรมชาติ	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
หลักนิติธรรม (X_1)	4.33	0.50	มาก	4.26	0.54	มาก	4.23	0.54	มาก	4.27	0.53	มาก
หลักคุณธรรม (X_2)	4.41	0.49	มาก	4.36	0.55	มาก	4.28	0.55	มาก	4.34	0.54	มาก
หลักความโปร่งใส (X_3)	4.41	0.48	มาก	4.40	0.56	มาก	4.33	0.61	มาก	4.37	0.57	มาก
หลักการมีส่วนร่วม (X_4)	4.29	0.57	มาก	4.30	0.60	มาก	4.23	0.61	มาก	4.26	0.60	มาก
หลักความรับผิดชอบ (X_5)	4.33	0.55	มาก	4.33	0.60	มาก	4.25	0.56	มาก	4.29	0.57	มาก
หลักความคุ้มค่า (X_6)	4.37	0.51	มาก	4.38	0.54	มาก	4.27	0.55	มาก	4.32	0.54	มาก
หลักองค์กรแห่งการเรียนรู้ (X_7)	4.32	0.56	มาก	4.30	0.53	มาก	4.23	0.57	มาก	4.27	0.56	มาก
หลักการบริหารจัดการ (X_8)	4.25	0.59	มาก	4.29	0.60	มาก	4.21	0.62	มาก	4.25	0.61	มาก
หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (X_9)	4.27	0.55	มาก	4.29	0.57	มาก	4.19	0.59	มาก	4.24	0.58	มาก
หลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (X_{10})	4.19	0.68	มาก	4.18	0.66	มาก	4.13	0.59	มาก	4.16	0.63	มาก
โดยภาพรวม (X_{tot})	4.32	0.50	มาก	4.31	0.54	มาก	4.24	0.54	มาก	4.28	0.53	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ หลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.57) หลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.54) หลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.54) หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.57) หลักนิติธรรม ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.53) หลักองค์กรแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.56) หลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.60) หลักการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.61) หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.58) และหลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.53 - 0.61 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D.

= 0.50) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ดังนี้ ได้แก่ หลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.48) หลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.49) และหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.48 - 0.68 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ หลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.56) หลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.54) และหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.53 - 0.66 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ หลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.61) หลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.55) และหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.54 - 0.62 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น มีรายละเอียดตามตารางที่ 8 - 17 ดังนี้

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านหลักนิติธรรม

หลักนิติธรรม	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษา นำพระราชบัญญัติพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ มาใช้ในการบริหาร	4.34	0.59	มาก	4.16	0.51	มาก	4.24	0.58	มาก	4.25	0.57	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนด กฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียนอย่างชัดเจน	4.36	0.58	มาก	4.39	0.65	มาก	4.27	0.67	มาก	4.33	0.64	มาก
3. บุคลากรมีสิทธิ เสรีภาพ ในการกำหนด กฎ ระเบียบ ข้อตกลง หรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียน	4.29	0.66	มาก	4.20	0.70	มาก	4.19	0.64	มาก	4.22	0.66	มาก
4. กฎ ระเบียบ ข้อตกลง หรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียนบุคลากรพร้อมใจและเต็มใจปฏิบัติ	4.37	0.54	มาก	4.31	0.61	มาก	4.22	0.60	มาก	4.28	0.59	มาก
5. มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อตกลง หรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียน ที่โรงเรียนกำหนดขึ้น	4.31	0.61	มาก	4.25	0.68	มาก	4.24	0.64	มาก	4.26	0.64	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษา ปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียนอย่างเคร่งครัด	4.31	0.67	มาก	4.27	0.73	มาก	4.22	0.62	มาก	4.26	0.66	มาก
7. ผู้บริหารสถานศึกษา กำกับ ดูแล และส่งเสริม ให้บุคลากรประพฤติ ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียน	4.42	0.52	มาก	4.32	0.61	มาก	4.26	0.62	มาก	4.32	0.60	มาก
8. มีการปรับปรุง กฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียนให้มีความชัดเจน	4.26	0.61	มาก	4.19	0.62	มาก	4.20	0.69	มาก	4.21	0.65	มาก
รวม	4.33	0.50	มาก	4.26	0.54	มาก	4.23	0.54	มาก	4.27	0.53	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิม เลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนด กฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนว ทางการบริหารงานในโรงเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.64) ผู้บริหารสถานศึกษา กำกับ ดูแล และส่งเสริมให้บุคลากรประพฤติปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการ บริหารงานในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.60) กฎ ระเบียบ ข้อตกลง หรือแนวทางการบริหารงาน ในโรงเรียนบุคลากรพร้อมใจและเต็มใจปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.59) มีการประชุมคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียน ที่ โรงเรียนกำหนดขึ้น ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.64) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ ข้อตกลง หรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียนอย่างเคร่งครัด ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.66) ผู้บริหารสถานศึกษา นำพระราชบัญญัติพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ มาใช้ในการบริหาร ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.57) บุคลากรมีสิทธิ เสรีภาพในการกำหนด กฎ ระเบียบ ข้อตกลง หรือแนวทาง การบริหารงานในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.66) และมีการปรับปรุง กฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือ แนวทางการบริหารงานในโรงเรียนให้มีความชัดเจน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ เมื่อ พิจารณาสวนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.57 - 0.66 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดง ว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพ ทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับ แรกดังนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา กำกับ ดูแล และส่งเสริมให้บุคลากรประพฤติปฏิบัติงานให้ เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.52) กฎ ระเบียบ ข้อตกลง หรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียนบุคลากรพร้อมใจและเต็มใจปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.54) และผู้บริหารสถานศึกษากำหนด กฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการ บริหารงานในโรงเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาสวนเบี่ยงเบน มาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.52 - 0.67 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมี ความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนด กฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.65) ผู้บริหารสถานศึกษา กำกับ ดูแล และส่งเสริมให้บุคลากรประพฤติปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.61) และกฎ ระเบียบ ข้อตกลง หรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียนบุคลากรพร้อมใจ และเต็มใจปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.51 - 0.73 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนด กฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.67) ผู้บริหารสถานศึกษา กำกับ ดูแล และส่งเสริมให้บุคลากรประพฤติปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.62) และมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียน ที่โรงเรียนกำหนดขึ้น ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.58 - 0.69 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านหลักคุณธรรม

หลักคุณธรรม	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติต่อครูทุกคนโดยยึดหลักความเสมอภาคเท่าเทียมกันและมีความยุติธรรม	4.40	0.59	มาก	4.35	0.73	มาก	4.26	0.68	มาก	4.32	0.67	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาความดีความชอบโดยยึดหลักความสามารถอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม	4.47	0.57	มาก	4.33	0.67	มาก	4.26	0.73	มาก	4.33	0.68	มาก
3. บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม	4.46	0.57	มาก	4.44	0.57	มาก	4.31	0.59	มาก	4.38	0.58	มาก
4. การเสริมสร้างการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาให้แก่บุคลากรในโรงเรียนเสริมสร้างการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาให้แก่บุคลากรในโรงเรียน	4.29	0.66	มาก	4.37	0.60	มาก	4.27	0.58	มาก	4.30	0.61	มาก
5. ผู้บริหารมีวิธีการส่งเสริมให้บุคลากรขยันขันแข็งจริงใจ อดทน มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.34	0.59	มาก	4.34	0.66	มาก	4.18	0.68	มาก	4.26	0.66	มาก
6. ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.49	0.55	มาก	4.41	0.59	มาก	4.31	0.69	มาก	4.38	0.64	มาก
7. ผู้บริหารให้ความเชื่อถือไว้วางใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร	4.44	0.52	มาก	4.31	0.67	มาก	4.37	0.60	มาก	4.37	0.60	มาก
8. โรงเรียนมีความมั่นคงในการจัดการศึกษา ตลอดจนผู้บริหาร ครู บุคลากร อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข	4.40	0.61	มาก	4.34	0.66	มาก	4.32	0.73	มาก	4.34	0.68	มาก
รวม	4.41	0.49	มาก	4.36	0.55	มาก	4.28	0.55	มาก	4.34	0.54	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายชื่อ พบว่าธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.58) ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.64) ผู้บริหารให้ความเชื่อถือ ไว้วางใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.60) โรงเรียนมีความมั่นคงในการจัดการศึกษา ตลอดจนผู้บริหาร ครู บุคลากรอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.68) ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาความดีความชอบโดยยึดหลักความสามารถ อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.68) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติต่อครูทุกคนโดยยึดหลักความเสมอภาคเท่าเทียมกันและมีความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.67) มีการเสริมสร้างการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาให้แก่บุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.61) และผู้บริหารมีวิธีการส่งเสริมให้บุคลากรขยันขันแข็ง จริงใจ อดทน มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.58 - 0.68 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายชื่อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.55) ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาความดีความชอบ โดยยึดหลักความสามารถ อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.57) และบุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.52 - 0.66 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายชื่อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.57) ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.59) และการเสริมสร้างการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาให้แก่บุคลากรในโรงเรียนเสริมสร้างการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาให้แก่บุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ เมื่อ

พิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.57 - 0.73 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้บริหารให้ความเชื่อถือ ไว้วางใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.60) โรงเรียนมีความมั่นคงในการจัดการศึกษา ตลอดจนผู้บริหาร ครู บุคลากร อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.73) และบุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.58 - 0.73 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านหลักความโปร่งใส

หลักความโปร่งใส	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารมีการประชุมวางแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างเป็นระบบชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.41	0.59	มาก	4.39	0.65	มาก	4.28	0.78	มาก	4.34	0.70	มาก
2. ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการเบิกจ่ายถูกต้องตามระเบียบ	4.53	0.60	มาก	4.45	0.60	มาก	4.46	0.68	มาก	4.47	0.64	มาก
3. ผู้บริหารมีความโปร่งใสในการบริหารงาน และสามารถตรวจสอบได้	4.40	0.65	มาก	4.46	0.66	มาก	4.36	0.72	มาก	4.40	0.69	มาก
4. การดำเนินกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	4.43	0.52	มาก	4.41	0.63	มาก	4.32	0.71	มาก	4.37	0.65	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานด้านการเงิน พัดให้เป็นไปตามกฎระเบียบและข้อบังคับของราชการ	4.41	0.54	มาก	4.45	0.61	มาก	4.36	0.69	มาก	4.39	0.63	มาก
6. มีการรายงานผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บุคลากรได้ทราบอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง	4.36	0.62	มาก	4.35	0.64	มาก	4.30	0.67	มาก	4.33	0.65	มาก
7. ผู้บริหารสามารถบอกที่มาที่ไปของเงินแต่ละประเภทได้	4.46	0.53	มาก	4.41	0.69	มาก	4.31	0.69	มาก	4.37	0.66	มาก
8. มีระบบการตรวจสอบภายในโรงเรียนที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพสูง	4.26	0.67	มาก	4.28	0.69	มาก	4.28	0.66	มาก	4.28	0.67	มาก
รวม	4.41	0.48	มาก	4.40	0.56	มาก	4.33	0.61	มาก	4.37	0.57	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการเบิกจ่ายถูกต้องตาม

ระเบียบ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.64) ผู้บริหารมีความโปร่งใสในการบริหารงาน และสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.69) ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานด้านการเงิน พัสดูให้เป็นไปตามกฎระเบียบและข้อบังคับของราชการ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.63) การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.65) ผู้บริหารสามารถบอก ที่มาที่ไปของเงินแต่ละประเภทได้ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.66) ผู้บริหารมีการประชุมวางแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างเป็นระบบชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.70) มีการรายงานผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บุคลากรได้ทราบอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.65) และมีระบบการตรวจสอบภายในโรงเรียนที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพสูง ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.63 - 0.70 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการเบิกจ่ายถูกต้องตามระเบียบ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.60) ผู้บริหารสามารถบอก ที่มาที่ไปของเงินแต่ละประเภทได้ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.53) และการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.52) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.52 - 0.67 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้บริหารมีความโปร่งใสในการบริหารงาน และสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.66) ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการเบิกจ่ายถูกต้องตามระเบียบ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.60) และ ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานด้านการเงิน พัสดูให้เป็นไปตามกฎระเบียบและข้อบังคับของราชการ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.59 - 0.63 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการเบิกจ่ายถูกต้องตามระเบียบ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.68) ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานด้านการเงิน พัสดุให้เป็นไปตามกฎระเบียบและข้อบังคับของราชการ ($\bar{X} = 4.36$ S.D. = 0.69) และผู้บริหารมีความโปร่งใสในการบริหารงาน และสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.66 - 0.78 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้าน
หลักการมีส่วนร่วม

หลักการมีส่วนร่วม	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการประชุมเพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีข้อเสนอแนะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ตลอดจนความคิดเห็นร่วมกันเป็นระยะ	4.34	0.64	มาก	4.24	0.68	มาก	4.18	0.67	มาก	4.23	0.67	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา	4.41	0.57	มาก	4.36	0.66	มาก	4.25	0.66	มาก	4.32	0.64	มาก
3. บุคลากรมีโอกาสได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ	4.35	0.58	มาก	4.40	0.63	มาก	4.27	0.65	มาก	4.32	0.63	มาก
4. บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน	4.27	0.73	มาก	4.34	0.71	มาก	4.27	0.63	มาก	4.29	0.68	มาก
5. บุคลากรมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	4.27	0.64	มาก	4.26	0.71	มาก	4.24	0.73	มาก	4.26	0.70	มาก
6. บุคลากรมีส่วนร่วมในการรับรู้สภาพการณ์ตลอดจนปัญหาต่างๆของโรงเรียน	4.27	0.60	มาก	4.34	0.69	มาก	4.28	0.68	มาก	4.29	0.66	มาก
7. มีการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของโรงเรียนในแต่ละปี	4.21	0.72	มาก	4.28	0.68	มาก	4.18	0.70	มาก	4.21	0.70	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.20	0.82	มาก	4.16	0.72	มาก	4.17	0.76	มาก	4.17	0.76	มาก
รวม	4.29	0.57	มาก	4.30	0.60	มาก	4.23	0.61	มาก	4.26	0.60	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.60)

เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ บุคลากรมีโอกาสได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.63) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.64) บุคลากรมีส่วนร่วมในการรับรู้สภาพการณ์ตลอดจนปัญหาต่างๆของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.66) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.68) บุคลากรมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.70) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการประชุมเพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีข้อเสนอแนะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตลอดจนความคิดเห็นร่วมกันเป็นระยะ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.67) มีการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของโรงเรียนในแต่ละปี ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.70) และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.63 - 0.76 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.57) บุคลากรมีโอกาสได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.58) และผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการประชุมเพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีข้อเสนอแนะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตลอดจนความคิดเห็นร่วมกันเป็นระยะ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.56 - 0.73 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.60)

เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ บุคลากรมีโอกาสได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.63) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมกันกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.66) และบุคลากรมีส่วนร่วม ในการรับรู้สภาพการณ์ตลอดจนปัญหาต่างๆของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.63 - 0.71 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ บุคลากรมีส่วนร่วมในการรับรู้สภาพการณ์ตลอดจนปัญหาต่างๆของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.68) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.63) และบุคลากรมีโอกาสได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.63 - 0.76 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านหลักความรับผิดชอบ

หลักความรับผิดชอบ	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนด นโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาตลอดจนแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	4.35	0.62	มาก	4.39	0.64	มาก	4.27	0.64	มาก	4.32	0.64	มาก
2. มีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษาเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	4.36	0.58	มาก	4.36	0.64	มาก	4.22	0.60	มาก	4.29	0.61	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษา มอบหมายหน้าที่ให้แก่บุคลากรได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	4.41	0.63	มาก	4.39	0.67	มาก	4.34	0.58	มาก	4.37	0.62	มาก
4. บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี	4.46	0.57	มาก	4.40	0.67	มาก	4.31	0.60	มาก	4.37	0.62	มาก
5. เมื่อมีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้น สถานศึกษามีกระบวนการและขั้นตอนการแก้ปัญหาอย่างชัดเจน	4.24	0.68	มาก	4.24	0.75	มาก	4.18	0.70	มาก	4.21	0.71	มาก
6. โรงเรียนมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	4.19	0.83	มาก	4.14	0.82	มาก	4.18	0.69	มาก	4.17	0.76	มาก
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีความตั้งใจกระตือรือร้น ร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนและชุมชน	4.31	0.63	มาก	4.36	0.64	มาก	4.30	0.66	มาก	4.32	0.65	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษา เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน	4.33	0.63	มาก	4.34	0.73	มาก	4.29	0.71	มาก	4.31	0.69	มาก
รวม	4.33	0.55	มาก	4.33	0.60	มาก	4.25	0.56	มาก	4.29	0.57	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ให้แก่บุคลากรได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจนและบุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.62) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนด นโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาตลอดจนแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.64) ผู้บริหารสถานศึกษามีความตั้งใจหรือรันท่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนและชุมชน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.65) ผู้บริหารสถานศึกษาเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.69) มีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษาเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.61) เมื่อมีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้นสถานศึกษามีกระบวนการและขั้นตอนการแก้ปัญหาอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.71) และโรงเรียนมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.61 - 0.76 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.57) ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ให้แก่บุคลากรได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.63) และมีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษาเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.57 - 0.83 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.67) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนด นโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาตลอดจนแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.64) และผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ให้แก่บุคลากรได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.64 - 0.82 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ให้แก่บุคลากรได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.58) บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.60) และผู้บริหารสถานศึกษามีความตั้งใจกระตือรือร้นร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนและชุมชน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.60 - 0.71 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 13 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านหลักความคุ้มค่า

หลักความคุ้มค่า	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. บุคลากรมีความรู้ความสามารถ ความชำนาญเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ	4.27	0.68	มาก	4.33	0.61	มาก	4.29	0.58	มาก	4.30	0.61	มาก
2. มีระบบการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรในโรงเรียนที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	4.36	0.60	มาก	4.43	0.55	มาก	4.24	0.64	มาก	4.32	0.61	มาก
3. มีการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์จากวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ของโรงเรียนอย่างประหยัดและคุ้มค่า	4.41	0.63	มาก	4.37	0.60	มาก	4.26	0.64	มาก	4.33	0.63	มาก
4. มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง	4.39	0.61	มาก	4.44	0.59	มาก	4.36	0.58	มาก	4.38	0.59	มาก
5. มีการใช้เทคโนโลยีเครื่องมือต่างๆ ที่ทันสมัยเพื่อลดต้นทุน ลดขั้นตอนการทำงาน เพิ่มปริมาณผลผลิต และคุณภาพในการบริการ	4.40	0.57	มาก	4.37	0.60	มาก	4.21	0.66	มาก	4.30	0.63	มาก
6. บุคลากรมีความเต็มใจและมุ่งมั่นในการให้บริการตลอดเวลาและทุกสถานการณ์	4.39	0.56	มาก	4.30	0.72	มาก	4.23	0.65	มาก	4.29	0.65	มาก
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีการรณรงค์ให้บุคลากรนักเรียน และชุมชน ร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน	4.44	0.57	มาก	4.37	0.66	มาก	4.26	0.68	มาก	4.33	0.65	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุอุปกรณ์ของบุคลากรเพื่อให้สามารถนำมาใช้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด	4.31	0.65	มาก	4.45	0.63	มาก	4.29	0.69	มาก	4.33	0.67	มาก
รวม	4.37	0.51	มาก	4.38	0.54	มาก	4.27	0.55	มาก	4.32	0.54	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามีขมิ้มเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม เพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.59) มีการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์จากวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ของโรงเรียนอย่างประหยัดและคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.63) ผู้บริหารสถานศึกษามีการรณรงค์ให้บุคลากร นักเรียน และชุมชน ร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.65) ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุอุปกรณ์ของบุคลากรเพื่อให้สามารถนำมาใช้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.67) มีระบบการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรในโรงเรียนที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.61) บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.61) มีการใช้เทคโนโลยีเครื่องมือต่างๆ ที่ทันสมัยเพื่อลดต้นทุน ลดขั้นตอนการทำงาน เพิ่มปริมาณผลผลิต และคุณภาพในการบริการ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.63) และบุคลากรมีความเต็มใจและมุ่งมั่นในการให้บริการตลอดเวลาและทุกสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.59 - 0.67 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามีขมิ้มเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการรณรงค์ให้บุคลากร นักเรียน และชุมชน ร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.57) มีการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์จากวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ของโรงเรียนอย่างประหยัดและคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.63) และมีการใช้เทคโนโลยีเครื่องมือต่างๆ ที่ทันสมัยเพื่อลดต้นทุน ลดขั้นตอนการทำงาน เพิ่มปริมาณผลผลิต และคุณภาพในการบริการ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.56 - 0.68 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.54)

เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุอุปกรณ์ของบุคลากรเพื่อให้สามารถนำมาใช้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.63) มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.59) และมีระบบการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรในโรงเรียนที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.55 - 0.72 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.58) บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.58) และผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุอุปกรณ์ของบุคลากรเพื่อให้สามารถนำมาใช้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.58 - 0.69 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านหลักองค์กรแห่งการเรียนรู้

หลักองค์กรแห่ง การเรียนรู้	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. โรงเรียนส่งเสริมการ แลกเปลี่ยนความรู้ภายใน สถานศึกษาและหน่วยงาน ภายนอก	4.30	0.72	มาก	4.24	0.75	มาก	4.21	0.75	มาก	4.24	0.74	มาก
2. บุคลากรทุกระดับได้รับ การพัฒนาองค์ความรู้ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ	4.36	0.58	มาก	4.31	0.57	มาก	4.23	0.64	มาก	4.28	0.61	มาก
3. บุคลากรนำความรู้ที่ได้รับ มาใช้ในการปรับปรุงการ ปฏิบัติงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	4.31	0.59	มาก	4.34	0.55	มาก	4.23	0.63	มาก	4.28	0.60	มาก
4. มีการทำงานเป็นทีมใน การสร้างวัฒนธรรม แห่งเรียนรู้ร่วมกันใน โรงเรียน	4.41	0.57	มาก	4.35	0.60	มาก	4.21	0.71	มาก	4.29	0.65	มาก
5. มีการปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยเหลือ - ช่วยสอนและ เรียนรู้จากเพื่อนร่วมกัน	4.30	0.64	มาก	4.26	0.71	มาก	4.24	0.65	มาก	4.26	0.66	มาก
6. มีสิ่งอำนวยความสะดวก ในการจัดการความรู้ เช่น อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ สามารถเข้าถึงได้ หรือ ระบบสื่อสารที่ทันสมัย	4.31	0.61	มาก	4.30	0.62	มาก	4.29	0.61	มาก	4.30	0.61	มาก
7. การประมวลผลการเรียนรู้ จากข้อมูลมาสร้างเป็นองค์ ความรู้ใหม่	4.28	0.69	มาก	4.29	0.66	มาก	4.18	0.61	มาก	4.23	0.64	มาก
8. บุคลากรช่วยกันแสดง ความคิดเห็นเพื่อปรับปรุง การทำงานร่วมกัน	4.29	0.62	มาก	4.35	0.64	มาก	4.22	0.64	มาก	4.27	0.64	มาก
รวม	4.32	0.56	มาก	4.30	0.53	มาก	4.23	0.57	มาก	4.27	0.56	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักองค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. =
0.56) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักองค์กรแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียง
ค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการความรู้ เช่น
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่สามารถเข้าถึงได้ หรือระบบสื่อสารที่ทันสมัย ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.61)

มีการทำงานเป็นทีมในการสร้างวัฒนธรรมแห่งเรียนรู้ร่วมกันในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.65) บุคลากรนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.60) บุคลากรทุกระดับได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.61) บุคลากรช่วยกันแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงการทำงานร่วมกัน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.64) มีการปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยเหลือ - ช่วยสอนและเรียนรู้จากเพื่อนร่วมกัน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.66) โรงเรียนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในสถานศึกษาและหน่วยงานภายนอก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.74) และมีการประมวลผลการเรียนรู้จากข้อมูลมาสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.60 - 0.74 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านหลักองค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายชื่อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ มีการทำงานเป็นทีมในการสร้างวัฒนธรรมแห่งเรียนรู้ร่วมกันในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.57) บุคลากรทุกระดับได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.58) และบุคลากรนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.57 - 0.72 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านหลักองค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายชื่อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ มีการทำงานเป็นทีมในการสร้างวัฒนธรรมแห่งเรียนรู้ร่วมกันในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.60) บุคลากรช่วยกันแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงการทำงานร่วมกัน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.64) และบุคลากรนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.55 - 0.75 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านหลักองค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการความรู้ เช่นอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่สามารถเข้าถึงได้ หรือระบบสื่อสารที่ทันสมัย ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.61) มีการปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยเหลือ – ช่วยสอนและเรียนรู้จากเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.65) และบุคลากรนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.57 - 0.72 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 15 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านหลักการบริหารจัดการ

หลักการบริหารจัดการ	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบาย ตลอดจนเป้าหมายของโรงเรียนร่วมกัน	4.39	0.61	มาก	4.40	0.67	มาก	4.26	0.65	มาก	4.33	0.65	มาก
2. โรงเรียนมีการจัดแผนภูมิ ขั้นตอนและระยะเวลาในการทำงานอย่างเปิดเผยไว้ในที่ทำงาน	4.30	0.62	มาก	4.39	0.65	มาก	4.22	0.72	มาก	4.28	0.68	มาก
3. มีการกระจายอำนาจการปฏิบัติงานไปสู่บุคลากรแต่ละฝ่ายให้สอดคล้องกับปริมาณงาน	4.26	0.61	มาก	4.31	0.65	มาก	4.21	0.65	มาก	4.25	0.64	มาก
4. มีการประเมินผลทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย และเป้าหมายของโรงเรียน	4.20	0.72	มาก	4.29	0.72	มาก	4.21	0.71	มาก	4.23	0.71	มาก
5. มีการกระจายงบประมาณไปยังฝ่ายต่างๆ อย่างเป็นธรรม	4.34	0.62	มาก	4.32	0.67	มาก	4.22	0.68	มาก	4.28	0.66	มาก
6. มีการเปิดรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง	4.25	0.76	มาก	4.29	0.70	มาก	4.23	0.71	มาก	4.25	0.72	มาก
7. ในรอบปีที่ผ่านมานี้ โรงเรียนมีการวางแผนลดขั้นตอนการทำงาน	4.16	0.75	มาก	4.10	0.79	มาก	4.15	0.70	มาก	4.14	0.74	มาก
8. โรงเรียนนำผลการประเมินไปปรับปรุงการทำงาน	4.15	0.68	มาก	4.21	0.71	มาก	4.24	0.70	มาก	4.21	0.69	มาก
รวม	4.25	0.59	มาก	4.29	0.60	มาก	4.21	0.62	มาก	4.25	0.61	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า ธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักการบริหารจัดการ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบาย ตลอดจนเป้าหมายของโรงเรียนร่วมกัน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.65) มีการกระจายงบประมาณไปยังฝ่ายต่างๆ อย่างเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.66) โรงเรียนมีการจัดแผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลาในการทำงาน

ทำงานอย่างเปิดเผยไว้ในที่ทำงาน ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.68) มีการกระจายอำนาจการปฏิบัติงานไปสู่บุคลากรแต่ละฝ่ายให้สอดคล้องกับปริมาณงาน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.64) มีการเปิดรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.72) มีการประเมินผลทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายและเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.71) โรงเรียนนำผลการประเมินไปปรับปรุงการทำงาน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.69) และในรอบปีที่ผ่านมา โรงเรียนมีการวางแผน ลดขั้นตอนการทำงาน ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.64 - 0.74 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายตลอดจนเป้าหมายของโรงเรียนร่วมกัน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.61) มีการกระจายงบประมาณไปยังฝ่ายต่างๆ อย่างเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.62) และโรงเรียนมีการจัดแผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลาในการทำงานอย่างเปิดเผยไว้ในที่ทำงาน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.62) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.61 - 0.76 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายตลอดจนเป้าหมายของโรงเรียนร่วมกัน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.67) โรงเรียนมีการจัดแผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลาในการทำงานอย่างเปิดเผยไว้ในที่ทำงาน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.65) และมีการกระจายงบประมาณไปยังฝ่ายต่างๆ อย่างเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.65 - 0.72 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไป

หาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายตลอดจนเป้าหมายของโรงเรียนร่วมกัน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.65) โรงเรียนนำผลการประเมินไปปรับปรุงการทำงาน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.70) และมีการเปิดรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.65 - 0.72 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 16 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านหลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

หลักการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. มีการสร้างวัฒนธรรมการสื่อสารสองทาง (คือมีทั้งสั่งการและรับฟังความเห็นไปพร้อมกัน)	4.19	0.64	มาก	4.28	0.71	มาก	4.18	0.67	มาก	4.20	0.67	มาก
2. มีการนำแนวคิดที่ได้จากบุคลากรมาบูรณาการรวมเข้าไว้ในการทำงาน	4.27	0.57	มาก	4.28	0.62	มาก	4.16	0.64	มาก	4.22	0.62	มาก
3. บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมพัฒนาความรู้ความสามารถของโรงเรียน	4.33	0.57	มาก	4.29	0.60	มาก	4.18	0.62	มาก	4.24	0.61	มาก
4. มีการฝึกอบรมสัมมนาพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร	4.21	0.69	มาก	4.35	0.63	มาก	4.24	0.63	มาก	4.26	0.65	มาก
5. โรงเรียนมีการนำความรู้ใหม่ๆ มาปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง	4.24	0.60	มาก	4.23	0.66	มาก	4.22	0.65	มาก	4.23	0.64	มาก
6. มีการติดตามตรวจสอบให้บุคลากรดำเนินการตามเป้าหมายที่วางไว้	4.26	0.65	มาก	4.33	0.63	มาก	4.16	0.67	มาก	4.23	0.66	มาก
7. โรงเรียนมีระบบเลื่อนขั้นที่เป็นธรรม	4.48	0.62	มาก	4.31	0.70	มาก	4.22	0.66	มาก	4.31	0.67	มาก
8. โรงเรียนมีศักยภาพในการแข่งขัน	4.24	0.70	มาก	4.25	0.68	มาก	4.17	0.66	มาก	4.21	0.67	มาก
รวม	4.27	0.55	มาก	4.29	0.57	มาก	4.19	0.59	มาก	4.24	0.58	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า ธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายชื่อ พบว่าธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ โรงเรียนมีระบบเลื่อนขั้นที่เป็นธรรม ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.67) มีการฝึกอบรมสัมมนาพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.65) บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมพัฒนาความรู้ความสามารถของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.61) โรงเรียนมีการนำความรู้ใหม่ๆ มาปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.64) มีการติดตามตรวจสอบให้บุคลากรดำเนินการตามเป้าหมายที่วางไว้ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.66) มีการนำแนวคิดที่ได้จากบุคลากรมาบูรณาการรวมเข้าไว้ในการทำงาน ($\bar{X} = 4.22$, S.D. =

0.62) โรงเรียนมีศักยภาพในการแข่งขัน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.67) และมีการสร้างวัฒนธรรมการสื่อสารสองทาง (คือมีทั้งสั่งการและรับฟังความเห็นไปพร้อมกัน) ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.61 - 0.67 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ โรงเรียนมีระบบเลื่อนขั้นที่เป็นธรรม ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.62) บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมพัฒนาความรู้ความสามารถของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.57) และมีการนำแนวคิดที่ได้จากบุคลากรมาบูรณาการรวมเข้าไว้ในการทำงาน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.57 - 0.69 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ มีการฝึกอบรมสัมมนาพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.63) มีการติดตามตรวจสอบให้บุคลากรดำเนินตามเป้าหมายที่วางไว้ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.63) และโรงเรียนมีระบบเลื่อนขั้นที่เป็นธรรม ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.60 - 0.71 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ มีการฝึกอบรมสัมมนาพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.63) โรงเรียนมีการนำความรู้ใหม่ๆ มาปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.65) และโรงเรียนมีระบบเลื่อนขั้นที่เป็นธรรม ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.62 - 0.67 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 17 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านหลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

หลักเทคโนโลยี สารสนเทศและการ สื่อสาร	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. มีการจัดทำฐานข้อมูลในโรงเรียนที่เป็นระบบ	4.26	0.73	มาก	4.24	0.75	มาก	4.23	0.59	มาก	4.24	0.67	มาก
2. มีการนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแผนหรือนโยบายของสถานศึกษา	4.30	0.62	มาก	4.30	0.72	มาก	4.25	0.60	มาก	4.27	0.64	มาก
3. มีระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือเครือข่ายสารสนเทศที่ทันสมัยเหมาะสมกับการทำงานในโรงเรียน	4.24	0.66	มาก	4.29	0.70	มาก	4.17	0.66	มาก	4.22	0.67	มาก
4. มีอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เพียงพอ	4.16	0.77	มาก	4.19	0.75	มาก	4.12	0.71	มาก	4.15	0.73	มาก
5. มีการพัฒนาทักษะของผู้ใช้งานเครือข่ายสารสนเทศ	4.20	0.75	มาก	4.19	0.71	มาก	4.09	0.71	มาก	4.14	0.72	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรครูสามารถเข้าถึงเครือข่ายสารสนเทศ	4.19	0.73	มาก	4.21	0.71	มาก	4.13	0.71	มาก	4.16	0.71	มาก
7. ผู้ปกครองและนักเรียนสามารถเข้าถึงเครือข่ายสารสนเทศ	4.02	0.98	มาก	4.04	0.95	มาก	3.99	0.84	มาก	4.01	0.90	มาก
8. มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารมาใช้ในหน่วยงานเพื่อลดขั้นตอนการทำงาน	4.18	0.74	มาก	4.07	0.73	มาก	4.08	0.73	มาก	4.10	0.73	มาก
รวม	4.19	0.68	มาก	4.18	0.66	มาก	4.13	0.59	มาก	4.16	0.63	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า ธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ มีการนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแผนหรือนโยบายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.64) มีการจัดทำฐานข้อมูลในโรงเรียนที่เป็นระบบ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.67) มีระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือเครือข่ายสารสนเทศที่ทันสมัยเหมาะสมกับการทำงานในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.67) ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรครูสามารถเข้าถึงเครือข่ายสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.71) มีอุปกรณ์

เทคโนโลยีที่เพียงพอ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.73) มีการพัฒนาทักษะของผู้ใช้งานเครือข่ายสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.72) มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร มาใช้ในหน่วยงานเพื่อลดขั้นตอนการทำงาน ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.73) และผู้ปกครองและนักเรียนสามารถเข้าถึงเครือข่ายสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.90) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.63 - 0.90 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ มีการนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแผนหรือนโยบายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.62) มีการจัดทำฐานข้อมูลในโรงเรียนที่เป็นระบบ ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.73) มีระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือเครือข่ายสารสนเทศที่ทันสมัยเหมาะสมกับการทำงานในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.62 - 0.98 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ มีการนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแผนหรือนโยบายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.72) มีระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือเครือข่ายสารสนเทศที่ทันสมัยเหมาะสมกับการทำงานในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.70) และมีการจัดทำฐานข้อมูลในโรงเรียนที่เป็นระบบ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.70 - 0.95 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านหลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ มีการนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแผนหรือนโยบายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.60) มีการจัดทำฐานข้อมูลในโรงเรียนที่เป็นระบบ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.59) มีระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือเครือข่ายสารสนเทศที่ทันสมัยเหมาะสม

กับการทำงานในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.59 - 0.83 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม

ในการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 2 ว่าอยู่ระดับใด ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดยภาพรวมและจำแนกตามผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้วิจัยวิเคราะห์จากมัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบตามเกณฑ์ระดับคุณภาพตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ดังปรากฏรายละเอียด ตามตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดยภาพรวม

ผลการประเมิน คุณภาพภายนอก รอบสาม	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี (Y ₁)	4.35	0.55	มาก	4.37	0.58	มาก	4.29	0.54	มาก	4.33	0.55	มาก
ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (Y ₂)	4.39	0.56	มาก	4.41	0.55	มาก	4.30	0.56	มาก	4.35	0.55	มาก
ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Y ₃)	4.34	0.56	มาก	4.33	0.56	มาก	4.23	0.54	มาก	4.28	0.55	มาก
ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น (Y ₄)	4.18	0.64	มาก	4.19	0.65	มาก	4.11	0.64	มาก	4.15	0.64	มาก
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (Y ₅)	4.14	0.69	มาก	4.17	0.69	มาก	4.07	0.66	มาก	4.11	0.67	มาก
ประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y ₆)	4.29	0.57	มาก	4.29	0.58	มาก	4.20	0.55	มาก	4.24	0.56	มาก
ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา (Y ₇)	4.32	0.55	มาก	4.34	0.49	มาก	4.22	0.54	มาก	4.27	0.53	มาก
พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด (Y ₈)	4.34	0.55	มาก	4.35	0.52	มาก	4.21	0.51	มาก	4.28	0.52	มาก
ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา (Y ₉)	4.30	0.55	มาก	4.33	0.54	มาก	4.22	0.53	มาก	4.27	0.54	มาก
ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเอกลักษณ์ของสถานศึกษา (Y ₁₀)	4.26	0.54	มาก	4.27	0.53	มาก	4.18	0.59	มาก	4.22	0.57	มาก
ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา (Y ₁₁)	4.27	0.54	มาก	4.32	0.56	มาก	4.24	0.55	มาก	4.27	0.55	มาก
ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักสามมาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา (Y ₁₂)	4.35	0.50	มาก	4.33	0.50	มาก	4.23	0.53	มาก	4.29	0.52	มาก
โดยภาพรวม (Y _{tot})	4.29	0.52	มาก	4.31	0.51	มาก	4.21	0.52	มาก	4.26	0.52	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.55) ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.55) ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.52) พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.52) ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.55) ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.53) ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธาน/วิสัยทัศน์พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.54) ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.55) ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.56) ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.57) ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.64) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.52 - 0.67 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายชื่อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.56) ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.50) และผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.50 - 0.69 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$,

S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.55) ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.58) และพัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.52) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.50 - 0.69 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.56) ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.54) และผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.50 - 0.66 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม มีรายละเอียดตามตารางที่ 19 - 30 ดังนี้

ตารางที่ 19 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก
รอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง ตามเกณฑ์	4.35	0.64	มาก	4.33	0.63	มาก	4.21	0.63	มาก	4.27	0.63	มาก
2. ผู้เรียนมีสมรรถภาพทาง กายตามเกณฑ์	4.32	0.59	มาก	4.30	0.56	มาก	4.29	0.60	มาก	4.30	0.59	มาก
3. ผู้เรียนรู้จักดูแลตนเองให้มี ความปลอดภัยจากปัญหาทาง เพศ ยาเสพติด และสิ่งมอมเมา	4.48	0.60	มาก	4.45	0.59	มาก	4.39	0.61	มาก	4.43	0.60	มาก
4. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพทาง ศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์	4.28	0.64	มาก	4.34	0.69	มาก	4.29	0.64	มาก	4.30	0.65	มาก
5. ผู้เรียนมีความซาบซึ้ง รับรู้ ในคุณค่าหรืออารมณ์ความรู้สึก ในสิ่งที่ดีงามหรือไพเราะ	4.33	0.67	มาก	4.41	0.72	มาก	4.27	0.61	มาก	4.32	0.66	มาก
6. นักเรียนมีผลงานที่ส่งผล ให้เกิดคุณค่าต่อตนเองและ สถานศึกษา	4.34	0.62	มาก	4.39	0.70	มาก	4.31	0.66	มาก	4.33	0.66	มาก
รวม	4.35	0.55	มาก	4.37	0.58	มาก	4.29	0.54	มาก	4.33	0.55	มาก

จากตารางที่ 19 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายชื่อ พบว่าผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ ผู้เรียนรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัยจากปัญหาทางเพศ ยาเสพติด และสิ่งมอมเมา ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.60) มีนักเรียนมีผลงานที่ส่งผลให้เกิดคุณค่าต่อตนเองและสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.66) ผู้เรียนมีความซาบซึ้ง รับรู้ในคุณค่าหรืออารมณ์ความรู้สึกในสิ่งที่ดีงามหรือไพเราะ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.66) ผู้เรียนมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.59) ผู้เรียนมีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.65) และผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง ตามเกณฑ์ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.59 - 0.66 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ผู้เรียนรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัยจากปัญหาทางเพศ ยาเสพติด และสิ่งมอมเมา ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.60) ผู้เรียนมีน้ำหนักส่วนสูง ตามเกณฑ์ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.64) และนักเรียนมีผลงานที่ส่งผลให้เกิดคุณค่าต่อตนเองและสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.62) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.59 - 0.67 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ผู้เรียนรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัยจากปัญหาทางเพศ ยาเสพติด และสิ่งมอมเมา ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.59) ผู้เรียนมีความซาบซึ้ง รับรู้ในคุณค่าหรืออารมณ์ความรู้สึกในสิ่งที่ดีงามหรือไพเราะ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.72) และนักเรียนมีผลงานที่ส่งผลให้เกิดคุณค่าต่อตนเองและสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.56 - 0.72 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ผู้เรียนรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัยจากปัญหาทางเพศ ยาเสพติด และสิ่งมอมเมา ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.61) นักเรียนมีผลงานที่ส่งผลให้เกิดคุณค่าต่อตนเองและสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.66) และผู้เรียนมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.60 - 0.66 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 20 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

ด้านผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ พึงประสงค์	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง	4.39	0.63	มาก	4.39	0.65	มาก	4.33	0.62	มาก	4.36	0.63	มาก
2. ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนน ผลการประเมินคุณลักษณะ ตามคุณลักษณะของผู้เรียนที่ เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่หรือ ผู้ปกครอง ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป	4.35	0.62	มาก	4.41	0.61	มาก	4.25	0.64	มาก	4.32	0.63	มาก
3. ผู้เรียนเป็นนักเรียนที่ดีของ โรงเรียน	4.40	0.63	มาก	4.40	0.65	มาก	4.35	0.61	มาก	4.37	0.62	มาก
4. ผู้เรียนไม่ขาดเรียน ไม่มา สาย และไม่ออกจากการศึกษา กลางคันเพราะ ปัญหาด้าน ความประพฤติ	4.40	0.57	มาก	4.43	0.63	มาก	4.32	0.65	มาก	4.37	0.62	มาก
5. ผู้เรียนไม่มีปัญหาด้านการ ปกครอง	4.36	0.62	มาก	4.46	0.59	มาก	4.30	0.68	มาก	4.36	0.65	มาก
6. ผู้เรียนที่ทำกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์ต่อสังคมทั้งในและ นอกสถานศึกษา	4.41	0.69	มาก	4.35	0.62	มาก	4.27	0.61	มาก	4.33	0.64	มาก
รวม	4.39	0.56	มาก	4.41	0.55	มาก	4.30	0.56	มาก	4.35	0.55	มาก

จากตารางที่ 20 ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าผลการ ประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม ด้านผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ ผู้เรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน และผู้เรียนไม่ขาดเรียน ไม่มาสาย และไม่ออกจากการศึกษา กลางคันเพราะ ปัญหาด้านความประพฤติ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.62) ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.63) ผู้เรียนไม่มีปัญหาด้านการปกครอง ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.65) ผู้เรียนที่ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ต่อสังคมทั้งในและนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.64) และผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลการ ประเมินคุณลักษณะ ตามคุณลักษณะของผู้เรียนที่เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ตั้งแต่ระดับดี ขึ้นไป ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง

0.62 - 0.65 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้เรียนที่ทำความดี บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมทั้งในและนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.69) ผู้เรียนไม่ขาดเรียน ไม่มาสาย และไม่ออกจากการศึกษากลางคันเพราะ ปัญหาด้านความประพฤติ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.57) และผู้เรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.57 - 0.69 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้เรียนไม่มีปัญหาด้านการปกครอง ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.59) ผู้เรียนไม่ขาดเรียน ไม่มาสาย และไม่ออกจากการศึกษากลางคันเพราะ ปัญหาด้านความประพฤติ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.63) และผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลการประเมินคุณลักษณะ ตามคุณลักษณะของผู้เรียนที่เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.59 - 0.65 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลการประเมินคุณลักษณะ ตามคุณลักษณะของผู้เรียนที่เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.61) ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.62) ผู้เรียนไม่ขาดเรียน ไม่มาสาย และไม่ออกจากการศึกษากลางคัน เพราะ ปัญหาด้านความประพฤติ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.65) และ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.61 - 0.68 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 21 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จาก การอ่านและใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	4.21	0.67	มาก	4.25	0.68	มาก	4.16	0.65	มาก	4.19	0.66	มาก
2. ผู้เรียนมีผลงานที่เกิดจาก การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการค้นคว้า ประกอบการเรียนรู้ทั้งใน ห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.23	0.76	มาก	4.23	0.68	มาก	4.18	0.67	มาก	4.20	0.69	มาก
3. ผู้เรียนเรียนรู้ผ่าน ประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่น ทั้งในและนอกโรงเรียน	4.25	0.72	มาก	4.26	0.65	มาก	4.11	0.69	มาก	4.18	0.69	มาก
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตาม แผนปฏิบัติการของโรงเรียน	4.43	0.59	มาก	4.33	0.63	มาก	4.27	0.59	มาก	4.32	0.60	มาก
5. ผู้เรียนร่วมกิจกรรมตาม เทศกาล ประเพณี วันสำคัญ ต่างๆ	4.46	0.62	มาก	4.41	0.61	มาก	4.32	0.55	มาก	4.38	0.59	มาก
6. ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการ เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน	4.44	0.57	มาก	4.51	0.57	มาก	4.33	0.56	มาก	4.40	0.57	มาก
รวม	4.34	0.56	มาก	4.33	0.56	มาก	4.23	0.54	มาก	4.28	0.55	มาก

จากตารางที่ 21 ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.57) ผู้เรียนร่วมกิจกรรมตามเทศกาล ประเพณี วันสำคัญต่างๆ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.59) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.60) ผู้เรียนมีผลงานที่เกิดจากการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการค้นคว้าประกอบการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.69) ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านและใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.66) และผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.57 - 0.69 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้เรียนร่วมกิจกรรมตามเทศกาล ประเพณี วันสำคัญต่างๆ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.62) ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.57) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.57 - 0.76 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.57) ผู้เรียนร่วมกิจกรรมตามเทศกาล ประเพณี วันสำคัญต่างๆ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.61) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.57 - 0.68 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ได้แก่ ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.56) ผู้เรียนร่วมกิจกรรมตามเทศกาล ประเพณี วันสำคัญต่างๆ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.55) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.55 - 0.69 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 22 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น

ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดเป็นระบบ	4.13	0.75	มาก	4.10	0.81	มาก	4.11	0.73	มาก	4.11	0.75	มาก
2. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจและแก้ปัญหาของตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม	4.21	0.72	มาก	4.19	0.75	มาก	4.07	0.73	มาก	4.13	0.73	มาก
3. ผู้เรียนมีผลงานที่สะท้อนความคิดของตนได้เหมาะสมตามวัย	4.14	0.78	มาก	4.09	0.80	มาก	4.07	0.77	มาก	4.09	0.77	มาก
4. ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการแก้ปัญหา และความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม	4.21	0.65	มาก	4.21	0.67	มาก	4.09	0.63	มาก	4.15	0.65	มาก
5. มีความสามารถในการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล	4.15	0.64	มาก	4.33	0.63	มาก	4.17	0.65	มาก	4.21	0.64	มาก
6. ผู้เรียนมีการปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น	4.23	0.66	มาก	4.24	0.72	มาก	4.16	0.69	มาก	4.20	0.69	มาก
รวม	4.18	0.64	มาก	4.19	0.65	มาก	4.11	0.64	มาก	4.15	0.64	มาก

จากตารางที่ 22 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ มีความสามารถในการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 4.21$,

S.D. = 0.64) ผู้เรียนมีการปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.69) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการแก้ปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.65) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ และแก้ปัญหาของตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.73) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.75) และผู้เรียนมีผลงานที่สะท้อนความคิดของตนได้เหมาะสมตามวัย ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.77) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.64 - 0.75 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ผู้เรียนมีการปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.66) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการแก้ปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.65) และผู้เรียนสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจและแก้ปัญหาของตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.64 - 0.78 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ มีความสามารถในการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.63) ผู้เรียนมีการปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.72) และผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการแก้ปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.63 - 0.81 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ มีความสามารถในการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.65) ผู้เรียนมีการปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.69) และผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.63 - 0.77 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 23 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	4.20	0.68	มาก	4.24	0.72	มาก	4.16	0.65	มาก	4.19	0.67	มาก
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์	4.14	0.79	มาก	4.19	0.77	มาก	4.06	0.73	มาก	4.11	0.75	มาก
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์	4.10	0.76	มาก	4.11	0.73	มาก	4.09	0.75	มาก	4.10	0.74	มาก
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	4.20	0.62	มาก	4.25	0.67	มาก	4.13	0.65	มาก	4.17	0.65	มาก
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ	3.98	0.94	มาก	4.06	0.89	มาก	3.86	0.94	มาก	3.94	0.93	มาก
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุข ศึกษาและพลศึกษา/ศิลปะ/ การงานอาชีพและเทคโนโลยี	4.23	0.76	มาก	4.19	0.73	มาก	4.13	0.65	มาก	4.17	0.70	มาก
รวม	4.14	0.69	มาก	4.17	0.69	มาก	4.07	0.66	มาก	4.11	0.67	มาก

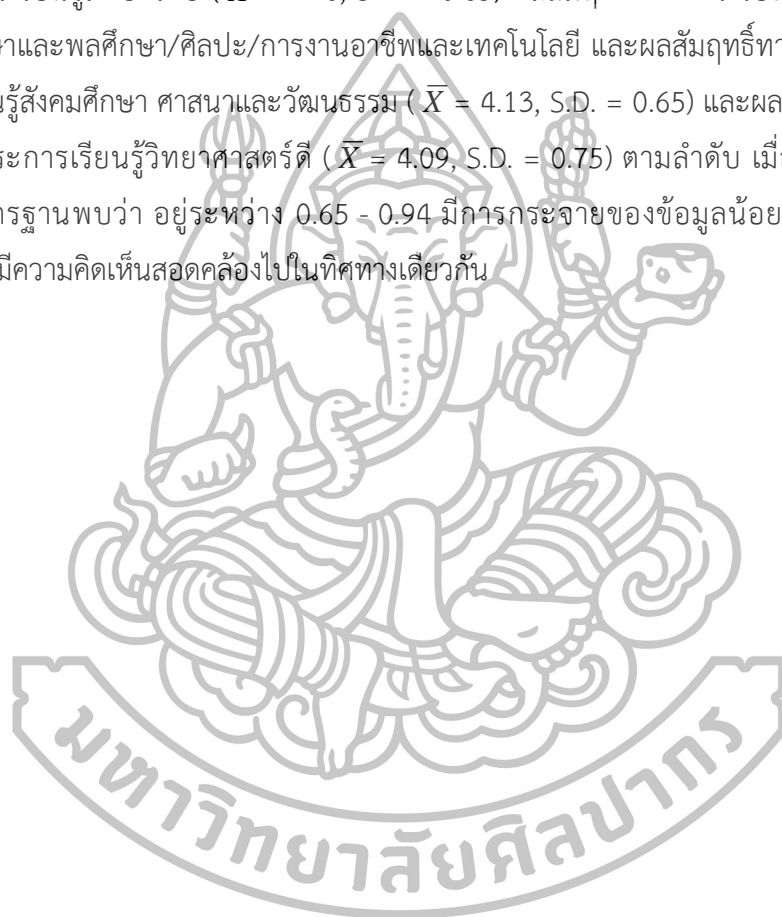
จากตารางที่ 23 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.67) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.65) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา/ศิลปะ/การงานอาชีพและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.70) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.75) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.74) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.93) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.65 - 0.93 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา/ศิลปะ/การงานอาชีพและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.76) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.62) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.62 - 0.94 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.67) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.72) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา/ศิลปะ/การงานอาชีพและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.67 - 0.89 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามีชนิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.65) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา/ศิลปะ/การงานอาชีพและเทคโนโลยี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.65) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ดี ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.65 - 0.94 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 24 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. โรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.29	0.64	มาก	4.25	0.68	มาก	4.22	0.62	มาก	4.24	0.64	มาก
2. โรงเรียนจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ	4.34	0.66	มาก	4.30	0.66	มาก	4.21	0.59	มาก	4.27	0.63	มาก
3. ครูสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.34	0.59	มาก	4.29	0.66	มาก	4.21	0.59	มาก	4.26	0.61	มาก
4. ครูกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.25	0.59	มาก	4.30	0.62	มาก	4.21	0.59	มาก	4.24	0.60	มาก
5. ครูออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อส่งเสริมผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย	4.26	0.61	มาก	4.31	0.65	มาก	4.21	0.62	มาก	4.25	0.62	มาก
6. ครูดำเนินการศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อ	4.29	0.68	มาก	4.26	0.65	มาก	4.13	0.68	มาก	4.20	0.68	มาก
รวม	4.29	0.57	มาก	4.29	0.58	มาก	4.20	0.55	มาก	4.24	0.56	มาก

จากตารางที่ 24 ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ โรงเรียนจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.63) ครูสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.26$,

S.D. = 0.61) ครูออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อส่งเสริมผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.62) ครูกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้ ทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.60) โรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.64) และครูดำเนินการศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.60 - 0.68 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ครูสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.59) โรงเรียนจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.66) และโรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.59 - 0.68 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ครูออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อส่งเสริมผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.65) ครูกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้ ทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.62) และครูสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.62 - 0.68 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้โรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.62) โรงเรียนจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ครูสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและครูกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้ ทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.59) และครูออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อส่งเสริมผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.62) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.59 - 0.68 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 25 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนา สถานศึกษา

ประสิทธิภาพของการ บริหารจัดการและการ พัฒนาสถานศึกษา	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การบริหารจัดการโรงเรียน เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของ ผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมี คุณภาพ ยั่งยืนและต่อเนื่อง	4.31	0.61	มาก	4.34	0.59	มาก	4.26	0.58	มาก	4.29	0.59	มาก
2. การบริหารจัดการโรงเรียน เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานอย่างมีคุณภาพ ยั่งยืน และต่อเนื่อง	4.21	0.72	มาก	4.33	0.59	มาก	4.24	0.59	มาก	4.25	0.63	มาก
3. พัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามเป้าหมาย พันธกิจ วิสัยทัศน์ที่ครอบคลุมการ ดำเนินงานตามมาตรฐานการ ประกันคุณภาพภายใน	4.31	0.61	มาก	4.35	0.53	มาก	4.19	0.59	มาก	4.26	0.58	มาก
4. มีการประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียนด้านการ บริหารจัดการและการพัฒนา สถานศึกษาที่มีคุณภาพ	4.37	0.56	มาก	4.33	0.57	มาก	4.21	0.61	มาก	4.28	0.59	มาก
5. มีข้อมูลสารสนเทศการ บริหารจัดการในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการ บริหารงานบุคคล และด้านการ บริหารทั่วไป อย่างเป็นธรรม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน	4.30	0.60	มาก	4.39	0.56	มาก	4.16	0.60	มาก	4.25	0.60	มาก
6. โรงเรียนมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะและสวยงาม	4.40	0.57	มาก	4.29	0.51	มาก	4.24	0.59	มาก	4.29	0.57	มาก
รวม	4.32	0.55	มาก	4.34	0.49	มาก	4.22	0.54	มาก	4.27	0.53	มาก

จากตารางที่ 25 ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการ พัฒนาสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าผล การประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม ด้านประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษาอยู่ใน ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ โรงเรียนมีความสะอาด ถูก สุขลักษณะและสวยงาม ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.57) การบริหารจัดการโรงเรียนเป็นไปตามบทบาทหน้าที่

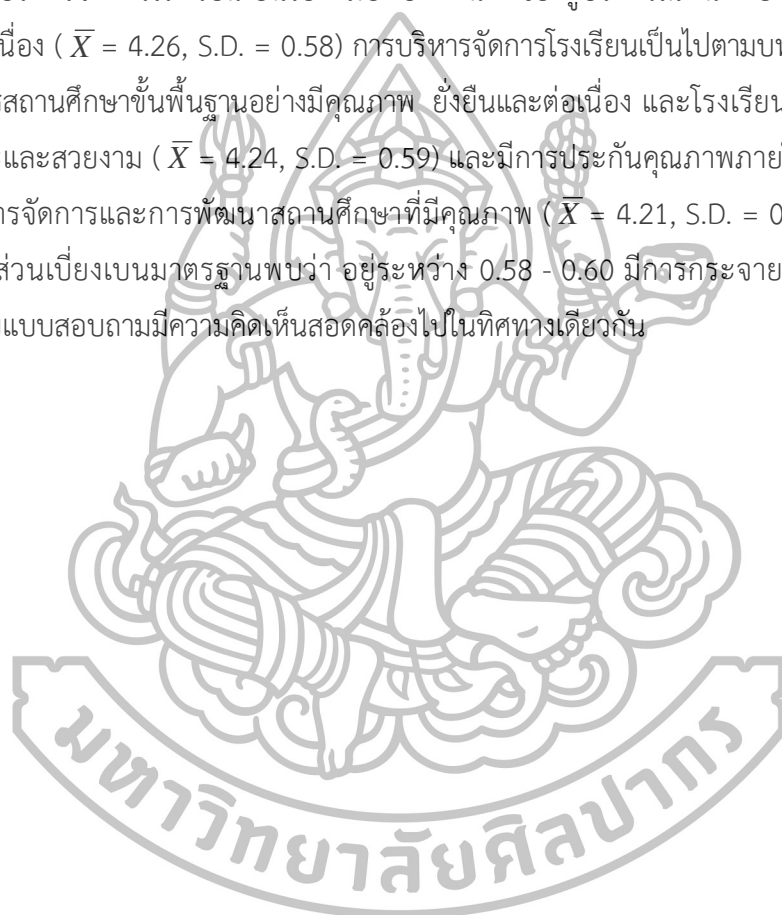
ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ ยั่งยืนและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.59) มีการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.59) พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมาย พันธกิจ วิสัยทัศน์ที่ครอบคลุมการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.58) มีข้อมูลสารสนเทศการบริหารจัดการในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป อย่างเป็นธรรม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.60) และการบริหารจัดการโรงเรียนเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ ยั่งยืนและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.58 - 0.63 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานลดจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ โรงเรียนมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะและสวยงาม ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.57) มีการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.56) การบริหารจัดการโรงเรียนเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ ยั่งยืนและต่อเนื่อง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมาย พันธกิจ วิสัยทัศน์ที่ครอบคลุมการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.56 - 0.72 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานลดจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ มีข้อมูลสารสนเทศการบริหารจัดการในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป อย่างเป็นธรรม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.56) พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมาย พันธกิจ วิสัยทัศน์ที่ครอบคลุมการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.53) และการบริหารจัดการโรงเรียนเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ ยั่งยืนและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.50 - 0.59 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ การบริหารจัดการโรงเรียนเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ยั่งยืนและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.58) การบริหารจัดการโรงเรียนเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ ยั่งยืนและต่อเนื่อง และโรงเรียนมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะและสวยงาม ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.59) และมีการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.58 - 0.60 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 26 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านพัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด

พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553	4.36	0.51	มาก	4.34	0.53	มาก	4.24	0.59	มาก	4.30	0.56	มาก
2. โรงเรียนมีผลการประเมินคุณภาพภายในจากหน่วยงานต้นสังกัดที่สะท้อนประสิทธิผลของคุณภาพการดำเนินงานด้านต่างๆ ของโรงเรียน	4.40	0.54	มาก	4.37	0.56	มาก	4.24	0.60	มาก	4.32	0.58	มาก
3. โรงเรียนดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน	4.35	0.60	มาก	4.36	0.56	มาก	4.19	0.56	มาก	4.27	0.58	มาก
4. โรงเรียนดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.34	0.62	มาก	4.36	0.58	มาก	4.23	0.56	มาก	4.29	0.58	มาก
5. มีการจัดระบบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและดำเนินงานตามระบบบริหารเชิงคุณภาพ (PDCA)	4.32	0.65	มาก	4.33	0.65	มาก	4.19	0.57	มาก	4.26	0.62	มาก
6. โรงเรียนจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.32	0.59	มาก	4.37	0.56	มาก	4.19	0.53	มาก	4.27	0.56	มาก
รวม	4.34	0.55	มาก	4.35	0.52	มาก	4.21	0.51	มาก	4.28	0.52	มาก

จากตารางที่ 26 ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านพัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านพัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ โรงเรียนมีผลการประเมินคุณภาพภายในจากหน่วยงานต้นสังกัดที่สะท้อนประสิทธิผลของคุณภาพการดำเนินงานด้านต่างๆ ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.58) โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพภายในตาม

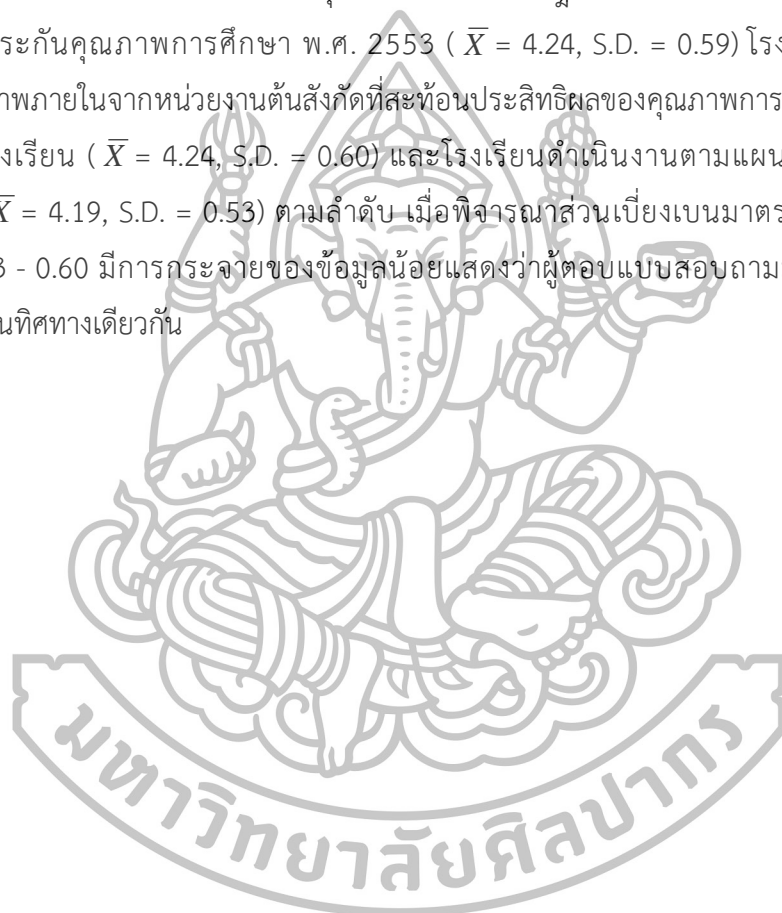
กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.56) โรงเรียนดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.58) โรงเรียนจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.56) โรงเรียนดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.58) และมีการจัดระบบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและดำเนินงานตามระบบบริหารเชิงคุณภาพ (PDCA) ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.62) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.56 - 0.62 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านพัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายชื่อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ โรงเรียนมีผลการประเมินคุณภาพภายในจากหน่วยงานต้นสังกัดที่สะท้อนประสิทธิผลของคุณภาพการดำเนินงานด้านต่างๆ ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.54) โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.51) และโรงเรียนดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.50 - 0.65 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านพัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายชื่อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ โรงเรียนมีผลการประเมินคุณภาพภายในจากหน่วยงานต้นสังกัดที่สะท้อนประสิทธิผลของคุณภาพการดำเนินงานด้านต่างๆ ของโรงเรียน และโรงเรียนจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.56) โรงเรียนดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.56) และโรงเรียนดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่

ระหว่าง 0.52 - 0.65 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านพัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.59) โรงเรียนมีผลการประเมินคุณภาพภายในจากหน่วยงานต้นสังกัดที่สะท้อนประสิทธิผลของคุณภาพการดำเนินงานด้านต่างๆ ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.60) และโรงเรียนดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.53 - 0.60 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 27 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา

ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหาร บุคลากร ชุมชน และองค์กรภายนอก มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติงานด้านผลผลิตโดยระบุเป้าหมายและกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียน	4.32	0.61	มาก	4.31	0.59	มาก	4.19	0.65	มาก	4.26	0.63	มาก
2. ผลผลิตของโรงเรียนเป็นไปตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียน	4.27	0.60	มาก	4.35	0.62	มาก	4.19	0.58	มาก	4.25	0.59	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานต้นสังกัดได้ทำข้อตกลงร่วมกันในการกำหนดอัตลักษณ์ของผลผลิตของสถานศึกษา	4.25	0.67	มาก	4.36	0.60	มาก	4.23	0.62	มาก	4.27	0.63	มาก
4. บุคลากรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานและประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	4.39	0.56	มาก	4.35	0.64	มาก	4.24	0.59	มาก	4.31	0.60	มาก
5. มีผลประเมินความพึงพอใจด้านผลผลิตของ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี	4.34	0.62	มาก	4.36	0.60	มาก	4.24	0.62	มาก	4.29	0.61	มาก
6. ผลการดำเนินงานด้านผลผลิตเกิดผลกระทบต่อโรงเรียนและเป็นที่ยอมรับของชุมชน	4.22	0.64	มาก	4.29	0.60	มาก	4.23	0.61	มาก	4.24	0.62	มาก
รวม	4.30	0.55	มาก	4.33	0.54	มาก	4.22	0.53	มาก	4.27	0.54	มาก

จากตารางที่ 27 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อพบว่าผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียน

ขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธาน/วิสัยทัศน์พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ บุคลากรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานและประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.60) มีผลประเมินความพึงพอใจด้านผลผลิตของ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.61) ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหน่วยงานต้นสังกัดได้ทำข้อตกลงร่วมกันในการกำหนดอัตลักษณ์ของผลผลิตของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.63) ผู้บริหาร บุคลากร ชุมชนและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติงานด้านผลผลิตโดยระบุเป้าหมายและกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.63) ผลผลิตของโรงเรียนเป็นไปตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.59) และผลการดำเนินงานด้านผลผลิตเกิดผลกระทบที่ดีต่อโรงเรียนและเป็นที่ยอมรับของชุมชน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.62) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.59 - 0.63 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธาน/วิสัยทัศน์พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ บุคลากรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานและประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.56) มีผลประเมินความพึงพอใจด้านผลผลิตของ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.62) และบริหาร บุคลากร ชุมชนและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติงานด้านผลผลิตโดยระบุเป้าหมายและกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.56 - 0.67 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธาน/วิสัยทัศน์พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหา

น้อยสามลำดับแรกดังนี้ มีผลประเมินความพึงพอใจด้านผลผลิตของ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีและผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานต้นสังกัดได้ทำข้อตกลงร่วมกันในการกำหนดอัตลักษณ์ของผลผลิตของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.60) ผลผลิตเกิดผลกระทบที่ดีต่อโรงเรียนและเป็นที่ยอมรับของชุมชน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.62) และบุคลากรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานและประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.59 - 0.64 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธาน/วิสัยทัศน์พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ บุคลากรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานและประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.59) มีผลประเมินความพึงพอใจด้านผลผลิตของ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.62) และผลการดำเนินงานด้านผลผลิตเกิดผลกระทบที่ดีต่อโรงเรียนและเป็นที่ยอมรับของชุมชน ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.58 - 0.65 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 28 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามด้านผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของ สถานศึกษา

ผลการพัฒนาตามจุดเน้น และจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อ เป็นเอกลักษณ์ของ สถานศึกษา	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร ชุมชนและองค์กร ภายนอกมีส่วนร่วมในการ กำหนดจุดเน้น จุดเด่น ของ โรงเรียน	4.34	0.55	มาก	4.21	0.59	มาก	4.24	0.59	มาก	4.26	0.58	มาก
2. มีการสร้างระบบการมี ส่วนร่วมของผู้เรียน และ บุคลากรในการปฏิบัติงาน ตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างครบถ้วน สมบูรณ์	4.25	0.61	มาก	4.29	0.60	มาก	4.17	0.63	มาก	4.22	0.62	มาก
3. มีการประเมินความพึง พอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกโรงเรียน และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยความ พึงพอใจอยู่ในระดับดีขึ้นไป	4.23	0.66	มาก	4.24	0.60	มาก	4.14	0.66	มาก	4.19	0.65	มาก
4. มีจุดเน้น หรือจุดเด่น ตามที่กำหนด และได้รับการ ยอมรับจากองค์กรภายนอก โรงเรียน	4.17	0.67	มาก	4.24	0.58	มาก	4.15	0.75	มาก	4.18	0.69	มาก
5. การดำเนินงานและ ผลสำเร็จของการดำเนินงาน ที่เกิดขึ้นจนถือเป็น เอกลักษณ์ของโรงเรียน ที่ได้รับการยอมรับ จากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	4.30	0.58	มาก	4.35	0.60	มาก	4.18	0.64	มาก	4.25	0.62	มาก
6. โรงเรียนได้รับการยอมรับ ได้รับรางวัล หรือการได้รับ การยกย่องว่าเป็นแบบอย่าง ในการปฏิบัติที่ดีตามจุดเน้น	4.29	0.62	มาก	4.31	0.65	มาก	4.20	0.64	มาก	4.25	0.64	มาก
รวม	4.26	0.54	มาก	4.27	0.53	มาก	4.18	0.59	มาก	4.22	0.57	มาก

จากตารางที่ 28 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร ชุมชนและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดเน้น จุดเด่นของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.58) มีจุดเน้น หรือจุดเด่น ตามที่กำหนด และได้รับการยอมรับจากองค์กรภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.62) โรงเรียนได้รับการยอมรับ ได้รับรางวัล หรือการได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดีตามจุดเน้น ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.64) มีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และบุคลากรในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และผู้บริหาร บุคลากร ชุมชนและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติงานด้านผลผลิตโดยระบุเป้าหมายและกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.62) มีการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยความพึงพอใจอยู่ในระดับดีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.65) และโรงเรียนมีการกำหนดมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาในโรงเรียนและ/หรือชุมชนรอบโรงเรียน ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.58 - 0.69 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร ชุมชนและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดเน้น จุดเด่นของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.55) มีจุดเน้น หรือจุดเด่น ตามที่กำหนด และได้รับการยอมรับจากองค์กรภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.58) และโรงเรียนได้รับการยอมรับ ได้รับรางวัล หรือการได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดีตามจุดเน้น ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.62) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.55 - 0.67 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณา แยกเป็นรายชื่อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ มีจุดเน้น หรือ จุดเด่น ตามที่กำหนด และได้รับการยอมรับจากองค์กรภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.60) โรงเรียนได้รับการยอมรับ ได้รับรางวัล หรือการได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดีตาม จุดเน้น ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.65) มีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และบุคลากรในการ ปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างพหุครบถ้วนสมบูรณ์ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.58 - 0.65 มีการกระจายของ ข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายชื่อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไป นาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร ชุมชนและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมใน การกำหนดจุดเน้น จุดเด่น ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.59) โรงเรียนได้รับการยอมรับ ได้รับ รางวัล หรือการได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดีตามจุดเน้น ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.64) และมีจุดเน้น หรือจุดเด่น ตามที่กำหนด และได้รับการยอมรับจากองค์กรภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.59 - 0.75 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทาง เดียวกัน

ตารางที่ 29 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา

ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานที่นำมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาในโรงเรียนและ/หรือ ชุมชนรอบโรงเรียน	4.24	0.58	มาก	4.35	0.60	มาก	4.21	0.66	มาก	4.25	0.62	มาก
2. การดำเนินงานของโรงเรียนเกิดจากการมีส่วนร่วมทั้งผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม	4.28	0.66	มาก	4.30	0.62	มาก	4.19	0.68	มาก	4.24	0.66	มาก
3. สถานศึกษาน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	4.34	0.62	มาก	4.39	0.61	มาก	4.26	0.61	มาก	4.31	0.61	มาก
4. มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในการแก้ปัญหาต่างๆของโรงเรียน	4.29	0.56	มาก	4.24	0.60	มาก	4.27	0.60	มาก	4.27	0.59	มาก
5. โรงเรียนมีข้อมูลที่แสดงถึงการเกิดผลกระทบที่เกิดประโยชน์ สร้างคุณค่าต่อโรงเรียน และ/หรือชุมชนรอบโรงเรียน	4.25	0.59	มาก	4.30	0.66	มาก	4.24	0.58	มาก	4.26	0.60	มาก
6. โรงเรียนมีแนวทางปฏิบัติที่ดีและผู้เกี่ยวข้องยอมรับในการดำเนินการต่อไป	4.25	0.56	มาก	4.34	0.67	มาก	4.29	0.59	มาก	4.29	0.60	มาก
รวม	4.27	0.54	มาก	4.32	0.56	มาก	4.24	0.55	มาก	4.27	0.55	มาก

จากตารางที่ 29 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อพบว่าผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของ

สถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ สถานศึกษาน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.61) โรงเรียนมีแนวทางปฏิบัติที่ดีและผู้เกี่ยวข้องยอมรับในการดำเนินการต่อไป ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.60) มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในการแก้ปัญหาต่างๆ ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.59) โรงเรียนมีข้อมูล que แสดงถึงการเกิดผลกระทบที่เกิดประโยชน์ สร้างคุณค่าต่อโรงเรียน และ/หรือชุมชนรอบโรงเรียน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.60) โรงเรียนมีการกำหนดมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาในโรงเรียนและ/หรือ ชุมชนรอบโรงเรียน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.62) และการดำเนินงานของโรงเรียนเกิดจากการมีส่วนร่วมทั้งผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.59 - 0.66 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ สถานศึกษาน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.62) มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในการแก้ปัญหาต่างๆ ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.56) และโรงเรียนมีแนวทางปฏิบัติที่ดีและผู้เกี่ยวข้องยอมรับในการดำเนินการต่อไป ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.56) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.56 - 0.67 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ด้านผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ สถานศึกษาน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.61) โรงเรียนมีการกำหนดมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาในโรงเรียนและ/หรือ ชุมชนรอบโรงเรียน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.60) และโรงเรียนมีแนวทางปฏิบัติที่ดีและผู้เกี่ยวข้องยอมรับในการดำเนินการต่อไป ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.67)

ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.60 - 0.67 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ โรงเรียนมีแนวทางปฏิบัติที่ดีและผู้เกี่ยวข้องยอมรับในการดำเนินการต่อไป ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.59) มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในการแก้ปัญหาต่างๆ ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.60) และสถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.58 - 0.68 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 30 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษาและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	ผู้อำนวยการโรงเรียน (n = 80)			ครู (n = 80)			คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 160)			รวม (n = 320)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. โรงเรียนมีการกำหนดมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนา เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ	4.30	0.58	มาก	4.25	0.63	มาก	4.26	0.58	มาก	4.27	0.59	มาก
2. มีข้อตกลงร่วมกันระหว่างโรงเรียนหน่วยงานต้นสังกัด สมศ. และ/หรือ หน่วยงานสนับสนุน เพื่อมุ่งไปสู่สถานศึกษาที่มีคุณภาพ	4.34	0.53	มาก	4.34	0.57	มาก	4.23	0.64	มาก	4.28	0.60	มาก
3. โรงเรียนนำข้อเสนอแนะจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสองและผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์และจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียน	4.39	0.54	มาก	4.40	0.59	มาก	4.24	0.59	มาก	4.32	0.58	มาก
4. สถานศึกษาดำเนินงานตามระบบบริหารเชิงคุณภาพ (PDCA)	4.37	0.60	มาก	4.39	0.56	มาก	4.24	0.61	มาก	4.31	0.60	มาก
5. มีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการประจำปี	4.39	0.58	มาก	4.33	0.61	มาก	4.22	0.60	มาก	4.29	0.60	มาก
6. ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)	4.34	0.57	มาก	4.27	0.60	มาก	4.21	0.59	มาก	4.26	0.59	มาก
รวม	4.35	0.50	มาก	4.33	0.50	มาก	4.23	0.53	มาก	4.29	0.52	มาก

จากตารางที่ 30 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูป

การศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม ด้านผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ โรงเรียนนำข้อเสนอแนะจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองและผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์และจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.58) สถานศึกษาดำเนินงานตามระบบบริหารเชิงคุณภาพ (PDCA) ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.60) มีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.60) มีข้อตกลงร่วมกันระหว่างโรงเรียนหน่วยงานต้นสังกัด สมศ. และ/หรือ หน่วยงานสนับสนุน เพื่อมุ่งไปสู่สถานศึกษาที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.60) โรงเรียนมีการกำหนดมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนา เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.59) และผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.58 - 0.60 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามสถานภาพทางด้านตำแหน่งหน้าที่หลักของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ โรงเรียนนำข้อเสนอแนะจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองและผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์และจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.54) มีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.58) และสถานศึกษาดำเนินงานตามระบบบริหารเชิงคุณภาพ (PDCA) ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.53 - 0.60 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ครูมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียง

ค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ โรงเรียนนำข้อเสนอแนะจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสองและผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์และจัดทำแผน ปฏิบัติการของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.59) สถานศึกษาดำเนินงานตามระบบบริหารเชิงคุณภาพ (PDCA) ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.56) และมีข้อตกลงร่วมกันระหว่างโรงเรียนหน่วยงานต้นสังกัด สมศ. และ/หรือหน่วยงานสนับสนุน เพื่อมุ่งไปสู่สถานศึกษาที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.56 - 0.63 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ด้านผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกดังนี้ โรงเรียนมีการกำหนดมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนา เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.58) โรงเรียนนำข้อเสนอแนะจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสองและผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์และจัดทำแผน ปฏิบัติการของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.59) และสถานศึกษาดำเนินงานตามระบบบริหารเชิงคุณภาพ (PDCA) ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.57 - 0.64 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม รายละเอียดตามตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของ
โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	Y ₈	Y ₉	Y ₁₀
X ₁	.757**	.710**	.721**	.738**	.665**	.762**	.784**	.758**	.789**	.792**
X ₂	.739**	.716**	.711**	.681**	.621**	.742**	.768**	.731**	.779**	.756**
X ₃	.686**	.666**	.643**	.599**	.536**	.669**	.714**	.690**	.712**	.714**
X ₄	.752**	.727**	.752**	.767**	.660**	.744**	.777**	.759**	.776**	.800**
X ₅	.758**	.727**	.737**	.730**	.636**	.746**	.795**	.764**	.789**	.784**
X ₆	.808**	.793**	.816**	.775**	.681**	.785**	.812**	.786**	.826**	.825**
X ₇	.825**	.785**	.849**	.812**	.750**	.822**	.823**	.841**	.831**	.847**
X ₈	.806**	.786**	.823**	.810**	.720**	.799**	.825**	.799**	.826**	.839**
X ₉	.792**	.758**	.823**	.807**	.722**	.811**	.844**	.798**	.843**	.853**
X ₁₀	.788**	.709**	.794**	.823**	.789**	.827**	.824**	.797**	.822**	.826**
X _{tot}	.835**	.799**	.832**	.818**	.736**	.834**	.863**	.837**	.866**	.871**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 31 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดยภาพรวมและรายคู่ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาล (X_{tot}) กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (Y_{tot}) เท่ากับ .897 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง โดยคู่ที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุดคือตัวแปรหลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (X_9) กับตัวแปรผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา (Y_{10}) มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .853 ส่วนคู่ที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุดคือตัวแปรหลักความโปร่งใส (X_3) กับตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (Y_5) มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .536

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม 2) เพื่อทราบผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม 3) เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม กลุ่มตัวอย่าง คือโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 80 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลคือผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนละ 4 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน โดยตอนที่ 1 การสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การสอบถามเกี่ยวกับธรรมาภิบาลตามแนวทางของสถาบันพระปกเกล้า และตอนที่ 3 การสอบถามเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “ธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม” ผลปรากฏดังนี้

1. ธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ธรรมชาติกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

จากข้อค้นพบของการวิจัย เรื่อง ธรรมชาติกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ผู้วิจัยได้นำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ธรรมชาติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม อยู่ใน ระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประเทศไทยมีการบังคับใช้และปรับแก้กฎหมายต่างๆ เพื่อ ก่อให้เกิดและเสริมสร้างธรรมชาติในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนภายในประเทศ โดยมีหลักการที่ สำคัญ ได้แก่ การสร้างความโปร่งใสในการบริหารประเทศ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วนในทุกกระบวนการ ตั้งแต่การร่วมรับรู้ ร่วมคิดไปจนถึงการร่วมดำเนินการ ร่วม ตรวจสอบ อย่างกว้างขวางและครอบคลุมในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติลงไปถึงระดับท้องถิ่นชุมชน และในการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการประเทศเพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมให้ ความสำคัญกับการพัฒนาระบบราชการและข้าราชการโดยยึดหลักธรรมาภิบาลเพิ่มประสิทธิภาพการ กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาระบบและกลไกการป้องกันและปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างมีส่วนร่วมส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสเข้าถึง กระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมและสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรควบคู่ไปกับปลูก จิตสำนึกค่านิยมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลแก่ประชาชนทุกกลุ่มจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การ สร้างความเป็นธรรมในสังคมในการสานสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมให้มีคุณค่าร่วมและ ตระหนักถึงผลประโยชน์ของสังคมและเสริมสร้างการบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพโปร่งใส มีระบบตรวจสอบและการรับผิดชอบที่รัดกุมโดยสร้างค่านิยมใหม่ที่ยอมรับร่วมกันบนฐานของความไว้ นใจเชื่อใจและเกื้อกูลกันในสังคมส่งเสริมวัฒนธรรมการเมืองที่มีธรรมาภิบาลนำไปสู่การเป็น ประชาธิปไตยที่ถูกต้องและเหมาะสม ส่วนในด้านการศึกษานั้นหน่วยงานภาครัฐได้พัฒนาคุณภาพการ บริหารจัดการใหม่ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วน มีระบบการ บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ ตลอดจนมีการนำระบบ และ วิธีการบริหารจัดการแนวใหม่มาใช้ ควบคู่กับการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีการบริหารจัดการ

การเงินและงบประมาณที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบกับโรงเรียนต้องดำเนินการตามมาตรฐานของการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และต้องดำเนินงานตามกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมที่เน้นการบริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล จากทั้งหมดที่กล่าวมาทำให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายในการบริหารงานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 และ เขต 2 บริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของคณะบุคคลทั้งจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ในการบริหารโรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติให้ดำเนินการตามกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยเน้นการกระจายอำนาจ และการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียนผ่านการบริหารโรงเรียนทั้ง 4 งาน ให้ดำเนินการตามโครงการและกิจกรรมของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณลักษณะของผู้นำที่สำคัญ ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ มีความยุติธรรม มีความมุ่งมั่น ขยัน อดทน มีความรับผิดชอบสูง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีภาวะผู้นำสูง เป็นคนกล้าคิด กล้าเปลี่ยนแปลง กล้าตัดสินใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิภาวะทางอารมณ์สูง เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และมีความจริงใจ และสามารถบริหารงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสู่ความสำเร็จตามเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และการประกันคุณภาพภายนอก ตลอดจนทั้งนี้เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของชุมชนต่อไป

สอดคล้องกับงานวิจัยของคิมเมท (Kimmet) เรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในระบอบการเมืองการปกครองในอาเซียน 4 ประเทศ พบว่าในประเทศที่พัฒนาแล้วได้นำหลักธรรมาภิบาลได้ไปใช้ในเชิงของกลยุทธ์ทางการเมืองมากกว่าการนำเนื้อหาสาระไปประยุกต์ใช้ในเชิงนโยบาย พบว่าหลักธรรมาภิบาลได้ถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวางและเป็นประเด็นสำคัญในการปฏิรูประบบการปกครองสอดคล้องกับงานวิจัยของ แม็คมิลแลน (Mcmillan) เรื่องการกระจายอำนาจนโยบายทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศกานา พบว่าการศึกษาระดับประถมศึกษาของประเทศกานา ได้มีการพัฒนามากขึ้นเรื่อยๆ โดยมีการนำนโยบายภายใต้การใช้หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดการศึกษา แต่ผลการศึกษาพบว่าการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เพราะอำนาจในการตัดสินใจยังคงอยู่ที่การบริหารส่วนกลางและรัฐบาลขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัยของ ไพฑูรย์ บัวชิต เรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่าการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดัสกรณัฏ เพชรดี เรื่องการบริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี พบว่าการบริหารโดยยึด

หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามที่เสนอของผู้บริหาร ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในสถานศึกษา มีการกำหนดกฎ กติกา ข้อบังคับตามกรอบของกฎหมายต่างๆ จนเป็นที่ยอมรับของบุคลากร ให้มีการถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลได้ ให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้ และเสนอข้อคิดเห็นต่างๆ ในการตัดสินใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัมปนาท วัชรนาคม เรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 - 2 พบว่าสภาพความเข้มแข็งในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 - 2 ปรากฏผลว่าระดับการปฏิบัติในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนโดยเคร่งครัด ยึดหลักประชาธิปไตย โดยทุกคนต้องปฏิบัติตามโดยไม่มีข้อยกเว้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษมศรี จาตุรพันธ์ เรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับธรรมาภิบาลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร พบว่าธรรมาภิบาลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน โดยรูปแบบการบริหารสมัยใหม่มีความทันสมัยและเปิดกว้างในการแสดงความคิดเห็นในรูปแบบต่างๆ และเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง ตามนโยบายและแนวทางที่โรงเรียนได้กำหนดร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะพงษ์ โพธิ์มี เรื่องการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ วุฒิชัย ประชัน เรื่องหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่าผลการศึกษาคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 6 หลักในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษา นครปฐม ทั้งเขต 1 และ เขต 2 โดยมีกลยุทธ์สำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการการศึกษาตามแนวทางกระจายอำนาจทางการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมและความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา จากทั้งหมดที่กล่าวมาย่อมแสดงให้เห็นว่าธรรมาภิบาลสามารถนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้ หากผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นมืออาชีพที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมยึดมั่นใน

ความถูกต้อง ความดีงาม ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีโอกาสรับการพัฒนาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ส่งเสริมให้ครูนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในการปฏิบัติ ส่งเสริมให้บุคลากรและกระบวนกรต่างๆ ในโรงเรียนดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยราบรื่นบรรลุวัตถุประสงค์แล้ว ย่อมเป็นที่ยอมรับของชุมชนต่อไป

เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่าธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงมีชัฒมิเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้แก่ หลักความโปร่งใส หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า หลักความรับผิดชอบ หลักองค์กรแห่งการเรียนรู้ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักการบริหารจัดการ หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และหลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามลำดับ โดยหลักความโปร่งใสมีค่ามีชัฒมิเลขคณิตสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแนวนโยบายในการบริหารสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และ เขต 2 ที่ส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการด้วยความเข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาลและเป็นกลไกในการขับเคลื่อนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล ประกอบกับผู้อำนวยการโรงเรียนได้ดำเนินการประชุมวางแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างเป็นระบบชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการเบิกจ่ายถูกต้องตามระเบียบ และดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานด้านการเงิน พัสดุให้เป็นไปตามกฎระเบียบและข้อบังคับของราชการ มีระบบการตรวจสอบภายในโรงเรียนที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพสูง และรายงานผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บุคลากรได้ทราบอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง ตลอดจนสามารถบอกที่มาที่ไปของเงินแต่ละประเภทได้ ด้วยเหตุนี้ในการนำหลักความโปร่งใสไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องบริหารด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบที่มาและที่ไปของเงินได้ ตลอดจนในการพิจารณาความดีความชอบจำเป็นต้องดำเนินการด้วยความบริสุทธิ์ใจบนพื้นฐานของความรู้ความสามารถ ตลอดจนความยุติธรรมที่เท่าเทียมกัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการดำรงไว้ซึ่งความไว้วางใจและขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียนต่อไปสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีพัชรา สิทธิกำจร แก้วพิจิตร เรื่องหลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่าการใช้หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ด้านหลักความโปร่งใส มีความเหมาะสมเป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สอดคล้องตามขอบข่ายการวิจัย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาย่อมทราบดีว่าการติดต่อสื่อสารกับผู้ร่วมงาน และบุคลากรภายนอก รวมถึงการรับทราบข้อมูลทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เป็นกระบวนการบริหารงานอย่างหนึ่งที่เกิดคุณภาพ และประสิทธิภาพของงาน ถือว่าเป็นภารกิจอย่างหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัตน์ รัตน์มณี เรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตตรวจราชการที่ 3 สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารงานด้วยความเป็นกลาง ทั้งการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรโดยยึดหลักความรู้ ความสามารถ ความยุติธรรมด้วยเทคนิคและวิธีการที่เหมาะสม สามารถอธิบายได้บนพื้นฐานของความเป็นระบบและมีมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งประโยชน์ของการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยความเป็นธรรมนั้น ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความสะดวกใจในการพิจารณาความดีความชอบอันเป็นการรักษาไว้ซึ่งความเป็นธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรทุกคน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวดี อินทรชาติ เรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 5 ผลการศึกษาพบว่าการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร คำสำแดง เรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ผลการศึกษาพบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 พบว่าผู้บริหารมีการรับรู้ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้แก่ หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า หลักคุณธรรม หลักนิติธรรมและหลักการมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุรณญาดา กาพย์คุ้ม เรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผา-เทพพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 พบว่าสถานศึกษาได้ใช้หลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ประการโดยหลักความโปร่งใสได้บริหารงานในโครงสร้างการบริหารงานทั้ง 4 กลุ่มงานคือกลุ่มงานบริหารวิชาการกลุ่มงานบริหารงบประมาณกลุ่มงานบริหารงานบุคคลและกลุ่มงานบริหารงานทั่วไปโดยมีการควบคุมกำกับดูแลและตรวจสอบได้ โดยควรมีการปรับปรุงระบบกลไกการทำงานให้มีความโปร่งใสในเรื่องการบริหารงบประมาณ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องชัดเจนในการดำเนินงานเกี่ยวกับการเงิน พัสดุ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ โดยจะช่วยให้การบริหารงานในสถานศึกษาปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นที่ยอมรับจากชุมชน องค์กรต่างๆ สร้างความไว้วางใจต่อทุกฝ่ายต่อไป

2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดหลักการสำคัญข้อหนึ่ง คือ ให้มีการ กำหนดมาตรฐาน การศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษา โดยที่กำหนดให้ “มาตรฐานและการประกันคุณภาพ การศึกษา” เป็นภารกิจสำคัญหมวดหนึ่งที่สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องดำเนินการ และมาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ บัญญัติให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพ ภายนอก เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และต้องเป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด ประกอบกับนโยบายในการบริหาร ทำให้สถานศึกษาจำเป็นต้องมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อสะท้อนถึงผลการจัด การศึกษาแต่ละระดับ ผลการบริหารจัดการศึกษา ผลการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผลจากการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งผลการดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าว เป็นมาตรฐานที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ใช้ในการ ประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยวรรณ กระจ่างงาม เรื่องการประเมิน อภิमानคุณภาพภายนอกครอบคลุมของ สมศ. ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินอภิमानรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุมของ สมศ. โรงเรียนระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดชลบุรี ภาพรวมคุณภาพรายงานอยู่ในระดับดีเยี่ยม การสังเคราะห์ผลการประเมินพบว่าระดับกลุ่มตัวบ่งชี้และระดับตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับดี จุดอ่อนคือ นักเรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียน จุดที่ควรพัฒนาคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ข้อเสนอแนะคือ ควรยกระดับผลการทดสอบระดับชาติ นวัตกรรมหรือการปฏิบัติที่ดีของสถานศึกษา และสอดคล้อง กับงานวิจัยของ เสาวนีย์ ชุมศรี เรื่องสภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประเมินคุณภาพ ภายนอกครอบคลุม 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 พบว่า ระดับสภาพการประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุม 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานประกัน คุณภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านโดยเรียงลำดับคือ กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน กลุ่มตัวบ่งชี้ อัตลักษณ์ และกลุ่มมาตรการส่งเสริมตามลำดับ

3. ธรรมชาติกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุมของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ธรรมชาติกับผลการประเมิน คุณภาพภายนอกครอบคลุมของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่กระทรวงศึกษาธิการมุ่งปฏิรูปการศึกษาทั้ง

ระบบ โดยยกระดับคุณภาพการศึกษาให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึง และสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยมีพันธกิจหลักข้อหนึ่งที่ว่าพัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยกำหนดยุทธศาสตร์ที่เน้นการปฏิรูประบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ จึงทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 และ เขต 2 นำมากำหนดเป็นนโยบายพันธกิจ กลยุทธ์ในการพัฒนาสถานศึกษา โดยการส่งเสริมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในรูปแบบต่างๆ อาทิเช่นการจัดอบรมให้ความรู้กับผู้บริหารสถานศึกษาก่อนการเข้าสู่ตำแหน่งและมีการจัดอบรมให้ความรู้กับผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทั้งด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การจัดการหลักสูตรและด้านการบริหารจัดการศึกษา ประกอบกับมาตรฐานของการประเมินคุณภาพภายในที่กำหนดบทบาทของผู้บริหารให้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลการประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐาน สามารถจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดในแผนปฏิบัติการ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ ตลอดจนนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีความพึงพอใจผลการบริหารการจัดการศึกษา และสามารถให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพและเต็มเวลา สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ของการประเมินคุณภาพภายนอกในเรื่องประสิทธิภาพของการบริหารจัดการเกี่ยวกับความสำเร็จของการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพตามกรอบที่กฎหมายกำหนด เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุตามจุดหมายของการจัดการศึกษาอย่างคุ้มค่าตามแนวทางของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ตลอดจนกฎกระทรวงว่าด้วยวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 หรือระเบียบกฎหมายตามที่ต้นสังกัดกำหนดโดยสามารถจัดระบบบริหารให้มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการให้สามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย เช่นการใช้ระบบบริหารคุณภาพ (PDCA) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นต้น ซึ่งในการบริหารจัดการสถานศึกษา ควรจัดให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดที่มีการแบ่งงานเป็น 4 ด้าน ได้แก่การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญา แก้วชื่น เรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาลและการพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาลและการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่านภาระงาน 4 งาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ บุคลากร

บริหารทั่วไป โดยใช้หลักธรรมาภิบาล 6 ประการ ได้แก่ นิติธรรม คุณธรรม ความรับผิดชอบ ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม ความคุ้มค่า และใช้หลักการพัฒนาที่ยั่งยืน 4 ประการ ได้แก่ การสร้าง ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาอย่างรอบด้าน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ การสร้างองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง และการมีวัฒนธรรมองค์กรเพื่อการพัฒนา เช่นเดียวกับงานวิจัยของ บรรจง เจริญสุข เรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน พบว่าสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน สะท้อนให้เห็นถึงการขาดหลัก ธรรมาภิบาลในการบริหาร ทั้งทางด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ส่วนรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงในระดับมากและมากที่สุดทุกข้อ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ปรีดา พรหมดี เรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนชุมชนศรีจอมทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า ได้ดำเนินงานตามระเบียบ กฎหมาย และการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ คือหลักนิติธรรม หลักคุณธรรมหลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่า ในการบริหารวิชาการ งบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหาร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุจดาว จิตใส เรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 พบว่าการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนด้วยหลักธรรมาภิบาลให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องเป็นบุคคลที่เป็นผู้นำ มีความสามารถในการบริหารเป็นที่ปรึกษาให้กับบุคลากร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงลักษณ์ พอร์เตอร์, วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์ และพรภวิชัย มนตร์วัชรินทร์ เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ คือปัจจัยความชัดเจนของยุทธศาสตร์ ปัจจัยความพร้อมของระบบงาน ปัจจัยการมีส่วนร่วมของครู เจ้าหน้าที่ และปัจจัยค่านิยมและวัฒนธรรมสถานศึกษา ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของเลวิส (Lewis) เรื่องการกำกับดูแลในด้านการศึกษา: การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน พบว่าการกำกับดูแลกิจการที่ดี สามารถใช้เป็นจุดเริ่มต้นที่จะยกผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ในการให้บริการในการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงเป็นมาตรฐาน เป็นวิธีการในการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพ

ของสถานศึกษาคือ งบประมาณ และการจัดการทรัพยากร , ทรัพยากรมนุษย์ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ อินเดรียนาวาตี (Indrianawati) เรื่องผลกระทบของความเป็นผู้นำในการจัดการประสิทธิภาพการกำกับดูแลกิจการที่ดี และความพึงพอใจทั้งภายในและภายนอกในหลักสูตรการศึกษา พบว่าความเป็นผู้นำมีผลต่อการจัดการประสิทธิภาพการทำงาน ความพึงพอใจภายใน ความพึงพอใจภายนอก และงานวิจัยของ โคแซก (Kosack) เรื่องการการคาดการณ์การดำเนินการหลักสูตรมาภิบาลขององค์กรทางการเมืองและนโยบายการศึกษาของไต้หวัน, กาน่า, และบราซิล พบว่ากลยุทธ์สำคัญในการดำเนินการส่วนใหญ่อยู่ที่การวางนโยบายทางการศึกษาซึ่งรัฐพยายามที่จะวางระบบทางการศึกษา โดยนำหลักสูตรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และพยายามที่จะให้ครอบคลุมทุกระดับ ตลอดจนโรงเรียนทุกโรงเรียน, ครู, ระบบการสอบ, ค่าธรรมเนียมทางการศึกษา และข้อจำกัดในการเข้าถึงในระบบการศึกษา และบทบาทในการดำเนินการของโรงเรียนเอกชน

เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าคู่ที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุดคือตัวแปรหลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กับตัวแปรผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .853 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้อำนวยการโรงเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 และ 2 มีระบบการเลื่อนขั้นที่เป็นธรรม ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาขีดความสามารถ ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมพัฒนาความรู้ความสามารถของโรงเรียน มีการนำความรู้ใหม่ๆ มาปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง มีการติดตามตรวจสอบให้บุคลากรดำเนินตามเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน นำแนวคิดที่ได้จากบุคลากรมาบูรณาการรวมเข้าไว้ในการทำงาน ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู บุคลากร ชุมชนและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดเน้น จุดเด่นของโรงเรียน สร้างวัฒนธรรมการสื่อสารจนทำให้โรงเรียนมีศักยภาพในการแข่งขัน ได้รับการยอมรับ ได้รับรางวัล หรือได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดีตามจุดเน้นของโรงเรียนจนถือเป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียนที่ได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรศักดิ์ จงจิต เรื่องสภาพปัญหาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคใต้ พบว่าการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ สภาพที่ปฏิบัติระดับมาก ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้ที่รับผิดชอบในการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ของสถานศึกษา การสรรหาและการคัดเลือกสภาพการปฏิบัติระดับมาก มีเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลพิจารณาจากประสบการณ์การทำงาน ผู้อำนวยการสถานศึกษาพิจารณาจัดบุคคลเข้าปฏิบัติในตำแหน่งต่างๆ คำนี้ถึงความรู้ความสามารถ การส่งเสริมให้บุคลากรใหม่สามารถปรับตัวเข้ากับหน่วยงาน หัวหน้างานแนะนำให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงาน และการกำหนดเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากรใหม่ การฝึกอบรมและพัฒนา สภาพที่ปฏิบัติระดับมาก มีการกำหนดเป้าหมายการฝึกอบรมและพัฒนา การสรุปรายงานนำเสนอต่อผู้บริหารหลังจากที่ส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมและพัฒนาจาก

ภายนอก การจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการสภาพที่ปฏิบัติระดับมาก มีการดำเนินการเพื่อให้บุคลากรเข้าใจแนวทางการปฏิบัติในการขอรับสวัสดิการ การแจ้งเวียนให้บุคลากรทุกคนทราบ สวัสดิการของบุคลากรที่ได้รับจากสถานศึกษาหลังจากที่มีการถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคใต้ ความรวดเร็วการขอรับสวัสดิการ การจัดสวัสดิการให้แก่บุคลากรด้านการรักษาพยาบาล การประเมินผลการปฏิบัติงาน สภาพที่ปฏิบัติระดับมาก มีการวางแผนประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการในการกำหนดหลักการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ชัดเจน การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินผลการปฏิบัติงาน ความปลอดภัยและสุขภาพ สภาพที่ปฏิบัติระดับมาก มีการดูแลสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากร การดูแลเรื่องความปลอดภัยในสถานศึกษา การตรวจสอบและซ่อมแซมอาคารที่อาจก่อให้เกิดอันตรายอยู่เสมอ การเข้าพบผู้บริหารสถานศึกษาได้โดยตรงเมื่อเกิดความคับข้องใจ แรงงานสัมพันธ์ สภาพที่ปฏิบัติระดับมาก มีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษาโดยใช้กิจกรรมความรักความสามัคคีของบุคลากรภายในสถานศึกษา การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษากับชุมชน การสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ความร่วมมือที่สถานศึกษาต้องการจากชุมชน เช่นเดียวกับงานวิจัยของพัชรินทร์ นาคไพจิตร เรื่องการบริหารทรัพยากรมนุษย์ตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครนครสวรรค์ พบว่าควรรับพนักงานครูที่มีวุฒิตรงกับตำแหน่งที่ต้องการ การแก้ไขปัญหา ด้านคุณภาพของบุคลากร ควรเน้นการให้สนับสนุนส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มากขึ้น ให้บุคคลผู้มีความรู้ความชำนาญได้ปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถ ผู้ปฏิบัติงานมีความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่ การส่งเสริมให้มีขวัญกำลังใจที่ดีและมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อทำให้ประสิทธิภาพของงานดีขึ้น โดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเพื่อให้การบริหารทรัพยากรมนุษย์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับงานวิจัยของสุคนธ์ มณีรัตน์ เรื่องการบริหารทรัพยากรมนุษย์กับรูปแบบความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม พบว่าการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐมโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยคือ การจัดหาบุคคลเข้าทำงาน การจัดรูปแบบองค์การ การฝึกอบรมและการพัฒนา การบริหารผลการปฏิบัติงาน รางวัลและสิทธิประโยชน์ ส่วนรูปแบบความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรโรงเรียนสาธิตจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือความผูกพันทางความรู้สึก ความผูกพันที่เป็นปทัสสถาน ความผูกพันแบบต่อเนื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรมนุษย์กับรูปแบบความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนคู่ที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือตัวแปรหลักความโปร่งใสกับตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .536 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามนั้น ผู้อำนวยการโรงเรียนต้องมีความโปร่งใสในการบริหารงานและสามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน มีการประชุมวางแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างเป็นระบบชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีการรายงานผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บุคลากรได้ทราบอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง มีระบบการตรวจสอบภายในโรงเรียนที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพสูง ซึ่งงบประมาณของโรงเรียนส่วนใหญ่จำเป็นต้องนำมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม สอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัยของวิรัตน์ รัตนมณี เรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตตรวจราชการที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการบริหารงานจะต้องมีความโปร่งใส ซึ่งรวมถึงการดำเนินงานที่เปิดเผย มีระบบกติกที่ตรงไปตรงมา ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและสามารถตรวจสอบได้ พร้อมถูกตรวจสอบไม่ว่าจะเป็นจากองค์กรภายในหรือองค์กรภายนอกสอดคล้องกับงานวิจัยของปริญญาดา กาพย์คุ้ม เรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผา-เทพพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 พบว่าการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนด้านหลักความโปร่งใสของผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างการบริหารทั้ง 4 กลุ่มงานอย่างโปร่งใส มีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ กำหนดปฏิทินในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศงานวิชาการ การเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งปัญหาในการดำเนินการในด้านหลักความโปร่งใส คือผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนขาดการส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผลการดำเนินการของสถานศึกษาต่อชุมชน ขาดการนิเทศติดตามการเรียนการสอนของครูผู้สอน ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการจำเป็นต้องมีการนิเทศติดตามการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอเพื่อพัฒนาปรับปรุงในเรื่องการเรียนการสอนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัย “เรื่องธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากผลการวิจัย ธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีหลักที่ควรส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการปฏิบัติได้แก่ หลักความโปร่งใส หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม และหลักการมีส่วนร่วม โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรกำหนดนโยบายในการปฏิบัติไว้ในแผนปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานำไปปรับใช้เป็นแนวนโยบายในการบริหารสถานศึกษาในเขตความความรับผิดชอบของตน โดยจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง สำหรับโรงเรียนควรนำแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลไปปรับใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างจริงจัง ส่วนในเรื่องของหลักองค์กรแห่งการเรียนรู้ การบริหารจัดการ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นหลักที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในทศวรรษที่ 21 ที่สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับตัว และให้ความสำคัญจึงต้องพัฒนาบุคลากรของตนโดยการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมกับหน่วยงานต่างๆ หรือกำหนดแนวทางในการแสวงหาความรู้ดังกล่าวร่วมกันเพื่อพัฒนาสถานศึกษาของตนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม อยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพในทุกๆ ด้านอย่างจริงจัง รวมไปถึงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา การพัฒนาความร่วมมือกับทุกฝ่ายโดยเน้นการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่ง

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ตลอดจนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างจริงจัง โดยเน้นเกี่ยวกับกระบวนการจัดการความรู้ การสนับสนุนเกี่ยวกับงบประมาณ และการกระตุ้นเพื่อนครูให้ดำเนินการพัฒนานักเรียนอย่างจริงจัง

3. ธรรมชาติกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือตัวแปรการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กับตัวแปรผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเป็นต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรทางการศึกษาทั้งฝ่ายบริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้บุคลากรในองค์กรได้มีโอกาสในการเรียนรู้ร่วมกัน โดยการศึกษาอบรมปฏิบัติทดลอง และการพัฒนาเป็นการดำเนินการเพิ่มพูนความรู้ ศักยภาพในการปฏิบัติงานตลอดจนปรับปรุงพฤติกรรมให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรซึ่งส่งผลให้เกิดความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ของตนเองและความเจริญก้าวหน้าขององค์กร ในส่วนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมทั้งเขต 1 และเขต 2 จำเป็นต้องดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีโดยคำนึงถึงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการศึกษาทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยนโยบายในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาปฏิบัติอย่างจริงจัง ส่วนโรงเรียนต้องให้ความร่วมมือในการส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม และนำผลการอบรมมาใช้ในโรงเรียนอย่างจริงจังจึงต้องเพิ่มระดับของการปฏิบัติการบริหารจัดการ ซึ่งหากโรงเรียนนำหลักธรรมชาติไปใช้ในการปฏิบัติมากเท่าใด ย่อมที่จะส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมากขึ้นเท่านั้น ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุดคือตัวแปรหลักความโปร่งใส กับตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในส่วนนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม จำเป็นต้องดำเนินการตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 8 ประการ ตลอดจนนิเทศ กำกับติดตามการดำเนินการของสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย สำหรับสถานศึกษาต้องมีระบบของหน่วยงานที่โปร่งใส รู้เห็นระบบงานทั้งหมดอย่างชัดเจน มีระบบการตรวจสอบภายในของหน่วยงานที่เข้มแข็ง มีการปรับปรุงสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้การทำงานของโรงเรียน บริหารการเงินและพัสดุที่รัดกุมโปร่งใส ตรวจสอบได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้งานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เผยแพร่ออกไปและเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของ นักวิชาการ และผู้ที่สนใจทั่วไป จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนขนาดเล็ก ในระดับประเทศ
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อธรรมาภิบาลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของโรงเรียนในทุกระดับ
4. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารด้วยความโปร่งใสกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม. **ภาวะการณ์มีงานทำ และการว่างงาน**. กรุงเทพฯ : กรมการจัดหางาน, 2540.

กระทรวงศึกษาธิการ. **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561)**.

กรุงเทพฯ : พรึทหวานกราฟฟิค, 2552.

กัมปนาท วัชรนาคม. “การพัฒนาารูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 – 2.” ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553.

กิจเกื้อ ส่องกลิ่น. “การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มค่ายพระเจ้าตากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1.” งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554.

เกษมศรี จาตุรพันธ์. “การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับธรรมาภิบาลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.

คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. **การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.

ชุมศักดิ์ ชุมชุม. **ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ : กรณีศึกษา เขตการศึกษา 10**. กรุงเทพฯ : เพ็องฟ้า พรินตติ้ง, 2549.

ดัสกรณั เพชรดี. “การบริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2551.

ดุจดาว จิตใส. “การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5.” **การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร 2, 1** (กรกฎาคม – ธันวาคม 2554): 124.

ถวิล อรัญเวศ. **การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาล**. เข้าถึงเมื่อ 10 สิงหาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://www.korat4.net/popup.php?name=download&file=rate&id=50>

ถวิลวดี บุรีกุล. **ธรรมาภิบาล : หลักการเพื่อการบริหารรัฐแนวใหม่**. เข้าถึงเมื่อ 9 สิงหาคม 2557.

เข้าถึงได้จาก kmcenter.rid.go.th/kmc11/file/file_abstract/abstac.../abs_010954-1.pdf

ทองทิพภา วิริยะ. **ผู้บริหารยุคบรรษัทภิบาล**. กรุงเทพฯ : อินฟอร์มีเดีย บัค, 2545.

ทิพาวดี เมฆสุวรรณ. **การส่งเสริมประสิทธิภาพในส่วนราชการ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2538.

ธีรพงษ์ มหาวิโร. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. (2555 – 2559)**.

กรุงเทพฯ : เดอะบุ๊กส์, 2555.

ธีระ รุณเจริญ. **สู่ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ**. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง, 2548.

_____. **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง, 2550.

ธีระพล อรุณะกสิกร และคนอื่น ๆ. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554)**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2550.

นฤมล สุ่นสวัสดิ์. **การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ วันทิพย์, 2549.

นงลักษณ์ พอร์เตอร์ , วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์ และ พรภวิชัย มนตร์วิชรินทร์. "ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และหลักธรรมาภิบาลที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนมัธยมศึกษา." **วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น** 8, 4 (ตุลาคม – ธันวาคม 2557): 65.

นิยม รัฐอมฤต. **ธรรมาภิบาล**. เข้าถึงเมื่อ 12 สิงหาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://www.kpi.ac.th/wiki/index.php>

บรรจง เจริญสุข. "การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน." **วารสารวิจัย มข.** 9, 1 (มกราคม – มีนาคม 2552): 108 - 119.

ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. **การบริหารทรัพยากรมนุษย์แนวทางใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: แชนโพรพรินติ้ง, 2544.

ปรีดา พรหมดี. "การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนชุมชนศรีจอมทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6." **วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**, 2553.

ปัญญา ฉายะจินดาวงศ์และรัชณี ภู่อระกุล. **ธรรมาภิบาล Good Governance กับสังคมไทย.**

เข้าถึงเมื่อ 12 สิงหาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://202.29.39.4/goodgovru/ggover.html>.

ปิยวรรณ กระจ่าง. “การประเมินนิยามคุณภาพภายนอกของ สมศ. ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชลบุรี.” วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัตถุประสงค์ และสถิติการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.

ปิยะพงษ์ โพธิ์มี. “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.

ปริญญาดา กาศย์ตุ้ม. “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผา-เทพพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2555.

พระมหาลำพึง อธิปัญญา(เพ็ญภู). “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิมจังหวัดนครสวรรค์.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาพุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554.

พัชรินทร์ นาคไพจิตร. “การทรัพยากรมนุษย์ตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครนครสวรรค์.” รายงานการศึกษาระดับปริญญาตรีรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2553.

พิพัฒน์ นนทนารถ. “ธรรมาภิบาลภาครัฐและเอกชน : บูรณาการระบบอภิบาลเพื่อ การพัฒนา.” **ร่วมฤกษ์ มหาวิทยาลัยเกริก 31, 2 (กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2546): 153 - 154.**

ไพฑูรย์ บัวชิต. “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามหาสารคาม เขต 2.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2550.

เลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561).** กรุงเทพฯ : พรินทวนกราฟฟิค, 2554.

วิทยา ด่านดำรงกุล. **การบริหาร.** กรุงเทพฯ : เอ็ดเวิร์ดแม็คเคย์, 2546.

วินัย ปานแดง. “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและหลักธรรมาภิบาลที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนมัธยมศึกษา.” **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 4, 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2553): 162.**

วิรัตน์ รัตนมณี. “การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขต
ตรวจราชการที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการ และ
ความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

วุฒิชัย ประชัน. “หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2.” การศึกษาค้นคว้าด้วย
ตนเอง ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
นเรศวร, 2554.

วีระยุทธ พรพจน์ธนาศ. “องค์ประกอบของธรรมาภิบาลในโรงเรียน.” นักบริหาร 34,1 (มกราคม –
มิถุนายน 2557): 80-88.

ศรีพัชรา สิทธิกำจร แก้วพิจิตร. “หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.” วิทยานิพนธ์
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2551.

สถาบันพระปกเกล้า. ทศธรรม : ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ : สถาบัน
พระปกเกล้า, 2549.

สุคนธ์ มณีรัตน์. “การบริหารทรัพยากรมนุษย์กับรูปแบบความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร
โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.

สุนันทา เลานันท์. การพัฒนาองค์กร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งพัฒนา, 2531.

สัมมา รณิธย์. หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่างจำกัด, 2553.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. รายงานการจัดการศึกษาประจำปี
งบประมาณ 2556. เข้าถึงเมื่อ 15 ธันวาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://www.esanpt1.go.th/web2009/uploads/14-2557.rar>

_____. แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2557. นครปฐม : กลุ่มนโยบายและแผน, 2556.

_____. แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2557. นครปฐม : กลุ่มนโยบายและแผน, 2556.

_____. รายงานผลการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ปีงบประมาณ พ.ศ.2556. นครปฐม :
กลุ่มนโยบายและแผน, 2556.

_____. แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ประจำปี
งบประมาณ 2558. นครปฐม: กลุ่มนโยบายและแผน, 2557.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557. นครปฐม :
กลุ่มนโยบายและแผน, 2556.

_____. รายงานการจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ 2556. นครปฐม: กลุ่มนโยบายและแผน
, 2556.

เสกศักดิ์ จำเริญวงศ์. บทบาทของบรรษัทภิบาลในการกำกับดูแลคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ใน
องค์กรธุรกิจไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552.

เสาวนิตย์ ชุมศรี. “สภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6.” การศึกษา
ค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2556.

สถาบันพระปกเกล้า. ทศวรรษ : ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี กรุงเทพฯ : สถาบัน
พระปกเกล้า, 2549.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559):
ฉบับสรุป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค, 2545.

_____. สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาใน
ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบาย และมาตรฐานการศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม, 2545.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ
การศึกษา พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2554.

_____. ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ :บทสรุปและ
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ, 2556.

_____. สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ. 2554.
กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2556.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. การส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการ
บ้านเมืองที่ดี. เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2557, เข้าถึงได้จาก http://www.opdc.go.th/special.php?spc_id=3&content_id=2225

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. **คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**. กรุงเทพฯ: พรีเมียร์โพร, 2552.

_____. **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย(พ.ศ. 2556 – พ.ศ. 2561)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2556.

_____. **หลักธรรมาภิบาลของการบริหารจัดการที่ดี**. เข้าถึงเมื่อ 10 สิงหาคม 2557, เข้าถึงได้จาก http://www.opdc.go.th/content.php?menu_id=5&content_id=2442.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). **ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**, กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี, 2546.

_____. **มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553)**. พิมพ์ครั้งที่ 5 (ปรับปรุงครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุดทอง, 2551.

_____. **คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน 2554)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน), 2555.

สุทธิพร บุญส่ง. **คุณธรรมจริยธรรมกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ลกรุ๊ป, 2550.

สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์. **ประมวลสาระชุดทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 11 – 15 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1)**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2553.

สุนันทา เลहनันท์. **การพัฒนาองค์กร**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งพัฒนา, 2531.

สุภาพร คำสำแดง. “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24.” การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556.

สุภาวดี อินทรชาติ. “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 5.” การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2555.

สุรศักดิ์ จงจิต. “สภาพปัญหาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคใต้.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

อภิญา แก้วชื่น. “รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาลและการพัฒนาที่ยั่งยืน.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2550.

อัมพร ชำรงลักษณะ. การบริหารปกครองสาธารณะ (Public Governance) การบริหารรัฐกิจในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต, 2553.

อัมมาร สยามวาระและคนอื่นๆ, “การปฏิรูปการศึกษารอบใหม่:สู่การศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง” (เอกสารในการสัมมนาวิชาการประจำปี 2554 เรื่องยกเครื่องการศึกษาไทย:สู่การพัฒนาคุณภาพอย่างทั่วถึง ร่วมจัดโดย มูลนิธิชัยพัฒนา, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงานปฏิรูป และมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ณ ห้องบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ปี โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลเวิลด์, 15 กุมภาพันธ์ 2555), 16.

ภาษาอังกฤษ

Best, John W. **Research in Education**. New York: Prentice, Inc., 1970.

Cronbach, Lee J. **Essentials of Psychological Tests**. New York & Row Publisher, 1974.

Gibson, I.L. **Organization : Behavior, structure and process**. 3rd ed. Dellas, Texas : Business Publication, 1979.

Haruna, Peter F and Lawrence A. Kanna, “Connecting Good Governance Principles to the Public Affairs Curriculum : The Case of Ghana Institute of Management and Public Administration,” **Journal of Public Affairs Education** 19,3 (Summer 2013):493 – 514.

Indrianawati, Usman. “The effect of leadership on performance management , good governance, internal and external satisfaction in study programs,” **China-USA Business Review** 9, 5 (May 2010): 8.

Millet, J.D. **Management in the public service**, New York : Hill, 1954.

- Katz, Daniel and Robert L. Kahn. **The social psychology of organizations**. 2nd ed. New York: John Wiley and Son, 1978.
- Kensington, Ira B. "New Perspective on Good Governance of Educational Organization in Victoria." Ph.D. Dissertation, South Victoria University, DAI 45/01, 1999.
- Kimmet, Philip. "The Politic of Good Governance in the Asean 4," Master's Thesis. Griffith : Griffith University, 2005.
- Kosack, Stephen. "Predicting good governance : Political organization and education policymaking in Taiwan, Ghana, and Brazil." Ph.D. dissertations, Yale University, 2008, Accessed May 5, 2015, Available from ProQuest <http://search.proquest.com/docview/304393031?accountid=50150>
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan, "Determining Sample Size for Research Activities," **Journal for Educational and Psychological Measurement**. 3, (1970) : 608.
- Leftwich, Adrian. **Stages of Development : On the Primacy of Politic in Development** Cambridge: Polity Press, 2000.
- Lewis, Maureen. **Governance in Education: Raising Performance**, University of Sussex and World Bank, 2009.
- Likert, Rensis. "The Method of Constructing and Attitude Scale." **Readings in Attitude Theory and Measurement**, ed. Martin Fishbein, New York: John Wiley & Sons, 1967.
- Mcmillan, Leah K. "A misguided curriculum: Decentralized education policy in Ghana's primary school system" .M.A., Saintmary's University (Canada), 2007.
- Robbins, S.P. , & Coulter, M. **Management**. 7th ed. NJ : Pearson Education, 2003.
- World Bank. **Governance and Development**. Washington DC, 1992.
- UNESCAP. **What is good governance ?**. accessed August 10, 2014, available from <http://www.unescap.org/resources/what-good-governance>
- Vause, B. **Guide to Analyzing Companies**. London: Economic Newspaper. 1997, 139-159.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

และ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 0520.203.2 / ๒5๖๖

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

20 มกราคม 2558

เรื่อง ขออนุญาตตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.จิรวรรณ สุรเสียง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวศรีญา สานทอง รหัสนักศึกษา 55252395 นักศึกษาระดับปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร มีความประสงค์ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “จรรยาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของ
โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม” ในการนี้ ภาควิชาการบริหาร
การศึกษา ใคร่ขออนุญาตจากท่านในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อ การวิจัยที่แนบมา
พร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของ
ท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ฝ่ายธุรการ

โทรศัพท์ / โทรสาร 0-3421-9136

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุ๋นอารมย์เลิศ
อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. ดร.อรพรรณ ตู๋จินดา
ผู้อำนวยการโรงเรียนพลับพลาไชย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
3. ดร.จันทิมา อัสชะสวัสดิ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
4. ดร.สุริยะ รูปหมอก
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระยายโสม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
5. ดร.จิรวรรณ สุรเสียง
รองผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

ภาคผนวก ข

หนังสือขอทดลองเครื่องมือวิจัย

และ

รายชื่อสถานศึกษา (ทดลองเครื่องมือวิจัย)

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ที่ ศธ 0520.203.2 /2๕๘

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

24 กุมภาพันธ์ 2558

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาสร้าง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 4 ฉบับ

ด้วย นางสาวศรียุญา ลานทอง รหัสนักศึกษา 55252395 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ประสงค์ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม” ในการนี้ ภาควิชาการบริหาร การศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในหน่วยงานของท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ทรงาม

8 มี.ค. 58

งานธุรการ

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 3421 9136

รายชื่อสถานศึกษา (ทดลองเครื่องมือวิจัย)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม
1	โรงเรียนบ้านอ้อกระทุง	กำแพงแสน	เขต 1
2	โรงเรียนบ้านนาสร้าง	เมืองนครปฐม	เขต 1
3	โรงเรียนบ้านใหม่	ดอนตูม	เขต 1
4	โรงเรียนวัดทุ่งสีหลง	ดอนตูม	เขต 1
5	โรงเรียนวัดรางกำหยาด	บางเลน	เขต 2
6	โรงเรียนวัดพระมอพิสัย	บางเลน	เขต 2
7	โรงเรียนบ้านหัวอ่าว	สามพราน	เขต 2
8	โรงเรียนบ้านห้วยกรด	นครชัยศรี	เขต 2

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์การทดลองเครื่องมือวิจัย

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	32	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	32	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.989	152

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ตอนที่2 ข้อ 1	643.03	3275.128	.796	.989
ตอนที่2 ข้อ 2	642.84	3282.459	.729	.989
ตอนที่2 ข้อ 3	643.06	3288.060	.653	.989
ตอนที่2 ข้อ 4	642.97	3282.999	.717	.989
ตอนที่2 ข้อ 5	642.91	3285.894	.759	.989
ตอนที่2 ข้อ 6	642.78	3294.434	.662	.989
ตอนที่2 ข้อ 7	642.91	3297.765	.595	.989
ตอนที่2 ข้อ 8	643.06	3290.899	.663	.989
ตอนที่2 ข้อ 9	642.69	3278.931	.754	.989
ตอนที่2 ข้อ 10	642.84	3278.007	.663	.989
ตอนที่2 ข้อ 11	642.75	3314.581	.460	.989
ตอนที่2 ข้อ 12	642.91	3297.636	.597	.989
ตอนที่2 ข้อ 13	642.88	3282.694	.735	.989
ตอนที่2 ข้อ 14	642.84	3276.072	.684	.989
ตอนที่2 ข้อ 15	642.72	3294.338	.606	.989
ตอนที่2 ข้อ 16	642.78	3278.434	.684	.989

ตอนที่2 ข้อ 17	642.91	3279.055	.664	.989
ตอนที่2 ข้อ 18	642.66	3277.072	.778	.989
ตอนที่2 ข้อ 19	642.72	3278.273	.719	.989
ตอนที่2 ข้อ 20	642.66	3303.459	.579	.989
ตอนที่2 ข้อ 21	642.66	3288.620	.681	.989
ตอนที่2 ข้อ 22	642.63	3290.306	.716	.989
ตอนที่2 ข้อ 23	642.66	3276.555	.739	.989
ตอนที่2 ข้อ 24	642.84	3296.781	.591	.989
ตอนที่2 ข้อ 25	643.00	3307.484	.453	.989
ตอนที่2 ข้อ 26	642.91	3309.314	.531	.989
ตอนที่2 ข้อ 27	642.69	3302.931	.586	.989
ตอนที่2 ข้อ 28	642.69	3300.802	.619	.989
ตอนที่2 ข้อ 29	642.88	3299.339	.615	.989
ตอนที่2 ข้อ 30	642.75	3274.194	.728	.989
ตอนที่2 ข้อ 31	642.97	3289.257	.639	.989
ตอนที่2 ข้อ 32	642.97	3273.709	.783	.989
ตอนที่2 ข้อ 33	642.69	3278.222	.763	.989
ตอนที่2 ข้อ 34	642.81	3308.157	.519	.989
ตอนที่2 ข้อ 35	642.81	3285.770	.731	.989
ตอนที่2 ข้อ 36	642.63	3279.339	.752	.989
ตอนที่2 ข้อ 37	642.84	3272.136	.763	.989
ตอนที่2 ข้อ 38	642.88	3269.274	.763	.989
ตอนที่2 ข้อ 39	642.88	3274.887	.783	.989
ตอนที่2 ข้อ 40	642.72	3253.757	.832	.989
ตอนที่2 ข้อ 41	642.97	3306.805	.491	.989
ตอนที่2 ข้อ 42	642.75	3302.065	.603	.989
ตอนที่2 ข้อ 43	642.75	3300.645	.625	.989
ตอนที่2 ข้อ 44	642.63	3288.371	.743	.989
ตอนที่2 ข้อ 45	642.84	3291.943	.656	.989
ตอนที่2 ข้อ 46	642.78	3292.434	.637	.989
ตอนที่2 ข้อ 47	642.81	3280.093	.752	.989
ตอนที่2 ข้อ 48	642.78	3276.434	.792	.989
ตอนที่2 ข้อ 49	643.03	3305.064	.499	.989
ตอนที่2 ข้อ 50	643.03	3311.644	.500	.989

ตอนที่2 ข้อ 51	643.00	3307.742	.544	.989
ตอนที่2 ข้อ 52	642.91	3306.733	.574	.989
ตอนที่2 ข้อ 53	642.94	3289.351	.725	.989
ตอนที่2 ข้อ 54	642.91	3299.120	.576	.989
ตอนที่2 ข้อ 55	643.19	3307.706	.432	.989
ตอนที่2 ข้อ 56	643.03	3286.225	.763	.989
ตอนที่2 ข้อ 57	643.03	3288.418	.678	.989
ตอนที่2 ข้อ 58	643.06	3305.867	.555	.989
ตอนที่2 ข้อ 59	642.97	3299.322	.599	.989
ตอนที่2 ข้อ 60	643.09	3279.314	.733	.989
ตอนที่2 ข้อ 61	642.97	3279.386	.762	.989
ตอนที่2 ข้อ 62	642.78	3312.628	.443	.989
ตอนที่2 ข้อ 63	642.97	3301.322	.628	.989
ตอนที่2 ข้อ 64	642.88	3294.758	.682	.989
ตอนที่2 ข้อ 65	642.97	3302.676	.507	.989
ตอนที่2 ข้อ 66	642.91	3319.572	.413	.989
ตอนที่2 ข้อ 67	642.94	3309.609	.483	.989
ตอนที่2 ข้อ 68	642.88	3296.306	.605	.989
ตอนที่2 ข้อ 69	643.00	3299.613	.611	.989
ตอนที่2 ข้อ 70	642.94	3309.673	.482	.989
ตอนที่2 ข้อ 71	642.72	3288.918	.733	.989
ตอนที่2 ข้อ 72	642.94	3301.802	.550	.989
ตอนที่2 ข้อ 73	642.88	3297.403	.643	.989
ตอนที่2 ข้อ 74	642.84	3293.491	.690	.989
ตอนที่2 ข้อ 75	643.13	3300.242	.575	.989
ตอนที่2 ข้อ 76	643.13	3299.790	.501	.989
ตอนที่2 ข้อ 77	643.13	3305.468	.501	.989
ตอนที่2 ข้อ 78	643.03	3305.451	.494	.989
ตอนที่2 ข้อ 79	643.06	3297.802	.571	.989
ตอนที่2 ข้อ 80	643.00	3292.581	.656	.989
ตอนที่3 ข้อ 81	642.88	3307.661	.492	.989
ตอนที่3 ข้อ 82	642.81	3299.641	.593	.989
ตอนที่3 ข้อ 83	642.53	3312.257	.461	.989
ตอนที่3 ข้อ 84	642.91	3298.991	.536	.989

ตอนที่3 ข้อ 85	642.81	3303.770	.588	.989
ตอนที่3 ข้อ 86	642.63	3300.048	.712	.989
ตอนที่3 ข้อ 87	642.78	3293.273	.678	.989
ตอนที่3 ข้อ 88	642.91	3306.088	.585	.989
ตอนที่3 ข้อ 89	642.84	3296.459	.595	.989
ตอนที่3 ข้อ 90	642.94	3313.802	.309	.989
ตอนที่3 ข้อ 91	642.88	3308.887	.338	.989
ตอนที่3 ข้อ 92	642.81	3306.867	.451	.989
ตอนที่3 ข้อ 93	643.03	3304.483	.621	.989
ตอนที่3 ข้อ 94	643.09	3308.668	.534	.989
ตอนที่3 ข้อ 95	642.97	3315.451	.457	.989
ตอนที่3 ข้อ 96	642.84	3312.910	.451	.989
ตอนที่3 ข้อ 97	642.78	3318.951	.388	.989
ตอนที่3 ข้อ 98	642.72	3313.693	.472	.989
ตอนที่3 ข้อ 99	643.41	3299.217	.553	.989
ตอนที่3 ข้อ 100	643.28	3308.144	.619	.989
ตอนที่3 ข้อ 101	643.34	3308.684	.550	.989
ตอนที่3 ข้อ 102	643.13	3312.952	.488	.989
ตอนที่3 ข้อ 103	643.09	3295.701	.673	.989
ตอนที่3 ข้อ 104	643.06	3283.222	.713	.989
ตอนที่3 ข้อ 105	643.19	3305.899	.492	.989
ตอนที่3 ข้อ 106	643.22	3311.725	.395	.989
ตอนที่3 ข้อ 107	643.34	3319.459	.299	.989
ตอนที่3 ข้อ 108	643.25	3301.355	.517	.989
ตอนที่3 ข้อ 109	643.75	3326.452	.141	.989
ตอนที่3 ข้อ 110	643.22	3295.725	.533	.989
ตอนที่3 ข้อ 111	643.00	3294.452	.687	.989
ตอนที่3 ข้อ 112	642.91	3302.668	.577	.989
ตอนที่3 ข้อ 113	642.97	3294.805	.731	.989
ตอนที่3 ข้อ 114	642.97	3292.934	.761	.989
ตอนที่3 ข้อ 115	643.00	3290.968	.739	.989
ตอนที่3 ข้อ 116	643.03	3302.160	.661	.989
ตอนที่3 ข้อ 117	642.97	3289.773	.736	.989
ตอนที่3 ข้อ 118	643.06	3297.867	.682	.989

ตอนที่3 ข้อ 119	642.88	3292.113	.722	.989
ตอนที่3 ข้อ 120	642.97	3299.193	.746	.989
ตอนที่3 ข้อ 121	643.00	3291.742	.806	.989
ตอนที่3 ข้อ 122	642.97	3281.902	.850	.989
ตอนที่3 ข้อ 123	642.91	3296.991	.737	.989
ตอนที่3 ข้อ 124	643.00	3290.903	.820	.989
ตอนที่3 ข้อ 125	642.94	3297.480	.670	.989
ตอนที่3 ข้อ 126	642.88	3311.403	.551	.989
ตอนที่3 ข้อ 127	642.97	3298.354	.675	.989
ตอนที่3 ข้อ 128	643.00	3306.000	.652	.989
ตอนที่3 ข้อ 129	642.81	3301.448	.705	.989
ตอนที่3 ข้อ 130	642.94	3302.190	.669	.989
ตอนที่3 ข้อ 131	643.00	3303.161	.619	.989
ตอนที่3 ข้อ 132	642.91	3313.507	.529	.989
ตอนที่3 ข้อ 133	642.94	3311.480	.589	.989
ตอนที่3 ข้อ 134	642.88	3306.500	.642	.989
ตอนที่3 ข้อ 135	642.94	3308.383	.562	.989
ตอนที่3 ข้อ 136	642.97	3302.676	.607	.989
ตอนที่3 ข้อ 137	642.97	3305.515	.634	.989
ตอนที่3 ข้อ 138	643.03	3299.773	.701	.989
ตอนที่3 ข้อ 139	642.88	3306.435	.644	.989
ตอนที่3 ข้อ 140	642.97	3308.354	.583	.989
ตอนที่3 ข้อ 141	643.06	3316.190	.443	.989
ตอนที่3 ข้อ 142	643.09	3322.668	.416	.989
ตอนที่3 ข้อ 143	643.03	3315.128	.508	.989
ตอนที่3 ข้อ 144	643.00	3307.419	.625	.989
ตอนที่3 ข้อ 145	643.03	3308.870	.630	.989
ตอนที่3 ข้อ 146	643.00	3309.161	.593	.989
ตอนที่3 ข้อ 147	642.94	3299.996	.707	.989
ตอนที่3 ข้อ 148	642.91	3296.346	.672	.989
ตอนที่3 ข้อ 149	642.88	3309.081	.594	.989
ตอนที่3 ข้อ 150	643.06	3303.222	.673	.989
ตอนที่3 ข้อ 151	642.91	3298.668	.583	.989
ตอนที่3 ข้อ 152	643.00	3305.226	.666	.989

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/พิเศษ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

16 มีนาคม 2558

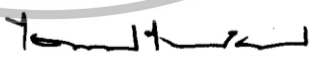
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วยนางสาวศรีธัญญา ลานทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ธรรมาธิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม” มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนของท่าน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดแจ้งผู้อำนวยการหรือหัวหน้ากลุ่ม สาระการเรียนรู้ ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลให้แก่ นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร. 0-3421-8788

รายชื่อสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

ที่	สถานศึกษา	อำเภอ	ที่	สถานศึกษา	อำเภอ
1	โรงเรียนบ้านหนองแก	เมืองนครปฐม	27	โรงเรียนบ้านหนองเขมร	กำแพงแสน
2	โรงเรียนบ้านบ่อปลับ	เมืองนครปฐม	28	โรงเรียนบ้านห้วยขวาง	กำแพงแสน
3	โรงเรียนวัดหัวเอน	เมืองนครปฐม	29	โรงเรียนวัดทุ่งกระพังโหม	กำแพงแสน
4	โรงเรียนบ้านหนองหิน	เมืองนครปฐม	30	โรงเรียนบ้านหลักเมตร	กำแพงแสน
5	โรงเรียนวัดใหม่ดอนทราย	เมืองนครปฐม	31	โรงเรียนบ้านรางมูก	ดอนตูม
6	โรงเรียนวัดดอนเสาเกียด	เมืองนครปฐม	32	โรงเรียนวัดลำลูกบัว	ดอนตูม
7	โรงเรียนวัดลาดหญ้าแพรก	เมืองนครปฐม	33	โรงเรียนบ้านหัวถนน	ดอนตูม
8	โรงเรียนวัดหนองดินแดง	เมืองนครปฐม	34	โรงเรียนวัดทุ่งผักกูด	ดอนตูม
9	โรงเรียนบ้านหนองขาหย่าง	เมืองนครปฐม	35	โรงเรียนวัดหนองกระพี	ดอนตูม
10	โรงเรียนวัดดอนขนาก	เมืองนครปฐม	36	โรงเรียนบ้านสามแก้ว	ดอนตูม
11	โรงเรียนวัดรางปลาหมอ	เมืองนครปฐม	37	โรงเรียนวัดสุขวาราราม	ดอนตูม
12	โรงเรียนบ้านลำท่าโพ	เมืองนครปฐม	38	โรงเรียนวัดแหลมมะเกลือ	ดอนตูม
13	โรงเรียนบ้านทุ่งหัวพรหม	เมืองนครปฐม	39	โรงเรียนบ้านแหลมกะเจา	ดอนตูม
14	โรงเรียนบ้านไร่ต้นสำโรง	เมืองนครปฐม	40	โรงเรียนวัดห้วยพระ	ดอนตูม
15	โรงเรียนวัดทัพยายท้าว	เมืองนครปฐม	41	โรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม	ดอนตูม
16	โรงเรียนบ้านต้นสำโรง	เมืองนครปฐม	42	โรงเรียนบ้านหนองบอน	ดอนตูม
17	โรงเรียนวัดศรีวิสารวาจา	เมืองนครปฐม			
18	โรงเรียนวัดห้วยผักชี	กำแพงแสน			
19	โรงเรียนบ้านหนองพงเล็ก	กำแพงแสน			
20	โรงเรียนวัดราชภูริวาราม	กำแพงแสน			
21	โรงเรียนวัดสระพัง	กำแพงแสน			
22	โรงเรียนบ้านห้วยด้วน	กำแพงแสน			
23	โรงเรียนบ้านดอนซาก	กำแพงแสน			
24	โรงเรียนวัดห้วยม่วง	กำแพงแสน			
25	โรงเรียนวัดโพธิ์งาม	กำแพงแสน			
26	โรงเรียนวัดหนองปลาไหล	กำแพงแสน			

รายชื่อสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ที่	สถานศึกษา	อำเภอ	ที่	สถานศึกษา	อำเภอ
1	โรงเรียนบ้านคลองบางกระจัน	นครชัยศรี	27	โรงเรียนวัดเกษตราราม	บางเลน
2	โรงเรียนบ้านห้วยพลู	นครชัยศรี	28	โรงเรียนวัดไผ่สามตำลึง	บางเลน
3	โรงเรียนวัดเสถียรรัตนาราม	นครชัยศรี	29	โรงเรียนวัดบางไผ่นารก	บางเลน
4	โรงเรียนวัดไทยवास	นครชัยศรี	30	โรงเรียนบ้านคลองจินดา	สามพราน
5	โรงเรียนวัดสัมปทวน	นครชัยศรี	31	โรงเรียนบ้านฉาง	สามพราน
6	โรงเรียนวัดสำโรง	นครชัยศรี	32	โรงเรียนบ้านดอนทอง	สามพราน
7	โรงเรียนวัดทุ่งน้อย	นครชัยศรี	33	โรงเรียนบ้านตากแดด	สามพราน
8	โรงเรียนบ้านคลองพระมอพิสัย	บางเลน	34	โรงเรียนบ้านบางม่วง	สามพราน
9	โรงเรียนบ้านราภิรมย์	บางเลน	35	โรงเรียนบ้านพาดหมอน	สามพราน
10	โรงเรียนบ้านรางกระทุ่ม	บางเลน	36	โรงเรียนวัดบางช้างเหนือ	สามพราน
11	โรงเรียนบ้านรางปลาหมอ	บางเลน	37	โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาราม	สามพราน
12	โรงเรียนบ้านหนองปรัง	บางเลน	38	โรงเรียนบ้านคลองสว่างอารมณ์	พุทธมณฑล
13	โรงเรียนบ้านหนองปรังกาญจนกา	บางเลน			
14	โรงเรียนบ้านหนองมะม่วง	บางเลน			
15	โรงเรียนบ้านไม้คอกวัว	บางเลน			
16	โรงเรียนบ้านไม้ล้อม	บางเลน			
17	โรงเรียนบ้านไผ่หลวง	บางเลน			
18	โรงเรียนวัดบอนใหญ่	บางเลน			
19	โรงเรียนวัดบัวปากท่า	บางเลน			
20	โรงเรียนวัดบางน้อยใน	บางเลน			
21	โรงเรียนวัดบางภาษี	บางเลน			
22	โรงเรียนวัดราษฎร์สามัคคี	บางเลน			
23	โรงเรียนวัดลัญจิวาราม	บางเลน			
24	โรงเรียนวัดลาดสะแก	บางเลน			
25	โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์	บางเลน			
26	โรงเรียนวัดไผ่จรเข้	บางเลน			

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง
ธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม

.....

คำอธิบายในการตอบแบบสอบถาม

1. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ได้แก่
 - 1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน
 - 1.2 ครู จำนวน 1 คน
 - 1.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน
2. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่อง “ธรรมาภิบาลกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม (GOOD GOVERNANCE AND THE RESULT OF THE THIRD ROUND EXTERNAL QUALITY EVALUATION OF SMALL-SIZED SCHOOL UNDER NAKHON PATHOM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICES)” ข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของท่านมีค่าอย่างยิ่งต่อการวิจัยนี้ จึงขอความกรุณาโปรดตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง
3. แบบสอบถามนี้ ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 การสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การสอบถามเกี่ยวกับธรรมาภิบาล
 - ตอนที่ 3 การสอบถามเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอก

เมื่อท่านให้ข้อมูลครบถ้วนทุกข้อแล้ว โปรดส่งแบบสอบถามนี้คืนให้กับผู้ประสานงานในโรงเรียนของท่านเพื่อรวบรวมใส่ซองที่ผู้วิจัยได้จัดเตรียมไว้ จัดส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ต่อไป ขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ สำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวศรียุญา ลานทอง
 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 โทรศัพท์ 086-1532232

ตอนที่ 1 การสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับ ผู้วิจัย
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	() 1
2.	อายุ ☐ ไม่เกิน 30 ปี ☐ 31 - 40 ปี ☐ 41 - 50 ปี ☐ 51 ปีขึ้นไป	() 2
3.	ระดับการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	() 3
4.	ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน ☐ ผู้อำนวยการโรงเรียน ☐ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ☐ ครูผู้สอน ☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	() 4
5.	ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ☐ ไม่เกิน 10 ปี ☐ 11 - 20 ปี ☐ 21 - 30 ปี ☐ 31 ปีขึ้นไป	() 5

ตอนที่ 2 การสอบถามเกี่ยวกับธรรมาภิบาล

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาข้อความที่กำหนดให้ว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับธรรมาภิบาล ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงที่ท่านเห็นสมควรในทุกข้อคำถาม ซึ่งแต่ละช่องมีความหมาย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ธรรมาภิบาลของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ธรรมาภิบาลของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ธรรมาภิบาลของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ธรรมาภิบาลของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ธรรมาภิบาลของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
หลักนิติธรรม (X₁)							
1	ผู้บริหารสถานศึกษานำพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ มาใช้ในการบริหาร						() 6
2	ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนด กฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียนอย่างชัดเจน						() 7
3	บุคลากรมีสิทธิ เสรีภาพในการกำหนด กฎ ระเบียบ ข้อตกลง หรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียน						() 8
4	กฎ ระเบียบ ข้อตกลง หรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียนบุคลากรพร้อมใจและเต็มใจปฏิบัติ						() 9
5	มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียน ที่โรงเรียนกำหนดขึ้น						() 10
6	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียนอย่างเคร่งครัด						() 11
7	ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ ดูแล และส่งเสริมให้บุคลากรประพฤติปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียน						() 12
8	มีการปรับปรุง กฎ ระเบียบ ข้อตกลงหรือแนวทางการบริหารงานในโรงเรียนให้มีความชัดเจน						() 13

ข้อ	ธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
หลักคุณธรรม (X₂)							
9	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติต่อครูทุกคนโดยยึดหลัก ความเสมอภาคเท่าเทียมกันและมีความยุติธรรม						() 14
10	ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาความดีความชอบ โดยยึด หลักความสามารถ อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม						() 15
11	บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่น ในความถูกต้องดีงาม						() 16
12	มีการเสริมสร้างการปฏิบัติตนตามหลักธรรม ทางศาสนาให้แก่บุคลากรในโรงเรียน						() 17
13	ผู้บริหารมีวิธีการส่งเสริมให้บุคลากรขยันขันแข็ง จริงใจ อดทน มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการที่ หลากหลาย						() 18
14	ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริต						() 19
15	ผู้บริหารให้ความเชื่อถือ ไว้วางใจในการปฏิบัติงานของ บุคลากร						() 20
16	โรงเรียนมีความมั่นคงในการจัดการศึกษา ตลอดจน ผู้บริหาร ครู บุคลากร อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข						() 21
หลักความโปร่งใส (X₃)							
17	ผู้บริหารมีการประชุมวางแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ อย่างเป็นระบบชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง						() 22
18	ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการเบิกจ่ายถูกต้อง ตามระเบียบ						() 23
19	ผู้บริหารมีความโปร่งใสในการบริหารงาน และสามารถ ตรวจสอบได้						() 24
20	การดำเนินกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนเป็นไปตาม แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน						() 25
21	ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานด้าน การเงิน พัสดุให้เป็นไปตามกฎระเบียบและข้อบังคับของ ราชการ						() 26
22	มีการรายงานผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน ให้บุคลากรได้ทราบอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง						() 27

ข้อ	ธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
23	ผู้บริหารสามารถบอกที่มาที่ไปของเงินแต่ละประเภทได้						() 28
24	มีระบบการตรวจสอบภายในโรงเรียนที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพสูง						() 29
หลักการมีส่วนร่วม (X₄)							
25	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการประชุมเพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีข้อเสนอแนะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตลอดจนความคิดเห็นร่วมกันเป็นระยะ						() 30
26	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา						() 31
27	บุคลากรมีโอกาสได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ						() 32
28	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน						() 33
29	บุคลากรมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี						() 34
30	บุคลากรมีส่วนร่วมในการรับรู้สภาพการณ์ตลอดจนปัญหาต่างๆของโรงเรียน						() 35
31	มีการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของโรงเรียนในแต่ละปี						() 36
32	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา						() 37
หลักความรับผิดชอบ (X₅)							
33	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนด นโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาตลอดจนแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน						() 38

ข้อ	ธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
34	มีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปีของ สถานศึกษาเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ						() 39
35	ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ให้แก่บุคลากรได้ ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน						() 40
36	บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน เป็นอย่างดี						() 41
37	เมื่อมีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้น สถานศึกษามี กระบวนการและขั้นตอนการแก้ปัญหาอย่างชัดเจน						() 42
38	โรงเรียนมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น						() 43
39	ผู้บริหารสถานศึกษามีความตั้งใจกระตือรือร้นร่วมกัน แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนและชุมชน						() 44
40	ผู้บริหารสถานศึกษาเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน						() 45
หลักความคุ้มค่า (X₆)							
41	บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญเหมาะสม กับงานที่ได้รับมอบหมาย						() 46
42	มีระบบการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรในโรงเรียนที่ มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด						() 47
43	มีการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์จากวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ของโรงเรียนอย่างประหยัดและคุ้มค่า						() 48
44	มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการ ฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง						() 49
45	มีการใช้เทคโนโลยีเครื่องมือต่างๆ ที่ทันสมัยเพื่อลด ต้นทุน ลดขั้นตอนการทำงาน เพิ่มปริมาณผลผลิต และ คุณภาพในการบริการ						() 50
46	บุคลากรมีความเต็มใจและมุ่งมั่นในการให้บริการ ตลอดเวลาและทุกสถานการณ์						() 51
47	ผู้บริหารสถานศึกษามีการรณรงค์ให้บุคลากร นักเรียน และชุมชน ร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติให้ สมบูรณ์ยั่งยืน						() 52

ข้อ	ธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
48	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุอุปกรณ์ของบุคลากรเพื่อให้สามารถนำมาใช้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด						() 53
หลักองค์กรแห่งการเรียนรู้ (X₇)							
49	โรงเรียนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในสถานศึกษาและหน่วยงานภายนอก						() 54
50	บุคลากรทุกระดับได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ต่างๆอย่างสม่ำเสมอ						() 55
51	บุคลากรนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ						() 56
52	มีการทำงานเป็นทีมในการสร้างวัฒนธรรมแห่งเรียนรู้ร่วมกันในโรงเรียน						() 57
53	มีการปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยเหลือ – ช่วยสอนและเรียนรู้จากเพื่อนร่วมงาน						() 58
54	มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการความรู้ เช่น อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่สามารถเข้าถึงได้ หรือระบบสื่อสารที่ทันสมัย						() 59
55	มีการประมวลผลการเรียนรู้จากข้อมูลมาสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่						() 60
56	บุคลากรช่วยกันแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงการทำงานร่วมกัน						() 61
หลักการบริหารจัดการ (X₈)							
57	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายตลอดจนเป้าหมายของโรงเรียนร่วมกัน						() 62
58	โรงเรียนมีการจัดแผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลาในการทำงานอย่างเปิดเผยไว้ในที่ทำงาน						() 63
59	มีการกระจายอำนาจการปฏิบัติงานไปสู่บุคลากรแต่ละฝ่ายให้สอดคล้องกับปริมาณงาน						() 64
60	มีการประเมินผลทบทวน วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย และเป้าหมายของโรงเรียน						() 65
61	มีการกระจายงบประมาณไปยังฝ่ายต่างๆ อย่างเป็นธรรม						() 66
62	มีการเปิดรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง						() 67

ข้อ	ธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
63	ในรอบปีที่ผ่านมา โรงเรียนมีการวางแผน ลดขั้นตอนการทำงาน						() 68
64	โรงเรียนนำผลการประเมินไปปรับปรุงการทำงาน						() 69
หลักการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ (X₉)							
65	มีการสร้างวัฒนธรรมการสื่อสารสองทาง (คือมีทั้งสั่งการและรับฟังความเห็นไปพร้อมกัน)						() 70
66	มีการนำแนวคิดที่ได้จากบุคลากรมาบูรณาการรวมเข้าไว้ ในการทำงาน						() 71
67	บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมพัฒนาความรู้ ความสามารถของโรงเรียน						() 72
68	มีการฝึกอบรมสัมมนาพัฒนาขีดความสามารถของ บุคลากร						() 73
69	โรงเรียนมีการนำความรู้ใหม่ๆ มาปรับปรุงการทำงาน อย่างต่อเนื่อง						() 74
70	มีการติดตามตรวจสอบให้บุคลากรดำเนินงานตามเป้าหมาย ที่วางไว้						() 75
71	โรงเรียนมีระบบเลื่อนขั้นที่เป็นธรรม						() 76
72	โรงเรียนมีศักยภาพในการแข่งขัน						() 77
หลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (X₁₀)							
73	มีการจัดทำฐานข้อมูลในโรงเรียนที่เป็นระบบ						() 78
74	มีการนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแผนหรือนโยบายของ สถานศึกษา						() 79
75	มีระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือเครือข่ายสารสนเทศ ที่ทันสมัยเหมาะสมกับการทำงานในโรงเรียน						() 80
76	มีอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เพียงพอ						() 81
77	มีการพัฒนาทักษะของผู้ใช้งานเครือข่ายสารสนเทศ						() 82
78	ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรครูสามารถเข้าถึง เครือข่ายสารสนเทศ						() 83
79	ผู้ปกครองและนักเรียนสามารถเข้าถึงเครือข่าย สารสนเทศ						() 84
80	มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร มาใช้ใน หน่วยงานเพื่อลดขั้นตอนการทำงาน						() 85

ตอนที่ 3 การสอบถามเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาข้อความที่กำหนดให้ว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงที่ท่านเห็นสมควรในทุกข้อคำถาม ซึ่งแต่ละช่องมีความหมาย ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี (Y₁)							
81	ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง ตามเกณฑ์						() 86
82	ผู้เรียนมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์						() 87
83	ผู้เรียนรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัยจากปัญหาทางเพศ ยาเสพติด และสิ่งมอมเมา						() 88
84	ผู้เรียนมีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์						() 89
85	ผู้เรียนมีความซาบซึ้ง รับรู้ในคุณค่าหรืออารมณ์ ความรู้สึกในสิ่งที่ดีงามหรือไพเราะ						() 90
86	นักเรียนมีผลงานที่ส่งผลให้เกิดคุณค่าต่อตนเองและสถานศึกษา						() 91
ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (Y₂)							
87	ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง						() 92
88	ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลการประเมินคุณลักษณะ ตามคุณลักษณะของผู้เรียนที่เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป						() 93
89	ผู้เรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน						() 94
90	ผู้เรียนไม่ขาดเรียน ไม่มาสาย และไม่ออกจากการศึกษา กลางคันเพราะ ปัญหาด้านความประพฤติ						() 95
91	ผู้เรียนไม่มีปัญหาด้านการปกครอง						() 96
92	ผู้เรียนที่ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมทั้งในและนอกสถานศึกษา						() 97

ข้อ	ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Y₃)							
93	ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						() 98
94	ผู้เรียนมีผลงานที่เกิดจากการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการค้นคว้าประกอบการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน						() 99
95	ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกโรงเรียน						() 100
96	ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน						() 101
97	ผู้เรียนร่วมกิจกรรมตามเทศกาล ประเพณี วันสำคัญต่างๆ						() 102
98	ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน						() 103
ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น (Y₄)							
99	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดเป็นระบบ						() 104
100	ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ และแก้ปัญหาของตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม						() 105
101	ผู้เรียนมีผลงานที่สะท้อนความคิดของตนได้เหมาะสมตามวัย						() 106
102	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการแก้ปัญหาและความขัดแย้งต่างๆอย่างเหมาะสม						() 107
103	มีความสามารถในการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล						() 108
104	ผู้เรียนมีการปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น						() 109

ข้อ	ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (Y₂)							
105	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย						() 110
106	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์						() 111
107	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์						() 112
108	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม						() 113
109	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ						() 114
110	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา/ศิลปะ/การงานอาชีพและเทคโนโลยี						() 115
ประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y₃)							
111	โรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นถึงความสามารถ ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล						() 116
112	โรงเรียนจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตาม ศักยภาพ						() 117
113	ครูสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพโดย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						() 118
114	ครูกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้าน ความรู้ ทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะที่พึง ประสงค์						() 119
115	ครูออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนอง ความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อส่งเสริมผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย						() 120
116	ครูดำเนินการศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อและ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ						() 121

ข้อ	ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา (Y₇)							
117	การบริหารจัดการโรงเรียนเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ ยั่งยืนและต่อเนื่อง						() 122
118	การบริหารจัดการโรงเรียนเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ ยั่งยืนและต่อเนื่อง						() 123
119	พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมาย พันธกิจ วิสัยทัศน์ที่ครอบคลุมการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน						() 124
120	มีการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษาที่มีคุณภาพ						() 125
121	มีข้อมูลสารสนเทศการบริหารจัดการในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป อย่างเป็นธรรม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน						() 126
122	โรงเรียนมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะและสวยงาม						() 127
พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด (Y₈)							
123	โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553						() 128
124	โรงเรียนมีผลการประเมินคุณภาพภายในจากหน่วยงานต้นสังกัดที่สะท้อนประสิทธิผลของคุณภาพการดำเนินงานด้านต่างๆ ของโรงเรียน						() 129
125	โรงเรียนดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน						() 130
126	โรงเรียนดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา						() 131
127	มีการจัดระบบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและดำเนินงานตามระบบบริหารเชิงคุณภาพ (PDCA)						() 132
128	โรงเรียนจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง						() 133

ข้อ	ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธาน/วิสัยทัศน์พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา (Y₉)							
129	ผู้บริหาร บุคลากร ชุมชนและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วม ในการกำหนดแผนปฏิบัติงานด้านผลผลิตโดยระบุ เป้าหมายและกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ และ พันธกิจของโรงเรียน						() 134
130	ผลผลิตของโรงเรียนเป็นไปตามปรัชญา ปณิธาน/ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง โรงเรียน						() 135
131	ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน หน่วยงานต้นสังกัดได้ทำข้อตกลงร่วมกันในการ กำหนดอัตลักษณ์ของผลผลิตของสถานศึกษา						() 136
132	บุคลากรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานและประสาน ความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย						() 137
133	มีผลประเมินความพึงพอใจด้านผลผลิตของผู้มีส่วน เกี่ยวข้องในโรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึง พอใจอยู่ในระดับดี						() 138
134	ผลการดำเนินงานด้านผลผลิตเกิดผลกระทบที่ดีต่อ โรงเรียนและเป็นที่ยอมรับของชุมชน						() 139
ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา (Y₁₀)							
135	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร ชุมชนและองค์กร ภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดเน้น จุดเด่น ของ โรงเรียน						() 140
136	มีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และบุคลากร ในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างครบถ้วนสมบูรณ์						() 141
137	มีการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งใน และนอกโรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยความพึง พอใจอยู่ในระดับดีขึ้นไป						() 142
138	มีจุดเน้น หรือจุดเด่น ตามที่กำหนด และได้รับการ ยอมรับจากองค์กรภายนอกโรงเรียน						() 143
139	การดำเนินงานและผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกิดขึ้น จนถึงเป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียนที่ได้รับการยอมรับจาก ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย						() 144

ข้อ	ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
140	โรงเรียนได้รับการยอมรับ ได้รับรางวัล หรือการได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดีตามจุดเน้น						() 145
ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา (Y₁₁)							
141	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาในโรงเรียนและ/หรือ ชุมชนรอบโรงเรียน						() 146
142	การดำเนินงานของโรงเรียนเกิดจากการมีส่วนร่วมทั้งผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม						() 147
143	สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน						() 148
144	มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในการแก้ปัญหาดังกล่าวของโรงเรียน						() 149
145	โรงเรียนมีข้อมูลที่แสดงถึงการเกิดผลกระทบที่เกิดประโยชน์สร้างคุณค่าต่อโรงเรียน และ/หรือชุมชนรอบโรงเรียน						() 150
146	โรงเรียนมีแนวทางปฏิบัติที่ดีและผู้เกี่ยวข้องยอมรับในการดำเนินการต่อไป						() 151
ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา (Y₁₂)							
147	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อมุ่งไปสู่การเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ						() 152
148	มีข้อตกลงร่วมกันระหว่างโรงเรียนหน่วยงานต้นสังกัด สมศ. และ/หรือ หน่วยงานสนับสนุน เพื่อมุ่งไปสู่สถานศึกษาที่มีคุณภาพ						() 153
149	โรงเรียนนำข้อเสนอแนะจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสองและผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์และจัดทำแผน ปฏิบัติการของโรงเรียน						() 154
150	สถานศึกษาดำเนินงานตามระบบบริหารเชิงคุณภาพ (PDCA)						() 155
151	มีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการประจำปี						() 156
152	ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)						() 157

หมายเหตุ : ขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวศรีัญญา ลานทอง
ที่อยู่	34/1 หมู่ 1 ตำบลวังตะกุง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000 e-mail :Aoryaris@hotmail.com
ที่ทำงาน	โรงเรียนวัดทองไทร ตำบลแหลมบัว อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม 73120
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม
พ.ศ.2555	ศึกษาต่อระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2547– 2552	ครูโรงเรียนเอกชน โรงเรียนอนุบาลไพฑูริยา จังหวัดนครปฐม
พ.ศ.2552 – 2554	ครูอัตราจ้าง โรงเรียนวัดวังตะกุง ตำบลวังตะกุง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
พ.ศ.2554– 2555	ครูผู้ช่วย โรงเรียนวัดบ้านใหม่ ตำบลวัดแก้ว อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี 70110
พ.ศ.2555– ปัจจุบัน	ครู คศ.1 โรงเรียนวัดทองไทร ตำบลแหลมบัว อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม 73120